

GLASILO ALPINE, TOVARNE OBUTVE, D.D., ŽIRI

DELO življenje

Letnik 40, številka 2, oktober 2002

ZAJEC ALFONZ
LOŠKA C. 56

4226 ŽIRI

Iz vsebine:

**Alpina je uspešno
prehnila 55 let**

**Maja 1962 je bil izdan
prvi časopis Alpine**

**30 let obrata na Colu -
Praznovanje, kot ga
znajo pripraviti le tu**

55 - 40 - 30 Še na mnoga leta

Ne, to niso mere kakšne suhe Twiggy, to so spoštljive obletnice. 55 let je minilo od ustanovitve Alpine, prav toliko časa že deluje Alpinina pihalna godba, 40 let že izhaja interni časopis Alpine Delo življenje in 30 let že deluje Alpinin obrat na Colu. Čestitamo in zaželimo: Še na mnoga leta!

Obletnico ustanovitve Alpine smo počastili z uvedbo "Dneva Alpine" aprila letos. Veliko lepih besed je bilo izrečenih o prehojenem obdobju, najzaslužnejši so prejeli častna Alpinina priznanja. Tudi povsili smo se, tako kot se za tako praznovanje spodobi. Naše sodelavke in sodelavci v obratu na Colu so se s pristrčnim programom spomnili svojega začetka, za slavnostno in dobro razpoloženje je poskrbela naša pihalna godba, ki je svojo obletnico sicer počastila s posebnim koncertom.

Ob vseh treh dogodkih je bilo veliko priložnosti za pogled nazaj. Zame so bila najbolj pristrčna srečanja in pogovori z nekdanjimi sodelavci, predvsem tistimi, ki so že odšli v zasluženi pokoj. To so trenutki, ko te nehote tudi malo stisne pri srcu. Marsikdaj je bilo težko, danes pa se je lepo spomniti na tiste dni. Ljudje smo pač takšni: slabe stvari potisnemo na stran, lepih trenutkov se pa radi spomnimo.

V nadaljevanju bi nekaj besed rad namenil obletnici, ki bi sicer lahko šla mimo nas brez velikega pompa. Govorim o našem internem časopisu. Tudi to obletnico želimo enako, kot prejšnje tri, primerno proslaviti. To bomo naredili na poseben način: z novo preobleko, z barvnim "gvantom".

Prepričan sem, da pred davnimi štiridesetimi leti, ko je padla odločitev o internem glasilu v Alpini, nihče ni pomislil na to, kakšno vlogo in kako velik pomen bo Delo življenje igralo v Alpini in v kraju. Ker ta čas sega v začetek obdobja samoupravljanja, je bila odločitev za interno glasilo nekoliko tudi rezultat uradne politike, da delavec mora biti obveščen. Glavni razlog pa je gotovo bila iskrena potreba, da se piše o ljudeh in dogodkih v Alpini, Žireh in o Žirovcih.

Lahko zapišem, da se v tem pogledu ni nič spremenilo. Za tisti "moramo" biti dobro obveščeni, imamo v Alpini Informator, ki izide skoraj vsak teden. Tako je poskrbljeno, da vsakdo (če hoče) lahko izve vse najpomembnejše o poslovanju, o aktivnostih v Alpini in v kraju, o možnem dopustovanju, tekmovanjih, izletih, sindikalnih aktivnostih, itd., itd. Nekdo bi rekel, da bi to bilo lahko (ali pa moralo biti) dovolj. Konec koncev so z izdajanjem dveh internih glasil povezani stroški in toliko kot je tu porabljeno več, je na drugi strani na razpolago manj.

Sam ne mislim tako. Ta "dodatni" strošek lahko opravičimo. Ne zaradi informiranosti, za katero si seveda želimo, da bi bila čim boljša. Gre za dva profila internega glasila. Informator je nekaj, kar hitro in sproti informira. Tako se je v preteklosti tudi že zgodilo, da smo imeli tudi po dva informatorja v roku desetih dni. Pri tem profilu gre za čas. Informacija je dobra, če je posredovana ob pravem času. Zato pri Informatorju ne gledamo na obliko in kakovost tiska. Tam ni slik. Tudi nam je vseeno, če kje obleži neuporabljjen kakšen izvod.

Delo življenje pa naj bi bilo glasilo, v katerem želimo pustiti "za zgodovino" del našega vsakdanjega utripa v Alpini in kraju. Delo življenje je "časopis", ne le "informator". Informator preberemo na hitro stoje, ko ga dobimo v roke, in ga mogoče potem celo odložimo. Delo življenje pa odnesemo domov in si, če prej ne gre, vzamemo zanj malo več časa ob koncu tedna. V njem pričakujemo pregled vsega, kar se je od prejšnje izdaje pomembnega zgodilo v Alpini in Žireh. Tam bomo našli članke o svojih sodelavcih, o njihovih mnenjih, reportaže o vseh pomembnih dogodkih, bogato slikovno dokumentacijo.

In v vsem tem je Delo življenje res dober časopis. Ni dolgo, ko sem doma pospravljaj po neki omari in sem našel izvode Dela življenja iz časa moje prve zaposlitve v Alpini pred petindvajsetimi leti. Kakšen izvrsten pogled v tiste čase! Kar nisem mogel prenehati listati po posameznih izvodih, prebirati naslove in z zanimanjem opazovati fotografij. V časopisu Delo življenje, takemu kot je, imamo res najboljšo zgodovinsko dokumentacijo tovarne. Je ogledalo nas samih in prav je, da ga imamo.

Eno zadrego pa je treba priznati: z redkimi izjemami vsi skupaj neradi pišemo. Zato gre posebna hvala vsakokratnemu uredniku, ki se bori z nami za vsako številko posebej, da bi bilo v časopisu čimveč avtorskih prispevkov. To je tudi glavni razlog, da smo iz časopisa eno mesečnika naredili dvo do tri mesečnik. Če že ne moremo navdušiti večjega števila zaposlenih, da bi prispevali kaj zanimivega, pa naj bo časopis bolj redko - a naj ostane kakovosten. Pravzaprav tudi tu velja: kakor si bomo postlali, tako bomo ležali ali kolikor truda bomo vložili v naš časopis, tako dober bo in toliko bo ostalo za zanamce.

Naj zaključim z voščilnico časopisu ob barvnem rojstnem dnevu: Da bi bil v barvah še lepši kot doslej, po vsebini pa ostal enako pester, za vse zanimiv in bi še naprej odlikaval pisano dogajanje v tovarni in v kraju.

Mag. Martin Kopač

KAZALO	str.
Alpina je uspešno prehodila 55 let	4
Alojz Filipič - direktor Alpine z najdaljšim stažem - dobitnik priznanja Alpine za življenjsko delo	7
Izidor Rejc - direktor od leta 1966 do 1975 - dobitnik zlatega znaka Alpine	9
Tomaž Košir - direktor od leta 1980 do 1988 - dobitnik zlatega znaka	11
Moški pevski zbor Alpine se trudi čim bolj dostojno ohranjati slovensko ljudsko glasbo	14
Maja 1962 je bil izdan prvi časopis Alpine	15
Nejko Podobnik - urednik časopisa Delo življenje več kot petindvajset let	16
O časopisu Delo življenje so dejali	18
30 let obrata na Colu - Praznovanje, kot ga znajo pripraviti le tu	19
Na Colu delajo že trideset let	23
Na Colu izdelujejo zgornje dele za športno obutev	25
Sonja Mikuž - Potem pa sem kar naenkrat zaslišala, da je generalni direktor spregovoril moje ime	31
Andrej Poljanšek - Vse je v pravilni organizaciji	32
Betka Jovan - Že kot majhna deklica sem želela postati prodajalka	34
Ivanka Petkovšek - Mene zanima tudi izdelava čevlja - od ideje do izdelka	35
Zdenko Bekš - Mnogo smo že naredili, upam, da bomo še	37
Rajko Kosmač - Rad imam šport	38
Slovenski biatlonci bodo s čevlji za smučarski tek, narejenimi po meri, še boljši	40
Obiskali so nas delavci iz Fabrike obuče i galanterije Sarajevo	41
Petra Majdič tekmovalka z močno voljo in vero v uspeh	43
Kakšno obutev bomo nosili v letošnjih jesenskih in zimskih mesecih?	45
Tudi to je Alpina	46
Zanimivosti kraja	52

Dragi bralci časopisa Delo življenje!

Kar nekaj parov čevljev je bilo že narejenih, minilo je kar nekaj lepih trenutkov, pa tudi kakšen slab se je gotovo pritaknil, odkar ste dobili v roke zadnji časopis. In bilo je tudi kar precej vprašanj, zakaj smo pri dostavi pozabili na vaš oddelek, zakaj smo pozabili prav na vas, zakaj smo vam prenehali pošiljati časopis.

Na srečo nismo pozabili na nikogar in sedaj je časopis spet pred vami. In to v novi, upamo, da privlačnejši preobleki. To naj bo darilo za vas, ki ga berete, za vas, ki ste se zanimali zanj. Prav to zanimanje mi je še v posebno zadovoljstvo. To pomeni, da vam ni vseeno, kaj se dogaja s časopisom. Celo v časih, ko se ne sprašuje preveč, kot malo v šali malo zares pravimo, ste me ustavili in povprašali o časopisu ali pa zavrteli telefon in se zanimali zanj. Hvala! Tudi to je spodbuda za naprej. Tudi to je darilo časopisu za njegov štirideseti rojstni dan. Res, da je od tega jubileja preteklo že nekaj časa. Toda upoštevajmo izrek, da za nekatere stvari ni nikoli prepozno.

Ker je časopis praznoval in ker je letos leto obletnic, je tudi ta številka posvečena predvsem tem jubilejem. Vsebina se zato malo razlikuje od prejšnjih in od vseh naslednjih. Toda naj bodo to zapisi za zgodovino. Prav nekdanji urednik Nejko Podobnik, ki je ob rojstnem dnevu časopisa tudi spregovoril, je povedal, kako je za proučevanje zgodovinskih dogodkov pomembno, če so le-ti neke zbrani in zapisani.

Časopis, ki je pred vami, je torej odsev obletnic, ki jih je letos slavila Alpina. 55 let podjetja, 40 let časopisa in 30 let Cola. Pišemo o praznovanjih, pogo-varjamo se s tistimi, ki so k temu, da te obletnice sploh lahko praznujemo, dali svoj pomemben prispevek.

Ta časopis je tak, v naslednjem pa bo spet nekaj več aktualnih dogodkov.

Upam, da ga boste še naprej radi prebirali.

**Urednica
Jožica Kacin**

Kolofon: Delo življenje je glasilo Alpine, d.d., Žiri. Ureja ga uredniški odbor: Jana Erznožnik, Slavko Kristan, Jana Peternejl, Ivo Pivk, Rada Žakelj, Jožica Kacin, glavna in odgovorna urednica. Besedila in fotografije: Jožica Kacin. Naklada. 2.000 izvodov. Priprava za tisk: Repro-Print d.o.o., Tisk: Tisk Žnidarič.

Alpina je uspešno prehodila 55 let

V soboto, 20. aprila je bilo v dvorani DPD Svobode v Žireh praznovanje 55-letnice Alpine. Združeno je bilo s tradicionalnim koncertom pevskega zbora Alpine.

Prireditev je vodila Tina Uršič. Najprej so zadoneli ubrani glasovi Moškega pevskega zbora Alpine. Pripravili so pester izbor pesmi z mnogimi solističnimi vložki. "Pa se sliš, pa se sliš ..." je odmevalo po dvorani. Lepo je bilo prisluhniti pevcem, lepo je slišati za Alpino, ki je praznovala tako pomemben jubilej.

Sledil je nagovor predsednika uprave in generalnega direktorja Alpine mag. Martina Kopača.

Poudaril je, da ni pomembno le, kaj smo naredili, temveč kdo. "Alpina smo ljudje in tega se vodstvo zaveda. Prav zato smo se tudi odločili, da se nekaterim zahvalimo za njihov prispevek k razvoju in uspehu Alpine.

Ena izmed oblik, da nekaterim posve-

timo nekaj več pozornosti, je tudi "delavec meseca". S podelitvijo teh nagrad smo pričeli lanskega septembra. Od začetka sem se bal, kako bo potekal ta izbor. Toda izkazalo se je, da smo imeli srečo in da smo se odločali za prave delavce," je poudaril.

Nato je spregovoril o razvoju. "Rezultati se že kažejo in vesel sem, da lahko podelim priznanja tudi tistim, ki so prispevali k temu uspehu.

Praznovanje rojstnega dne Alpine naj bi postalo tradicionalno. Kot se za rojstni dan spodobi, naj bi s slavljenjem praznovali njegovi najbližji, prijatelji..."

Tako se je vodstvo odločilo, da na to praznovanje povabi tiste, ki so prijatelji Alpine. Ker pa je Alpina močno povezana s krajem, so na seznam uvrstili tudi prijatelje Žirov. Petinpetdeset let naj bi bila tudi

prelomnica, s katero naj bi začeli s podeljevanjem priznanj Alpine za življenjsko delo in zlate znake Alpine.

Predsednik uprave se je še enkrat obrnil na delavce meseca. Povedal je, da je kriterij za izbor enostaven. Delavec meseca je dober delavec. Do praznovanja je bilo izbranih šest takih delavcev.

Priznanja na področju razvoja so prejeli: Aleš Jurca, vodja raziskovalne skupine ter zunanja sodelavca Jan Jagodič in Jure Miklavc.

Za življenjsko delo je priznanje prejel Alojz Filipič, direktor Alpine z najdaljšim stažem, ki je to funkcijo opravljal v letih od 1955 do 1966.

Najvišje priznanje Alpine, to je **zlati znak**, pa sta prejela nekdanja direktorja Tomaž Košir in Izidor Rejc.

Iz obrazložitve k priznanjem na področju razvoja

Pomembnosti vključevanja industrijskega in grafičnega oblikovanja v razvojne aktivnosti pri nastanku novih kolekcij, se v Alpini zavedamo že dalj časa. Veliko časa in energije je bilo vložene v razumevanje proizvodov in njihovih uporabnikov, kar sta Jure Miklavc in Jan Jagodič sprejela kot izziv. Z načinom korak za korakom, sta postavljala svoj pečat nastajajočim kolekcijam.

Začela sta s spremembami na sestavnih delih in celotno grafično prenovo smučarske kolekcije za sezono 2001/02 in že za naslednjo sezono 2002/03 sprejela projekt oblikovanja popolnoma novega smučarskega čevlja. Na tekaškem programu pa sta se prvič spoprijela z letošnjo kolekcijo, kjer sta poleg grafične prenove oblikovala tudi nov tekmovalni čevlji za klasično tehniko smučarskega teka. Rezultati njunega dela so bili opazni, tako pri kupcih in uporabnikih izdelkov, ki so nam izrekli priznanja, kot v strokovnih krogih, kjer je, na natečaju za Delovo nagrado za oblikovanje - DIDA, v konkurenci enaintridesetih oblikovalskih dosežkov, petindvajsetih oblikovalcev, tekmovalnemu čevlju za klasično tehniko smučarskega teka, pripadla prva nagrada. S svojim strokovnim pristopom in soobliko-

Delavci meseca: Sonja Mikuž, Branko Mlakar, Franci Možina, Olga Šenčur in Anica Tratnik

Nagrajenci za inovativne dosežke, zunanja sodelavca in oblikovalca Jure Miklavc in Jan Jagodič ter vodja razvojno raziskovalne skupine Aleš Jurca

vanjem kolektivnega duha pri razvijanju novih proizvodov, nagrajenca prispevata tudi svoj kamenček v mozaik Alpine - razvojno usmerjene družbe za proizvodnjo in prodajo obutve.

Aleš Jurca se je takoj ob prihodu v Alpino vključil v delo razvojno raziskovalne skupine, ki jo danes tudi vodi. Njegova nagnjenost k raziskovanju, tehnična usposobljenost, obvladovanje najnovejše računalniške tehnologije in velika marljivost so odlike, zaradi katerih je v dobrih dveh letih prijavil štiri patente: podnožje čevlja na tekaški

smučki za diagonalno tehniko, petni del vezi za tekaško smučanje, ASC (smučarski tekaški čevlji z zamaknjeno manšeto), stopalna varnostna vez s čevljem z nastavljivim stranskim naklonom za tek na smučeh.

Daljnosežne in za Alpino pomembne posledice bo imelo njegovo delo, zato Aleša Jurca z veseljem uvrščamo na mesto prvega prejemnika Alpininih priznanj za tehnične inovacije.

Na praznovanju smo srečali nagrajence ter mnoge prijatelje Alpine in Žirov. Z nekaterimi izmed

njih smo izmenjali nekaj besed, ki bodo ostale zapisane tudi v časopisni kroniki.

Ivana Capudra poznamo kot zanimivega sogovornika. Kot kvalificiran čevljar je prišel v Žiri, nato pa postal celo direktor Alpine. Imel je zanimivo delovno in življenjsko pot. In ker je prav v dne, ko se končuje redakcija tega časopisa, praznoval sedemdeseto obletnico, bomo povedali nekaj o njem.

Ivan Capuder je v Žiri prišel 6. maja 1957. Naslednji dan pa začel delati v Alpini. Spominja se, da je tedaj padal sneg. Najprej je šival podplate na gojzerje. To je bilo za človeka, ki ni bil vajen takega dela, težko. Imel je polno žuljev. Potem je pričel izdelovati (cvikati) spodnje dele. V proizvodnji je bil do septembra 1961, ko je pričel obiskovati srednjo šolo.

“S tem se je spodmaknil moj šušarski stol in predsedal sem se iz enega na drugega,” se je tako, kot zna le on, pošalil Ivan. Zaupal nam je tudi, da je bil nekoč tudi malo uporen. Ni se hotel povsem podrežati. Čas, ko zaradi spora z vodstvom, ni imel pravega dela, je izkoristil tako, da je dobro spoznal Alpino.

Kot trdi, pa je za njegovo napredovanje usoden nek zapisnik. Napisal naj bi ga tako dobro, da so začeli razmišljati, da bi bil sposoben opravljati kako zahtevnejše delo. Postal je referent za nagrajevanje. To je delal štiri leta. Potem je bil vršilec dolžnosti sekretarja, vodja prodaje, vodja maloprodaje, nazadnje pa celo vršilec dolžnosti direktorja.

“Vsakega dela sem se lotil z veseljem. Ker sem delal rad, je vedno šlo,” je povedal ter dodal: “Ko sem bil v proizvodnji, sem naredil za dva in sem zelo dobro zaslužil. Mnogo bolje kot potem, ko sem končal srednjo šolo in bil v pisarni.

Nikoli se nisem nikogar bal. Mnogo se da narediti tudi s pravo besedo,” je povedal. “Le boleznim nisem mogel prepričati, kar prišla je nadme,” je dejal in se šaljivo nasmehnil. “Ko je udarilo v srce, sem bil pa kar tiho,” je zaključil in nadaljeval pogovor s skupino, ki je bila ob nama.

Žirovski župnik in dekan Jože

Generalni direktor in predsednik uprave mag. Martin Kopač v razgovoru z delavci meseca, Francijem Možina in Anico Tratnik.

Žirovski župnik Jože Stržaj, Ivan Capuder in Izidor Reje.

Stržaj: “Čutim se počaščenega, ker sem povabljen na to praznovanje. Tu je veliko pomembnih ljudi in to, da sem zraven, je znak, da tudi župnik v Žireh nekaj pomeni.

Zame so pomembni ljudje, kjerkoli so. Gledam na ljudi. Tako gradimo mostove. Tudi sam se bogatim z različnostjo, ki jo doživljam. Zelo pomemben je pristop do sočloveka. Ne to, kdo ta človek je, kakšno je njegovo prepričanje. Danes sem tukaj. Zanima me življenje prebivalcev, utrip kraja, kjer sem.

In ker sem v Žireh, se zanimam tudi za Alpino, ki daje kruh mnogim Žirovcem. Namesto “Daj nam danes naš vsakdanji kruh,” bi lahko molili: “Daj nam danes našo vsakdanjo Alpino.” Za mnoge bi pomenilo isto.

Vesel sem uspehov, ki jih podjetje dosega.

So taki časi, da moramo graditi na vsem, kar je pozitivnega. Tudi Jezus je sodeloval z ljudmi, ki niso bili njegovi. Ne morem doživljati duhovnih viškov, če vidim bedo drugih. Ljudem, ki jih razumem, laže rečem spodbudno besedo. Kitajska misel pravi: Če hočeš razumeti drugega, moraš preživeti en dan v njegovih čevljih. Zato je pomembno poznati ljudi in tudi, kako se delajo čevlji.

Kolikor sem seznanjen z Alpino, vidim, da je resno podjetje, z vodstvom, ki sledi svetovnim trendom. Zame pa je pomembno tudi, da se vodstvo Alpine zaveda, kako pomembna je Alpina za Žiri in da se prizadevajo tudi za razvoj kraja. O Alpini imam dobro mnenje.”

Alojz Filipič - direktor Alpine z najdaljšim stažem - dobitnik priznanja za življenjsko delo

Alojz Filipič

Alojz Filipič je vodil Alpino od leta 1955 do 1966. Od vseh dosedanjih direktorjev ima najdaljši staž, saj je to odgovorno delo opravljal kar enajst let. Takrat je bilo glavno, kako priti do strojev. Ročno narejeni čevlji so postali predrdi in predragi. Tako smo bili "Alpinci" postavljeni pred izbiro: ali odnehati ali izdelovati strojno. Postavili smo lastno prodajno mrežo po vsej Jugoslaviji in začeli izvažati. Prehod na strojni način dela je zahteval tudi priučitev, spremembo v načinu dela, ki ni bila vedno gladka. V Filipičevem obdobju je Alpina uvedla obračun po ekonomskih enotah, priključila čevljarstvo podjetju Metka Žiri in Čevljar Gorenja vas ter začela delo na tekočih travkih, kar je pomenilo prehod iz obrtniškega na industrijski način proizvodnje. Njegov prispevek k razvoju Alpine je v vseh pogledih velik in ko smo se odločili, da začnemo podeljevati Alpinina priznanja za življenjsko delo, je prav, da prvo priznanje za življenjsko delo prejme Alojz Filipič.

Delo življenje: Prejeli ste priznanje za življenjsko delo. Kaj vam to pomeni?

Alojz Filipič: To priznanje ima zame velik pomen. Ko ga pogledam,

se spomnim nazaj in obide me misel, da je nekje v Alpini še ostal spomin name in na to, kar smo tedaj storili za podjetje. Bi pa to priznanje zaslužil še kdo. Zase nikdar ne mislim, da sem naredil dovolj. Naredil sem toliko, kolikor sem v tistem času lahko. In da je nekaj le bilo in ostalo, kaže tudi, ker se je Alpina spomnila name in mi podelila tako pomembno priznanje.

Delo življenje: Rojeni ste v Žireh, fistega, za nas kar davnega leta 1914. Kakšna je bila vaša mladost?

Alojz Filipič: Sam sem bil zadovoljen z njo, ker sem bil mlad in poln energije. Drugače pa lahko rečem: trda. Že zadnje leto osnovne šole, ki sem jo obiskoval v Žireh, sem hodil v žrnado (uradno na dnino). V naši družini je bilo šest otrok. Bil sem drugi. Kot zidar je bil zaposlen le oče. To delo je bilo sezonsko, zato denarja ni bilo na pretek. Že zgodaj smo se morali preživljati sami.

Tudi jaz sem želel postati zidar. Moral bi na šolanje v Ljubljano, to pa je bil prevelik finančni zalogaj. Potem pa sem šel za čevljarja, čeprav me to ni tako veselilo.

Delo življenje: Je bila učna doba naporna?

Alojz Filipič: Zame ne. Takrat sploh ni bilo slabo. Dvakrat na teden smo hodili v šolo, drugače pa smo delali pri mojstrih. Huje je bilo potem, ko sem šolo naredil in nisem imel zaposlitve.

Delo življenje: Za vas kot čevljarja ni bilo dela.

Alojz Filipič: Tedaj, v tridesetih letih, je bila velika brezposelnost. Da sem se preživljal, sem opravljal razna priložnostna dela.

Leta 1937 ali 1938, ne spomnim se natančno, sem delal v obrtni delavnici pri Zajcu v Žireh. Končala se je glavna sezona in sem bil spet na tem, da bi izgubil delo. Gospod Zajc pa kaže, da je bil zadovoljen z mano. Želel me je obdržati. Vprašal me je,

če bi počel kaj drugega. V Žireh je bila tedaj prevozna družba, ki je imela tudi svoje avtobuse. Gospod Zajc je bil eden izmed članov družbe in predlagal je, da bi postal sprevednik. To delo sem opravljal kar nekaj let.

Delo življenje: Med vojno ste se pridružili partizanom.

Alojz Filipič: Med vojno sem bil še nekaj časa zaposlen kot sprevednik. Leta štirinširidesetega sem šel v partizane, decembra 1945 pa sem bil demobiliziran.

Delo življenje: Vojna se je končala. Spet ste iskali zaposlitev.

Alojz Filipič: Želel sem nazaj med prevoznike. Rad bi bil šofer. Že pozimi leta 1941 sem naredil voziški izpit za vse kategorije vozil. Poskusil sem pri ljubljanskem avtobusnem prevozniku, toda ni bilo prostega dela zame.

Delo življenje: Pa vendar ste postali prevoznik?

Alojz Filipič: Krajevni odbor v Žireh je za potrebe kraja kupil tovornjak. Rabili so šoferja. To je bilo prvo delo zame. Krajevni odbor je sprejemal naročila za prevoze, jaz pa sem prevažal, karkoli je bilo potrebno. S tovornjakom smo se vozili tudi na izlete in na morje. Na kamion smo dali lesene klopi. Potniki so se posedli nanje in motor je lahko zabrnal. Toda to je trajalo le leto in pol. Tovornjaku so se izrabile pnevmatike. Drugih nismo dobili, zato sem spet ostal brez službe.

Delo življenje: Potem pa ste prišli v Alpino.

Alojz Filipič: Leta 1948 sem prišel v Tovarno športnih čevljev v Žireh, kot se je tedaj imenovala Alpina.

Delo življenje: Tu se je pričela vaša stalna zaposlitev, ki je trajala do upokojitve?

Alojz Filipič: Začel sem kot čevljar. Izdelovali smo gojzerje. Delali smo v več delavnicah. Jaz sem bil v sedanjih Sindikalni dvorani.

Dobro leto sem bil vratar. Tedanje vodstvo je menilo, da je prvi stik obiskovalca s tovarno zelo pomemben in da mora biti na tem delu nekdo, ki bo to nalogo dostojno opravljal. Potem sem bil premeščen v skladišče in postal vodja tega oddelka. Sledila je funkcija direktorja, zadnja leta pa sem bil revizor za naše prodajalne.

Delo življenje: Leta 1955 ste bili imenovani za direktorja podjetja.

Alojz Filipič: Tedaj je direktorje predlagal sindikat, potrjeval pa Okrajni ljudski odbor. Predlagali so me in potrdili.

Delo življenje: Kaj mislite, zakaj so izbrali prav vas?

Alojz Filipič: Že prej sem delal v različnih organih in organizacijah. Bil sem predsednik upravnega odbora Alpine, član delavskega sveta. Politično sem deloval tudi v kraju in v širši skupnosti.

Sindikat je vztrajal, da mora biti direktor domač človek, ki bo imel čevlarsko izobrazbo, da se bo spoznal tudi na izdelavo obutve. V tistih časih se je še večinoma delalo ročno. Tudi sam mislim, da bi bilo tedaj na tem mestu teže nekomu, ki ne bi imel čevlarskega znanja.

Delo življenje: Je bilo težko?

Alojz Filipič: Sprva sem se počutil malo negotovega, ko pa sem videl, da so me sodelavci lepo sprejeli, sem bil pomirjen.

Lepo smo sodelovali, predvsem s kolegijem, ki smo ga tedaj sestavljali: direktor, tehnični vodja, glavni računovodja, vodja komercialne in nabave ter vodja splošnega sektorja. Mislim, da smo bili dobra ekipa in da uspehi, ki smo jih dosegli, nikakor ne bi bili taki, če ne bi sodelovali prav vsi.

Delo življenje: Ko ste bili direktor, je bilo v Alpini, (ko ste bili imenovani za direktorja, se je podjetje že tako imenovalo) precej sprememb in novih dosežkov. Od kje ideje za vse to?

Alojz Filipič: Deloma je novosti prinesel čas, deloma pa so se izoblikovale na sestankih kolegija, kjer smo

se redno zbirali in ugotavljali, kako reševati določena vprašanja in kako naprej.

Delo življenje: Pravite, da je spremembe prinesel čas.

Alojz Filipič: Po vojni so podjetja delala v povsem drugačnih razmerah. Imeli smo plansko gospodarstvo, ki je bilo vođeno iz enega centra. Za nas je bila pristojna Usnjarska direkcija v Ljubljani. Podjetja so bila zelo nesamostojna. Vse je bilo določeno; od tega, kje bo podjetje kupovalo material, kaj bo izdelovalo, kam prodajalo. Postavljen je bil plan, ki smo ga morali izpolniti, sicer bi bili deležni graje. Mislim, da je bil tak način za tiste čase, takoj po vojni, dober. Ne predstavljam si, kako bi drugače sploh lahko dobili material za izdelavo obutve.

Delo življenje: Časi pa so se začeli spreminjati.

Alojz Filipič: Po vojni je bilo težko. Toda vsak dan je bilo bolje, vsak dan smo bili močnejši. Tudi plansko gospodarstvo ni bilo več potrebno. Dogajati so se začele spremembe. Podjetja so imela bolj prosto pot. Sami smo se morali čim bolje znajti.

Delo življenje: V obrazložitvi k vašemu priznanju je zapisano: "Tako smo bili "Alpinci" postavljeni pred izbiro: ali odnehati ali izdelovati strojno."

Alojz Filipič: Res je. Ročno narejeni čevlji so bili predragi. Kupiti smo morali stroje in pričeti s povsem drugim načinom dela. To pa tedaj ni bilo lahko. Denarja ni bilo. Podjetju je od zaslužka ostalo zelo malo. Posojilo se je težko dobilo, lastna udeležba za nakup strojev pa je bila velika. Dogovarjali smo se, kako priti do novih strojev. Potem smo z okrajnim odborom, ki nam je bil tedaj nadrejen, sklenili nek kompromis pri zaključnem računu. Ostalo je nekaj več sredstev, kar nam je omogočilo, da smo najeli posojilo in kupili nekaj strojev. Stanje se je izboljševalo in vsako leto je bilo bolje.

Delo življenje: Začeli ste tudi izvažati.

Alojz Filipič: Takrat tega nismo

mogli delati sami. Organizirane so bile posebne uvozno-izvozne službe. Obrnili smo se nanje. Izvažati smo pričeli na Češko, v Rusijo, v Avstrijo, tudi v Ameriki smo imeli posamezne kupce.

Delo življenje: Leta 1961 je delavski svet sprejel odločitev o dograditvi Alpinine poslovne stavbe. Kako da ste se odločili za ta projekt?

Alojz Filipič: Ko se je gradila Alpina, je bila predvidena ročna izdelava obutve. Temu so bili prirejani tudi prostori. Toda z industrijskim načinom izdelave, z uvedbo trakov, se je pokazala potreba po drugačnih večjih in daljših proizvodnih prostorih.

Delo življenje: Kakšni pa so vaši spomini na delo v Alpini?

Alojz Filipič: Kot sem že povedal, smo s sodelavci lepo sodelovali. Prav tako smo se uspešno dogovarjali z ostalimi organi. Veliko vlogo je tedaj imel upravni odbor. Imel sem navado, da sem se s predsednikom upravnega odbora že pred sejami pogovoril o stvareh, ki smo jih potem obravnavali. Vendar mislim, da nisem nikdar poskušal uveljavljati svoje volje. Mislim, da smo imeli srečo, ker so bili člani upravnega odbora vedno razumni ljudje in smo tako lažje reševali težave in si postavljali cilje.

Prav tako se ne spominjam, da bi imeli težave z delavskim svetom.

Delo življenje: Pa je vendar prišlo do konfliktov?

Alojz Filipič: To je vedno tako. Najdejo se posamezniki, ki mislijo drugače. Kot pravijo; vse se začne in konča pri denarju. Tudi takrat je bilo najtežje, kadar smo se pogovarjali o plačah. Tehnologija in s tem delo se je spreminjalo. Spreminjati smo morali tudi plačilni sistem. Tedaj so bila tako rekoč vsa delovna opravila merjena. Postavljene so bile norme. Nekoč, ko smo se v podjetju ukvarjali s tem področjem, je nek večer nekaj delavcev protestiralo pred mojo hišo. Norme sicer niso bile v moji pristojnosti. To je bilo delo normircev, toda jaz sem bil direktor.

Brez večjih izgrediv so se protestniki tudi sami razšli.

Ob tem pa moram poudariti še nekaj. Zaslužki so bili majhni. Za plače ni ostalo veliko, pa še del tega smo vlagali v razvoj in za nakup nove tehnologije. Tako moramo razumeti, če so delavcem kdaj popustili živci.

Delo življenje: Podjetja so bila tedaj bolj povezana s političnimi organizacijami in državo. Kakšno pa je bilo sodelovanje z njimi?

Alojz Filipič: Politične funkcije so se prepletale. Sodelovali smo tako v podjetjih kot v krajevnih in občinskih odborih. Včasih so bile kritike, da se povsod pojavljajo isti ljudje, da je vse preveč prepleteno, toda po drugi strani je bilo tudi to dobro. Bilo je več povezave, lažje smo se dogovorili in načrtovali delo in akcije tako v kraju kot podjetju.

Delo življenje: Ste se morali kdaj tudi upreti, postaviti Alpino in Žiri v bran?

Alojz Filipič: Nekoč je prišla okrajna pobuda, tako rekoč ukaz, da naj bi se slovenska čevljarska industrija združila in razdelila proizvodni program podjetij po vrstah obutve. V Alpini se nismo strinjali s tem. Najprej smo bili samo nekoliko grajani, kar v tistem času ni bilo najbo-

lje. Potem smo prosili, naj se sestavi koncept predlaganega združenja. Delali so ga v Peku in Planiki. V njem so opredelili tudi proizvodni program. Peku je bila dodeljena izdelava modne ženske, Planiki modne moške in druge lahke obutve, Alpini pa gojzerjev in rudarskih čevljev. O programu smo se pogovarjali na več sestankih. Prišla sta tudi podpredsednik okrajnega odbora in sekretar okrajnega komiteja Zveze komunistov. Na koncu razgovora sem dejal: "Alpina ne pristane na tak dogovor. Če vztrajate na njem, bom odstopil od funkcije direktorja." Sekretar okrajnega komiteja je podprl moje besede in odgovoril: "Tudi jaz na vašem mestu ne bi bil za to." Zadeva je bila končana in nič več nismo slišali za ta projekt.

Delo življenje: Vrniva se še malo v sedanji čas. Kaj bi danes rekli o Alpini?

Alojz Filipič: Dolgo sem že upokojen. Z Alpino in dogajanjem v njej sem izgubil stik, zato tudi ne vem veliko povedati. V teh letih se je toliko spremenilo. Že včasih, ko so bila še novoletna srečanja upokojencev in smo si ogledovali proizvodnjo, je bilo vse drugače. Sedaj pa se je spremenilo še več.

Meni osebno ni všeč, ker je Alpina povsem opustila izdelavo gojzer šivane obutve. Toda gotovo so bili za to razlogi, za katere jaz ne vem.

Seveda pa želim, da bi Alpina še naprej uspešno poslovala. Alpina je še vedno življenjska žila Žirov. Sedaj mogoče malo manj, saj je v kraju kar nekaj uspešnih podjetij, vendar je Alpina še vedno zelo pomembna.

Delo življenje: Že na začetku smo povedali, da ste se rodili leta 1914. Ste med najstarejšimi Žirovci, pa še vedno tako bistrih misli, dobrega spomina.

Alojz Filipič: Res je, da sem doživel kar lepo starost. Izgleda, da je bil 1914 trden letnik. Še danes je šestnajst Žirovcev, ki so rojeni tega leta. To bolj zasledujem, ker sem bil dolgo med organizatorji srečanja letnikov. Zadnje je bilo pri osemdesetih. Zanimivo pa je, da je več kot polovica takih, ki živijo izven Žirov.

Delo življenje: Alojz Filipič, hvala za priazen pogovor in priazen sprejem tako vam, kot vaši ženi. Kmalu boste praznovali rojstni dan. Naj bo čim lepši. Ob devetdeseti obletnici pa, kot smo se pogovarjali; da bi spet organizirali srečanje vaših letnikov. In čestitamo za prejšnje priznanje za življenjsko delo.

Izidor Rejc - direktor od leta 1966 do 1975 - dobitnik zlatega znaka Alpine

Izidor Rejc

Izidor Rejc je nastopil službo v Alpini leta 1961 kot njen prvi diplomirani ekonomist. Direktor je bil od leta 1966 do 1975. V teh letih se je industrijska rast še stopnjevala. Kaže se v gradnji novih proizvodnih dvoran, uvajanju novih tehnologij in materialov. Posebno pozornost je namenjal izobraževanju, šolanju ob delu in štipendiranju mladih, svojo glavno usmeritev pa je namenjal povečevanju izvoza. Svojemu mandatu je vtisnil močno osebno noto, v njegovem značaju sta posebno izražata športna in estetska poteza. Obe je prenesel tudi na Alpino. Izdelan je bil nov zaščitni znak Alpine. Če je bil za Filipičevo obdobje

je paradni izdelek pancar, je v Rejčevem čevlju za smučarski tek, po katerem je Alpina še danes v svetovnem vrhu.

Delo življenje: Že dolgo živite v Ljubljani, vendar vsi vemo in na to smo tudi ponosni, da ste iz naših krajev.

Izidor Rejc: Rodil sem se v Dolah nad Idrijo. V Žireh sem obiskoval nižjo gimnazijo. Nato sem odšel na gimnazijo v Škofjo Loko. Bil sem v generaciji prvih maturantov na tej šoli. Potem sem šel v Ljubljano, kjer sem študiral ekonomijo. V Alpini sem dobil štipendijo. Mikala me je arhitektura, toda tudi zaradi štipendi-

je v Alpini, sem se odločil za ekonomijo. Nikdar mi ni bilo žal, da je bilo tako.

Delo življenje: Po končani ekonomiji ste se zaposlili v Alpini?

Izidor Rejc: Po končanem študiju sem se vrnil v domači kraj in se leta 1961 zaposlil v Alpini. Pri opravljanju prakse sem se seznanil z vsemi oddelki in službami. Takrat sem dobro spoznal Alpino, kar mi je pozneje koristilo. Potem sem kot ekonomist začel v finančni službi. Tu je bilo tedaj mnogo odprtih vprašanj. V državi je bila velika inflacija, iskati smo morali dovoljenje za cene. Potrebno je bilo potovati v Beograd. Nisem razmišljal. Šel sem in zadeve ustrezno uredil. Tako sem rastel, se kalil in pridobival izkušnje.

Delo življenje: Dokaj hitro ste postali direktor podjetja.

Izidor Rejc: V začetku leta 1966 je bil razpis za direktorja podjetja. Imel sem veliko prijateljev. Vesel sem bil, ker je bila z mano predvsem mladina. Oni so mi tudi svetovali, naj se prijavim na razpis.

Delo življenje: In ste bili izbrani?

Izidor Rejc: Tedaj je bil postopek za izbiro direktorja drugačen. Sodelovali so tudi predstavniki Zveze komunistov in predstavniki lokalnih oblasti. Ker nisem bil član Zveze komunistov, sem imel manj možnosti za izvolitev.

Delo življenje: Potem se gotovo spominjate, kako je bilo, ko so vas izbrali?

Izidor Rejc: Seveda. Na ta dan imam zelo lepe spomine. Ponoči me je obiskala skupina fantov, ki je sodelovala pri izbiri in povedali so mi, da so me potrdili za direktorja. To je bilo treba proslaviti; vendar pa ni bila ovira, da zjutraj ne bi bili na delu.

Delo življenje: Bili ste mladi in postavljeni na tako pomemben položaj.

Izidor Rejc: Vedel sem, da me čaka huda naloga. Bilo je mnogo dela, toda šlo je.

K temu je veliko pripomoglo tudi to,

da so imeli delavci, ki so bili zaposleni v Alpini, podjetje radi. Živel so z njim in to je bilo v tistih časih zelo zelo pomembno. Kolikokrat smo imeli sestanek in delavce prosili, da so delali tudi izven rednih ur. In vedno so pristali. Čez šestdeset odstotkov je bilo zaposlenih žensk. Te so bile poleg delavk, tudi matere in žene. A kljub temu ni bilo težav, ko smo se dogovorili za nadure in delo ob sobotah ali nedeljah.

Res je bilo lepo, ko sem videl, koliko je pripadnosti in zvestobe podjetju. To je bil tudi porok, da smo vedno uspeli narediti načrtovano.

Delo življenje: V času, ko ste bili direktor, ste v Alpini uvajali nove tehnologije.

Izidor Rejc: Tedaj smo kupili stroj Desmo in pričeli z izdelavo smučarskega čevlja iz plastike. To je bila tedaj velika novost.

Bolj intenzivno smo se začeli ukvarjati z modno obutvijo. Bili smo v povezavi s Francijo, kjer se je krojila moda. Ta obutev je zahtevala bolj natančno izdelavo. Zaradi drugačnih materialov, je bila tudi tehnologija druga. Toda pogumno smo stopali po začrtani poti in uspehi niso izostali.

Hitro smo dojeli, da je treba biti inovativen. Lahko se pohvalim, da smo kupili računalnik firme IBM. Bil je prvi v slovenskem gospodarstvu. Tedaj so prišli v Alpino tudi delavci, ki so pričeli delati pri računalniku. Eden izmed njih je bil tudi sedanji direktor splošno kadrovskega sektorja Zoran Kopač.

Trudili smo se, da smo vpeljali čim bolj sodobne organizacijske metode.

Vse smo naredili sami. Imeli smo različne mojstre. Sami smo opremljali prodajalne.

Tedaj je bila še navada, da smo sprejemali upokojujence ob novem letu in ti so me svarili: "Ti pub, ti boš vse uničil." Toda zavedal sem se, da ni več tako kot je bilo in da gre čas naprej.

Delo življenje: K uspehu vam je pomagala tudi vaša prisrčnost in komunikativnost.

Izidor Rejc: Imel sem stalne stike z ljudmi od vsepovsod. Nekateri, ki so prihajali takrat, še danes obiskujejo Alpino. Prišli so tudi znani politiki, kot je na primer Franc Leskovšek Luka. Ko se pogovarjamo, mnogi še danes povedo, da imajo na tedanje čase in Alpino zelo lepe spomine.

Delo življenje: V obrazložitvi k nagradi je navedeno, da je v vašem značaju močno izražena športna poteza, ki ste jo prenesli tudi na Alpino.

Izidor Rejc: Da, bil sem in sem še danes, navdušen športnik. Resneje sem se ukvarjal z atletiko. Alpina je izdelovala športno obutev in zato je bilo prav, da smo se vključili tudi v športno življenje. Bili smo sponzor nogometnega kluba Olimpija in košarkarskega kluba Jugoplastika. Velik dogodek je bil, ko so nas ti športniki tudi obiskali.

Delo življenje: Pomemben pečat pa ste v teh časih pustili tudi v kraju.

Izidor Rejc: Čim bolj smo se skušali vrti v Žiri. Sodelovali smo s kulturnimi društvi, pri urejanju spomenikov, sodelovali z osnovno šolo. Tedaj je bilo tako, da se je veliko delalo, po delu pa tudi veliko veselilo in pelo.

Delo življenje: Veliko pozornosti ste namenili tudi izobraževanju.

Izidor Rejc: Vsi poznejši direktorji so bili moji kadri. Veliko pozornost smo že takrat namenjali izobraževanju. Veliko smo štipendirali. Plače so bile majhne in starši so težko šolali otroke. S tem, da smo dajali zelo veliko štipendij, smo pomagali, da so se mladi lahko ustrezno izšolali.

Delo življenje: Kljub temu, da za tisti čas niste bili pravega prepričanja, vam je uspelo, da ste kar devet let vodili podjetje?

Izidor Rejc: Rekel sem: trudim se, vsi se trudimo. Če boste mislili, da nisem pravi, bom šel. Velikokrat smo se pogovarjali, imeli smo mnogo sestanekov. Zagovarjal sem stališče, da morajo biti delavci obveščeni, da med nami ne sme biti skrivnosti.

Ustvarjali smo čim bolj prijazno vzdušje. To je za odnose in za delo v podjetju zelo pomembno. Delavci to zelo cenijo in potem je tudi delo lažje.

Delo življenje: Potem ste odšli iz Žirov. Delali ste v Ljubljani. Se vam zdi, da je tam mentaliteta drugačna.

Izidor Rejc: Mislim, da je res tako, pa naj bo glede odnosov, dela ... Ljudje so nekako drugačni. Ugotovil sem, da je bilo v Žireh lažje prodreti z raznimi idejami. Delavci so bili bolj napredni in so želeli, da gre razvoj naprej. Vodstvu so zaupali. Drugod je bilo drugače. Ne da se primerjati neke Ljubljane z okolico in Žirov. Ljudje morajo zaupati vodstvu. Veliko pomeni tudi, ker imajo radi Alpino in svoj kraj.

Tudi zato so se Žiri vedno lepo razvijale. Mislim, da bi lahko postale pomembno gospodarsko središče. Tu bi lahko bil nek razvojni center. Ste dinamični, primerna je tudi oddaljenost od glavnega mesta. Morali pa bi nekaj storiti za boljšo cestno povezavo. Že večkrat sem zagovarjal misel o predoru proti Idriji.

Delo življenje: V svojem dolgoletnem službovanju ste se ukvarjali že z marsičem. Bili ste tudi minister za gospodarstvo. Torej vam znanja in izkušnje na teh

področjih ne manjka. Vaša prva zaposlitev pa je bila Alpina. Kako ocenjujete čevljarstvo industrijo?

Izidor Rejc: Mislim, da je čevljarstva industrija zelo zahtevna. Če naredimo slabo kolekcijo, se to pozna vso sezono.

Alpina se je v vsej svoji zgodovini lepo držala in se znala prilagajati časom. Upam, da bo tudi vnaprej znala kljubovati zahtevam in upoštevati trende, ki prihajajo.

Po drugi strani pa je tako: Človek bo vedno imel nekaj na nogi; torej čevlje bomo vedno kupovali.

Zelo pomembno pa je, da veliko pozornosti posvetimo izobraževanju. Prihajajo časi izobraževanja. Žiri in Alpina imata nekaj povedati. To se je dokazalo v preteklosti in to se dokazuje sedaj. Alpina je trenutno edina pomembnejša tovarna čevljev v Sloveniji. Zato pravim, da se ne smemo pustiti.

Delo življenje: Sedaj ste upokojeni. Pa vendar še vedno zelo dejavni.

Mislim, da je čevljarstva industrija zelo zahtevna. Če naredimo slabo kolekcijo, se to pozna vso sezono.

Izidor Rejc: Moj nemirni duh mi še vedno ne da počitka. Vsak dan nekaj delam. To mi je v veliko zadovoljstvo. Sem predsednik nadzornega sveta Slovenske razvojne družbe ter podpredsednik nadzornega sveta Slovenskih železarn. Delam tudi v Slovenski ljudski stranki.

Sem človek, ki je doživel že kar nekaj različnih obdobij. Bil sem v različnih službah od Alpine, trgovskega podjetja, ministra za gospodarstvo, ukvarjal sem se z lastninjenjem, reorganizacijami. Delal sem že toliko različnih stvari, da včasih pomislim, da je v meni že neka uhojenost. Toda vedno sem študiral in se dopolnjeval, ker mislim, da brez tega ne gre.

Vzljubil sem ekonomijo, čeprav me veseli še mnogo drugega. Rad imam estetiko. Slikam, pišem

Delo življenje: Se ob vsem tem spomnite kdaj tudi na Alpino, na Žiri?

Izidor Rejc: Vsekakor. Sodelujem tudi s sedanjim vodstvom. Alpina je bila moja prva zaposlitev, moje prvo podjetje. Alpina me je utirila v nek tok, zaradi nje sem postal ekonomist in za to se ji zahvaljujem. Kar je bilo slabega, je zatonilo v pozabo.

Žiri so moj rodni kraj in človek nekje pusti svojo sled. Rad pridem v Žiri. Tu poznam veliko ljudi.

Tomaž Košir - direktor od leta 1980 do 1988 - dobitnik zlatega znaka Alpine

Tomaž Košir

Tomaž Košir je bil generalni direktor od leta 1980 do 1988. V tem času je Alpina dosegla pomembne uspehe, saj je postala ena vodilnih organizacij obutvene industrije v takratni Jugoslaviji. Koširjevo usmeritev je mogoče na kratko povzeti: "Prodirati na zahodna tržišča in to pod lastno blagovno znamko. Važno je investirati v razvoj novih programov in nove trge; naredili bomo že, če ne v Žireh, pa drugod." Ta strateška odločitev in usmeritev je bila poplačana šele kasneje, po razpadu Jugoslavije, ko se je Alpina prav zato lažje prilagodila novim razmeram. Veliko je prispeval k organizacijski in kadrovske krepitvi

delovne organizacije. S svojim bogatim znanjem, doslednostjo in voljo do dela si je pridobil tako zaupanje kolektiva, kot tudi širše skupnosti.

Delo življenje: Vaša strateška usmeritev je bila prodor na zahodna tržišča z lastno blagovno znamko.

Tomaž Košir: Prepričan sem, da je podjetje dolgoročno uspešno le z lastnim razvojem, lastnimi izdelki, lastno blagovno znamko in lastnim nastopom na tujih trgih. To je bila moja osnovna usmeritev. Vanjo sem verjel. To je bilo moje vodilo.

V tem procesu sem večji pečat pustil

na športnem in smučarskem delu. V sedemdesetih letih je imela Alpina že zelo močno proizvodnjo smučarskih čevljev in tekaške obutve. Večino smo tedaj delali za tuje blagovne znamke kot so: Heierling in Rieker, pri pancerjih in tekaški Tyrol.

Že tedaj sem bil prepričan, da je to dolgoročno dokaj tvegano. Hitro se lahko zgodi, da tuji partner najde drugo podjetje, ki bo delalo zanj in ki bo cenejše. Na koncu sedemdesetih in v začetku osemdesetih let se je na tekaškem programu naredil preobrat. Razvili smo dobro kolekcijo in jo začeli tržiti pod svojim imenom.

V prvi polovici osemdesetih let smo se začeli dejavno ukvarjati z iskanjem distributerjev, ki so delali za nas. Nekateri od njih so še danes partnerji Alpine. Tedaj smo ustanovili tudi Alpino Sports.

Delo življenje: Vaše razmišljanje se je izkazalo za pravilno.

Tomaž Košir: Zelo sem vesel in srečen, ker se je pokazalo, da je bila ta strategija boljša kot vztrajanje pri proizvodnji za tuje blagovne znamke.

V Sloveniji je kar nekaj podjetij, ki so bila prepričana v tako imenovane "lon" posle. Kasneje se je ugotovilo, da to ni bila prava usmeritev. Naj omenim le Planiko in Muro. Planika je imela tehnološko zelo dobro organizirano proizvodnjo za Adidas. Obseg dela je bil velik. Toda tudi Adidas je bil prisiljen svoje proizvodne zmogljivosti seliti v kraje s cenejšo delovno silo. To je bil velik udarec za Planiko.

Danes se veliko piše tudi o Muri, kjer gre za podoben primer. To podjetje je tehnološko in organizacijsko dobro organizirano. Je eno največjih tovrstnih podjetij v Evropi. Toda pokazalo se je, da usmeritev Mure, ki velik del svoje proizvodnje še vedno izdeluje za tuje blagovne znamke, ni prava. S takim poslovanjem v Sloveniji ne moremo biti več konkurenčni. Pri tem je premalo dodane vrednosti.

Vesel sem, ker je Alpina krenila po pravi poti. Imam veliko zaupanje v prihodnost Alpine. Vidi se, da se

vodstvo zaveda, da je treba razvijati lastno znanje, ki je temelj razvoja.

Delo življenje: Spodbujali ste tudi razširitev Alpine izven Žirov.

Tomaž Košir: Alpina je že dokaj zgodaj doumela pomen kooperacije. Obrat v Gorenji vasi in na Colu je pričel obratovati že prej. V času, ko sem bil direktor, smo pričeli s proizvodnjo v Šentjoštu, odprli smo tudi novo zgrajeno halo na Colu.

Sodelovali smo tudi s podjetjem Viko Varaždin, Vinico, nekaj so za nas šivali tudi v Bosni. Tedaj pritiski na cene niso bili tako izraženi. Bili pa so to že zametki miselnosti, da je treba proizvodnjo usmeriti tja, kjer bo cenejša.

Delo življenje: Kako pa vidite Alpino danes?

Novi razvojni projekti, za katere sem slišal in za katere so bila podeljena priznanja, so prava pot.

Tomaž Košir: Novi razvojni projekti, za katere sem slišal in za katere so bila podeljena priznanja, so prava pot. Treba pa je dovolj moči, da bodo tudi resnično zaživel. Prepričan sem, da je prava usmeritev Alpine tudi v tem, da se del proizvodnje seli v kraje s cenejšo delovno silo. V Žireh je potrebno razvijati znanje, potrebno je načrtovanje novih izdelkov, imeti urejeno trženje. Prav je, da se del zahtevnejše proizvodnje še vedno opravlja doma. Enostavnejše izdelke pa bo potrebno delati tam, kjer je ceneje in prepričan sem, da lahko Alpina uspešno dela še desetletja naprej.

Delo življenje: Prejeli ste zlati znak.

Tomaž Košir: Tega sem zelo vesel, hkrati pa počaščen. Iz Alpine sem odšel leta 1988. Od tedaj je preteklo kar nekaj let. Vesel sem, da se je Alpina spomnila name. To pomeni, da sem v podjetju le pustil določen pečat.

Priznanje mi pomeni še toliko več, ker vidim, da podjetje dobro dela in da ima neko perspektivo. Človek se

ob tem počuti, da je delček, ki ga je v preteklosti vgradil, nekaj prispeval k temu, da je podjetje uspešno. Kot vidim, bo tako tudi naprej.

Delo življenje: Koliko časa ste preživel v Alpini?

Tomaž Košir: V Alpini sem bil petnajst let. Prišel sem leta 1973 in bil tu do leta 1988. Najprej sem bil pripravnik. Alpina je moje prvo podjetje in zato jo bom vedno nosil v posebnem delčku srca. Mislim, da sem tudi zato, ker sem tu pričel svojo pot, dal Alpini vsebinsko veliko več, kot sem, ali bom lahko v katerikoli od naslednjih zaposlitev.

Delo življenje: Petnajst let v Alpini - več kot tretjino delovne dobe. Kakšni so vaši spomini?

Tomaž Košir: Na Alpino imam lepe spomine. Odnos s kolektivom je bil dober. Ne spominjam se, da bi zaradi notranjih odnosov česa ne uspeli uresničiti.

Zdi se mi, da je zelo pomemben odkrit, pošten odnos z vsemi zaposlenimi. Sam večjih konfliktov nisem doživljal. Toda kljub temu so bili tudi težki časi. Tudi štrajk smo imeli.

Se je pa v Alpini vedno dalo pogovoriti. Mislim, da je prava in jasna informacija najboljša pot za razrešitev težav.

Delo življenje: Pa vendar, tedaj so bili drugačni časi, delavci so imeli več vpliva.

Tomaž Košir: Časi so bili drugačni, bil je drug sistem. Vpliv delavcev je bil veliko večji, vse glavne odločitve so delavci potrjevali na delavskih svetih. Toda nikdar se ne spominim, da bi zaradi tega ne mogli izpeljati določene naloge ali načrtov. Odkrita beseda in pojasnilo je vedno pripeljala do ustreznih odločitev.

Pomembno pa je tudi, kako vodstvo nastopa do delavcev. Štiri leta sem bil v podjetju Alpine v Nemčiji. Vodstvo tam za zaposlene vedno uporablja izraz "Mitarbeiter", kar pomeni sodelavec. Poslušal sem tudi razna predavanja in seminarje. Predvsem se spominim našega rojaka

Izidor Rejc, Tomaž Košir, mag. Viktor Žakelj, mag. Martin Kopač

dr. Petra Kraljiča. Na njegovih predavanjih ne slišimo drugega izraza kot sodelavec. To izrazoslovje mnogo pove, kako naj bi gledali na zaposlene v podjetju.

Vodenje je zahtevno, ne glede na čas in razmere.

Delo življenje: So bili pristopi vodstva tedaj drugačni?

Tomaž Košir: Vodenje je zahtevno, ne glede na čas in razmere. Vedno je bilo tako in vedno bo. Vsak čas prinaša nove težave in prijeme. Danes je trg vedno bolj zahteven, konkurenca je vedno hujša. V času mojega vodenja, ko smo bili še v Jugoslaviji, je bil domač trg mnogo večji. Zdi pa se mi zelo pomembno, da se že tedaj nismo zanašali le na notranji jugoslovanski trg. Če bi bilo tako, danes Alpine gotovo ne bi bilo več.

Delo življenje: Po odhodu iz Alpine opravljate še mnoge

pomembne funkcije. Veliko delate z ljudmi. Mislite, da se Žirovci razlikujemo od delavcev v drugih krajih.

Tomaž Košir: Najprej moram omeniti, da je v Alpini vladala velika pripadnost podjetju. To se je mnogokrat pokazalo kot zelo pozitivno, ko je bilo potrebno prebroditi določene težave.

Po drugi strani pa se mi zdi, da v Alpini oziroma v Žireh vlada neka zaprtost. Občutek imam, da se težje sprejema nove ideje, nove ljudi ...

Toda v zadnjem času, kot vidim, se tudi to spreminja. Uspeva vam združevati tradicionalne strokovne kadre iz čevljarke stroke z mladimi izobraženci, kar se mi zdi zelo pozitivno. Kot slišim, v svoj razvoj vključujete tudi zunanje institucije kot je Jožef Stefan. Mislim, da je to, da se Alpina odpira tudi navzven in da vključuje tako notranje kot zunanje znanje in to združuje v skupno dobro, zelo pozitivno. Prav znanje je v današnjem svetu ključni element konkurenčnosti.

Delo življenje: Mogoče nam manjka samozaupanja.

Tomaž Košir: Da, mislim, da je v Žireh tega premalo. V Alpini obstajajo vsi razlogi, da imajo delavci zaupanje vase in ponos in da to izražajo tudi na zunaj.

Alpina je edino podjetje v čevljarški industriji v Sloveniji, ki je s svojim načinom dela in organizacijo preživela. To mora vsak zaposleni ceniti. Ne smete se podcenjevati.

Včasih smo imeli Alpinci kar nek kompleks pred Pekom, Planiko, ki sta bila večja. Večji so bili, mogoče smo mislili, da boljši, toda očitno ni bilo tako.

Malo zdrave samozavesti nikoli ne škodi.

Delo življenje: Torej verjamete v Alpino tudi naprej?

Tomaž Košir: Petinpetdeset let je zelo lepa obletnica. Prepričan pa sem, da bodo še bolj častitljive. Kot sem že rekel; zaupam vodstvu in delavcem Alpine. Vsem želim veliko uspeha pri nadaljnjem delu.

Moški pevski zbor Alpine se trudi čim bolj dostojno ohranjati slovensko ljudsko glasbo

Praznovanje petinpetdesete letnice Alpine je bila združena tudi s koncertom Moškega pevskega zbora Alpine. Letos teče osemindeseto leto delovanja tega zbora. V njem poje sedemnajst pevcev.

Predsednik zbora je Miro Zajc, ki je ob tej priliki povedal: "Všeč mi je, ker smo se dogovorili in združili praznovanje Alpine z našim koncertom. Eden drugemu smo naredili uslugo. Kaže, da se je dobro izteklo in da smo vsi zadovoljni."

Mirko Cankar poje pri tem zboru že od leta 1978. "Ko sem pričel, je bilo drugače," je povedal. "Mladih je bilo malo. Bil sem med mlajšimi, sedaj sem med starejšimi. Takrat so bili v zboru večinoma delavci Alpine. Sedaj je razmerje povsem drugačno.

Rad imam petje. Mislim, da je zbor s pomladitvijo glasov mnogo pridobil. Tudi vzdušje v zboru je dobro."

"Rad imam petje. Mislim, da je zbor s pomladitvijo glasov mnogo pridobil. Tudi vzdušje v zboru je dobro."

Urban Poljanšek je najmlajši član zbora. Končal je trgovsko šolo v Kranju, pri zboru pa je drugo leto. "Že v osnovni šoli sem pel pri mladinskem zboru," je povedal. "Potem pa me je zborovodja Andrej vprašal, če bi sodeloval. Pristal sem in ni mi žal. Dobro se počutim tu," je zaključil.

Andrej Žakelj, vodja zbora: "Moški pevski zbor Alpine vodim trinajsto leto. Sem peti zborovodja. Ob trideseti obletnici, to je leta 1994, smo k petju privabili nove mlade člane. To se je izkazalo kot zelo dobro. Prejšnji, starejši pevci pa so se večinoma vključili v zbor upokojencev Srebrni (g)las. Število pevcev se je tedaj zelo zmanjšalo in zato smo začeli z akcijo za pridobivanje mladih glasov. Dvignila se je tudi

Moški pevski zbor Alpine. Vodi ga Andrej Žakelj.

izobrazbena struktura, prišli so študentje. To nam omogoča tudi mnogo širši izbor pesmi, lahko pojemo tudi v tujih jezikih ...

Da bi bilo naše petje čim bolj kakovostno, skrbimo tudi tako, da se ves čas izobražujem. Obiskujem razne seminarje. Vokalna glasba me zanima. Mislim, da se je kakovost zbora dvignila. Veliko pozornost posvečamo vokalni tehniki. Vsaka pesem je nekaj posebnega. Posebna popestritev so solistični vložki, saj soliste zbiramo s posebno pozornostjo in skrbjo.

Trudimo se, da je izbor čim bolj pester. Želimo zajeti vse glasbenike, vsa umetniška obdobja od renesanse z Galusosom na čelu, preko baroka, romantike, do sodobne glasbe. Naš moto pa je ohranjanje slovenske ljudske pesmi.

Zborovsko petje v Sloveniji je bilo nekoliko v zatonu. V zadnjem času pa se je zanimanje spet povečalo in to predvsem za slovenske pesmi.

Vaje imamo dvakrat tedensko. Osnovna šola Žiri nam prijazno odstopi prostor za vaje ter klavir. Nad obiskom vaj se ne pritožujem. Pevci svoje udejstvovanje pri zboru jemljejo resno. Radi imajo petje, zato jim za to ni težko odtrgati nekaj

prostih ur. Poleg petja pa nas družijo tudi prijateljstvo.

Sodelujemo na regijskih revijah v bivši občini Škofja Loka. S prijateljskimi zbori imamo koncerte po vsej Sloveniji. V cerkvah pojemo latinsko mašo. Povabljeni smo tudi v Francijo, kjer naj bi vrnil obisk prijateljem, ki so bili pred časom naši gostje. Radi gremo povsod, kjer nas lepo sprejmejo.

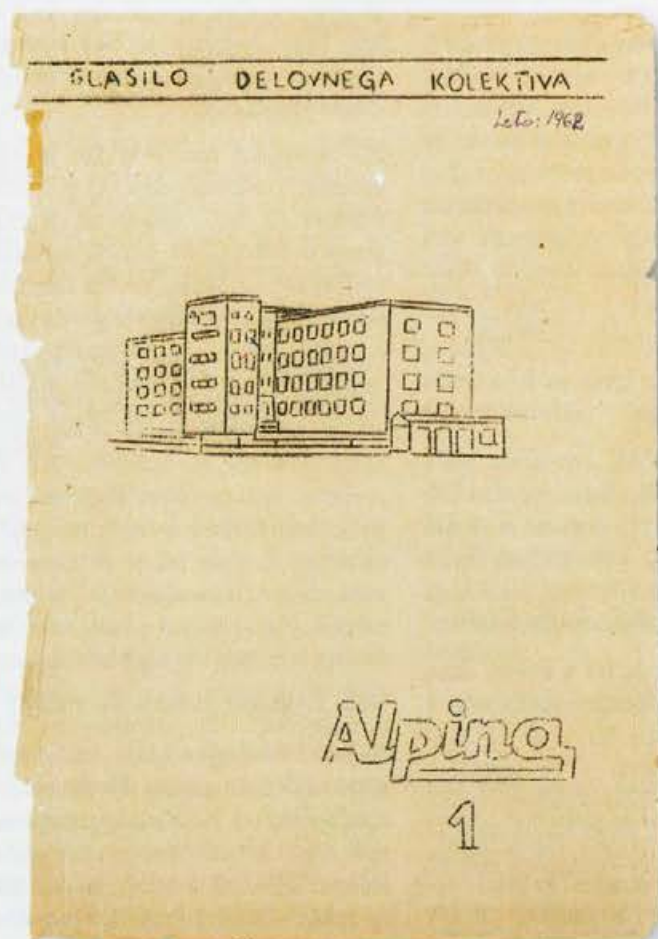
Pojemo v glavnem za svoje zadovoljstvo, za dušo, kot se reče. Trudimo pa se, da bi se naša pesem lepo podala tudi v duše tistih, ki nas poslušajo. Če je to tako, potem je to naša največja nagrada za trud, ki ga vložimo.

Vesel sem tudi, ker se je okrepilo sodelovanje z Alpino. Vodstvo je zboru naklonjeno, kar mislim, da je dobro tako za Alpino, saj se promovira tudi njeno ime, kot za nas.

Današnji dan mislim, da je bil zanimiv. Želim, da bi tako druženje postalo tradicionalno.

S svojim petjem bi radi ohranjali slovensko pesem ter dostojno predstavljali ime Alpine. Zavedamo se, da nas delavci s svojim prispevkom podpirajo in omogočajo naše delovanje."

Maja 1962 je bil izdan prvi časopis Alpine

Anton Žakelj
*Začetek vsak je res težak
(odlomek)*

*Naš sen postal je zdaj resnica,
glej, vsem kako žarijo lica,
uredniški pa naš odbor,
navdihov čaka - to je napor.*

*Sotrudnik sklanja težko glavo,
morda bo našel misel pravo,
pero obrača, prste grize,
tinta teče v curkih z mize.*

*Urednik zgled naj bil bi svetel,
bo za uvod vam nekaj rekel,
zato zdaj tuhta, glej ga spaka,
saj res ni dobra misel vsaka!*

*Z drugimi pa ni nič bolje,
čeprav so vsi kar dobre volje,
težave dela jim pisanje,
da bi bilo to vredno branje.*

Prvi izvod časopisa

Od časa močno načeti listi, z rjavim odtenkom, razcefrani, ki ob dotiku zletijo vsak v svojo smer, od sonca obledela pisava ... Na pravi strani besedilo: Glasilo delovnega kolektiva. Potem je na roko, gotovo mnogo pozneje, s kemičnim svinčnikom izpisana letnica 1962. Na sredini skica stavbe Alpine in v spodnjem desnem kotu napis: Alpina 1.

Kaj naj bi bilo to? To je prvi izvod časopisa Delo življenje, ki je v maju praznoval štirideseto obletnico izhajanja. Odpremo prvo stran. Tam je pozdrav prvemu maju in čestitke delovnemu kolektivu. Sledi uvodna beseda.

Listamo naprej in prebiramo: Alpina, včeraj, danes in jutri, Nova pota delavskega samoupravljanja in na koncu tega članka karikatura s podnapisom: Psi lajajo, a karavana gre dalje! Sledijo še članki o organizaciji ZSMS, požarni varnosti v Alpini, šport, objavljena je tudi pesem Antona Žaklja.

Maja 1962 je bil izdan prvi časopis. Tedaj še brez imena, toda to ni pomembno. Pomembno je, kako veliko vlogo je imel v vseh teh štiridesetih letih in kaj prinaša pogled nanj. V njem je zapisana zgodovina Alpine, je odsev časa in razmer, pokaže na lepe, pa tudi na težke trenutke tako v podjetju kot kraju. Malo je časopisov, ki so preživeli in neprekinjeno izhajali toliko let.

**Zato: iskrene čestitke in hvala vsem,
ki ste se v teh letih trudili zanj in bili z njim.**

Nejko Podobnik - urednik časopisa Delo življenje več kot petindvajset let

Nejko Podobnik

Nejko Podobnik - kar nekakšen sinonim za časopis Delo življenje in za obveščanje tako v Alpini kot v kraju. Bil je pobudnik in eden glavnih krivcev, da je časopis začel izhajati. Pa ne samo to. Časopis je bil zanj premalo, hotel je več. Bil je tudi med prvimi ustanovitelji in glavni urednik Radia Žiri. Vedno je imel mnogo načrtov. Nikdar ni bil zadovoljen in želel je še več. Zanimiv in kar znan je bil njegov rek, ko nas je spodbujal k delu: "Ne razmišljaj o tem, kako ne moreš, temveč kako bi." Nejko se je držal tega načela: vedno je razmišljal, kako naprej. Tudi pri časopisu je kdaj "zaškripalo". Zanj ni bilo pravega interesa, vodstvo je podvomilo v smiselnost izdajanja. Toda Nejko je vztrajal in kriza je bila presežena.

Zato v letu, ko časopis slavi štirideset let svojega obstoja, in v časopisu, ki bo prvič izšel v spremenjeni, barvni podobi, ne moremo mimo tega, da se ne bi pogovorili tudi z urednikom, z več kot petindvajsetletnimi izkušnjami na tem področju, Nejkom Podobnikom.

Delo življenje: Minilo je častitljivih štirideset let izhajanja našega časopisa. Ko ste začeli, gotovo niste mislili, da bo njegova pot tako dolga. Kako da ste se odločili za ta korak?

Nejko Podobnik: Tedaj, leta 1962 sem bil v Alpini izvoljen za predsednika mladine. Bili smo zagnani in polni volje. V tistem času se je gospodarstvo začelo prebujati, vedno več se je v družbeno in gospodarsko življenje skušalo vključevati tudi delavce. Razmišljali smo, da lahko delavci sodelujejo v teh procesih le, če bodo dovolj dobro informirani.

Delo življenje: Torej je bila vaša prva težnja informiranost zaposlenih?

Nejko Podobnik: Da, najprej je bilo tako. Časopis pa je prerasel te okvire in postal mnogo več. Najprej je bil mišljen kot glasilo mladine, toda kasneje je postal glasilo podjetja.

Delo življenje: Je bil v tistem času trend ustanavljanja časopisov v podjetjih?

Nejko Podobnik: Tedaj smo bili med prvimi. Da je potrebno seznanjati zaposlene o vsem, kar se dogaja v podjetju, smo doumeli že pred znanimi dogodki na Brionih leta 1963 in pred gospodarsko reformo 1965, na kar smo še posebej ponosni.

Delo življenje: Ste se pred odločitvijo, izdajati časopis, posvetovali še s kom?

Nejko Podobnik: Čutili smo, da moramo dobiti tudi soglasje uprave in političnih struktur. V razgovorih je prevladovala bojazen, da nimamo niti kadrovske niti tehnične možnosti za tak korak.

Delo življenje: Toda vi ste vztrajali?

Nejko Podobnik: Šel sem od enega do drugega in poskušal najti ustrezne ljudi. Najprej sem iskal sodelavce, ki bi poskrbeli za tehnično plat. Tu nisem imel kakšnih posebnih težav. Franci Mlakar je postal vodja tehnične ekipe. Za likovno opremo sem pridobil Konrada Peternelja. Potem pa še kup zagnanih deklet in fantov, ki so potem, ko je bilten, kot smo ga imenovali, začel izhajati, cele noči na roko razmnoževali glasilo.

Ime Delo življenje je bila kasneje ideja Izidorja Rejca, ki je postal tudi direktor podjetja.

Za vsebinsko plat sem kot glavni urednik poskrbel sam. Odgovorni urednik je bil, zaradi zadostitve pravnim predpisom, tedanji sekretar podjetja Peter Šular. Vendar se on ni nikdar spuščal v vsebino glasila.

Posebej sem k sodelovanju povabil Alfonza Zajca. Bil je nekoliko starejši od ostalih in prav v tem smo videli prednost. Mi smo bili mladi in podjetni, toda potrebovali smo nekoga, ki nam bo v določenih trenutkih pomagal s treznim pogledom in vztrajnostjo. Izkazalo se je, da smo ravnali prav. Z Alfonzom smo še mnoga leta uspešno sodelovali.

Delo življenje: In tako ste začeli?

Nejko Podobnik: Maja leta 1962 smo izdali prvo glasilo. Sledili so vsi ostali. Najprej je izhajalo mesečno, nato nekaj časa dvomesečno. Glasilo je leta 1974, ob pomoči takratnega sekretarja Stojana Pertovta, preraslo v časopis z novim izgledom.

Delo življenje: Ste bili ves čas izhajanja časopisa njegov urednik?

Nejko Podobnik: Ne, saj me ni bilo ves čas v Alpini, toda kar veliko svojih delovnih let sem opravljal to poslanstvo. Kot že rečeno; leta 1962 sem začel kot odgovorni urednik. Leta 1964 sem odšel iz Alpine. V Logatcu sem delal v občinski mladinski organizaciji. Tam sem bil šest let. Ta čas in še nekaj let za tem je časopis izredno uspešno vodila Majda Jesenko. Po končani funkciji sem se vrnil v Alpino in po petih letih spet prevzel uredništvo. Ne smemo pozabiti velike vloge Anuške Kavčič, tehnične urednice, ki je bila, kot sem jo večkrat v šali, pa tudi zares, imenoval moja desna roka. Urednik sem ostal do leta 1999, ko sem se upokojil.

Delo življenje: Delo življenje ni bilo le glasilo podjetja. Prešlo je te okvire in postalo krajevni časopis.

Nejko Podobnik: Kako je prišlo do tega niti ne vem. Mislim, da je bilo

povsem spontano. Saj vemo, kako pravimo: Žiri so Alpina. Tako nismo mogli povsem ločiti Alpine in kraja. Včasih pozabljamo, da je podjetje, ki zraste na interesu okolja, bolj uspešno kot podjetje, ki je brez korenin. Spominjam se tudi, da je bilo vsakokratno vodstvo Alpine dobro povezano s krajem. Tudi dejstvo, da večina zaposlenih živi v Žireh, je še dodaten motiv, da smo se posvečali tudi dogodkom v kraju.

Delo življenje: Časopis je imel ves čas pomembno vlogo tako v Alpini kot kraju. Kako jo ocenjujete vi, ki ste bili njegov ustvarjalec?

Nejko Podobnik: Ves čas izdajanja časopisa sem se sam, kot urednik zavedal, da je časopis priložnost, da bralce seznanjamo z novostmi, tehnologijo, organizacijo, kako poslujemo, kaj se v podjetju, pa tudi v kraju dogaja. S pomočjo časopisa smo zaposlene tudi spodbujali k novostim, pomagali reševati določena vprašanja in dileme. To je pripomoglo k temu, da so nekatere ideje hitreje zaživele. Velikokrat je bil časopis pobudnik novih zamisli, včasih je podprl določene ideje, ali pa smo podprli usmeritve in ideje vodstva ali delavcev.

Pomembno je tudi, da je časopis zapisovalec dogodkov. V njem je zbrana kronika in zgodovina časa, podjetja in kraja. To, kako pomemben je ta vidik, okušam tudi sedaj, ko se nekoliko bolj ukvarjam s proučevanjem nekaterih zgodovinskih dogodkov. Pri tem delu vidim, kako zelo pomembno je, če je kaj zbrano in zapisano.

Naš časopis je bil vedno eden vidnejših glasil v slovenskih podjetjih. Mogoče je bilo to tudi zato, ker smo znali prestopiti ograjo Alpine in obravnavali tudi pereča vprašanja v kraju.

Delo življenje: Časopis je bil zapisovalec, spodbujevalec novega, kritik razmer in iskalec rešitev. Ste imeli zato tudi težave, so bila nasprotovanja?

Nejko Podobnik: Na splošno pa ni bilo večjih konfliktov. Včasih smo bili res moteči za tiste, ki so bili

zakoreninjeni v nek ustaljen red. Seveda so se pojavila določena obdobja, ko je bilo težav več in nekateri niso hoteli razumeti ali niso odobraval poslanstva časopisa. K temu, da ni bilo večjega vmešavanja vodstva, pa je pripomoglo tudi dejstvo, da so bili uredniki za svoje delo neposredno odgovorni po zakonu o javnem obveščanju.

Sam nikoli nisem mislil, da je moje delo končano, ko je časopis izdan. Mnogokrat sem posegal iznad svojih pristojnosti in se za okuse nekaterih vtikal v zadeve, ki jim niso bile po volji.

Delo življenje: Večkrat ste dajali pobude in iskali rešitve. Znani ste bili tudi po tem, da ste proučevali različna področja, potem pa svoje rešitve pisмено posredovali vsakokratnim direktorjem in vodilnim.

Nejko Podobnik: Loteval sem se tem, ki so se mi zdele pomembne. Nekatere so še danes aktualne. Še sedaj mnogokrat premišlujem o Alpini in še danes se mi porajajo mnoga vprašanja.

»Pomembno je tudi, da je časopis zapisovalec dogodkov. V njem je zbrana kronika in zgodovina časa, podjetja in kraja.«

Delo življenje: O čem razglabljate?

Nejko Podobnik: Poraja se mnogo vprašanj. Pred tem razgovorom sem si jih nekaj prav zabeležil, ker ne želim, da bi bil ta zapis le pogrevanje spominov: Kakšna bo usoda čevljarstvo predelovalne industrije kot panoge? Ali bo lahko napredovala brez ustrezne strokovne šole?

Kako doseči hitrejši razvoj s financiranjem razvoja z delniškim kapitalom?

Inovacije in oblikovanje sta glavna dejavnika za doseganje večje dodane vrednosti oziroma večje konkurenčnosti. Kako to ceniti in razširiti v vse pore dela in poslovanja v podjetju?

Povezovanje tako na horizontalni ravni (specializacija) in skupno (ver-

tikalno) nastopanje (kot moderno pravijo v grozdih), je prav tako ključno. Bojim se žirovske ali bolj "šušarske" zaplankanosti.

Stimulacija strokovnega dela in ne le menedžerskega je pogoj za nadaljnji napredek.

Delo življenje: Vidi se, da ne morete iz svoje kože. Kaj pa pravite glede časopisa?

Nejko Podobnik: Nekaj časa je bil časopis moda in politična usmeritev, potem nujnost. Po letu 1990 in uvedbi lastninjenja, je bila moda ukinjanja časopisov. Danes pa večina uspešnih podjetij spet gradi na tem, da z učinkovito informacijo spodbuja ljudi k uspešnemu delu in večji konkurenčnosti. Še tako trd kapitalizem brez spodbude, ki jo lahko da prav prava informacija, spodleti. Tudi v takem sistemu je potrebno vsaj nekaj entuziazma, ne samo borba za denar. Samo peščica ljudi tudi ne more narediti podjetja uspešnega, zato je ta vidik zelo pomemben. Vodstvo lahko preko časopisa ljudi seznani z novostmi, lahko jih spodbuja k določenemu načinu razmišljanja in jim pojasnjuje odločitve in usmeritve. Če zaposleni določene zadeve poznajo, jih sprejmejo in uresničujejo. Časopis ima lahko pri tem odločilno vlogo. Upam, da se vodstvo v Alpini tega zaveda in da zna to tudi uresničevati.

Delo življenje: Vemo, da vam ni vseeno, kaj se v Alpini dogaja, ni vam vseeno tudi glede časopisa. Kako tudi ne. Saj ste bili ob njem v prvih porodnih krčih in potem mnoga leta. Še danes ste nekakšen sinonim za časopis. Vsi vas poznajo in v pripravah na pogovore za časopis, omenjajo vas. Imate kakšne želje za časopis?

Nejko Podobnik: Najprej upam, da bo vsaj Alpina uspešno ribarila v vodah slovenske obutvene industrije. In če bo časopis k temu kaj prispeval, bom zelo vesel. Seveda obstaja dilema: stroški za časopis. Toda če bo Alpina uspešno podjetje in če bo časopis k temu vsaj malo pripomogel, potem strošek ni zamen. Lahko pa stroška tudi ni. Toda potem tudi spodbude v tej obliki ne more biti.

O časopisu Delo življenje so dejali

Izidor Rejc, nekdanji direktor podjetja:

Bil sem tudi med ustanovitelji časopisa Delo življenje. Pogovarjali smo se, da bi bilo dobro, da bi imeli nekaj, kamor bi lahko kaj zapisali, da bi vedeli, kaj se dogaja, da bi imeli dokument, kar bi imelo tudi zgodovinsko vrednost. Dan je bil razpis, imenovali smo odbor in tako se je pričelo. Nastal je časopis, ki se je ohranil do današnjih dni.

Še danes imam rad ta časopis. Všeč mi je in redno ga prebiram. Vedno sem ga dobival. Všeč mi je njegova zvestoba. S tem mislim, da pošiljate časopis tako sedanjim kot nekdanjim sopotnikom podjetja.

To je tudi znak, da kljub hitremu tempu današnjega življenja, še vedno najdemo čas za sočloveka. Ljudem to veliko pomeni.

Časopis je nek povezovalni medij, ki ima veliko vrednost.

Iz njega vidim utrip podjetja in hkrati utrip Žirov. Pomembno se mi zdi, da obdela vse, kar se dogaja v Žireh. Časopis je dober, izredno sistematičen, tako da mislim, da opravlja pomembno nalogo. Želim, da bi bil tak tudi naprej.

Senad Selmanović, direktor podjetja FOGS iz Sarajeva

Tudi v Sarajevo dobimo vaš časopis Delo življenje. Iz njega izvemo mnogo informacij, ki so tudi za nas koristne.

Čeprav imamo stalne stike s predstavniki podjetja, se o vsem ni časa niti priložnosti pogovoriti, iz časopisa pa izve-
mo za vse glavne dogodke v Alpini. Tako smo videli, da vas je obiskal predsednik republike Milan Kučan, pisali ste o izvozu, razvoju v podjetju ... Časopis nas seznani z dogodki v Alpini, hkrati pa iz njega spoznavamo tudi Žiri in vse to lahko primerjamo z dogajanjem v Sarajevu.

Jože Stržaj, dekan in župnik v Žireh

Dobivam časopis Delo življenje in ga redno prebiram. Všeč mi je, ker je to kronika kraja. Notranje stvari me ne zanimajo toliko, zato jih le bežno preletim. Zdi pa se mi, da so v njem zbrani vsi pomembnejši dogodki, kar pomeni, da iz njega lahko zaznamo utrip tovarne in kraja. Všeč mi je naslov časopisa Delo življenje.

Miha Naglič, filozof in publicist

Časopis Delo življenje spremljam tako rekoč odkar pomnim. Ko je začel izhajati, sem hodil v tretji razred osnovne šole. Prvih števil se ne spominjam, po letu 1965 pa sem ga vedno bral. Mama je delala v Alpini in ga je nosila domov. Tudi sedaj ga redno dobivam.

Alpino kar dobro poznam. Najprej sem tu delal kot dijak med počitnicami. Ob dvajsetletnici izhajanja, ko sem bil na radiu vodja kulturne redakcije, sem o časopisu naše tovarne pripravil prispevek za Radio Žiri. Leta 1997 sem urejal zbornik ob 50. obletnici Alpine. To je bilo obsežno delo, ki je zahtevalo dobro poznavanje podjetja. Skoraj eno leto smo se ukvarjali s tem. Tedaj sem se dobro seznanil z Alpino in njeno zgodovino. Lani sem se za Žirovski občasnik o Alpini pogovarjal z njenim generalnim direktorjem in predsednikom uprave mag. Martinom Kopačem.

Časopis zaradi velikega števila v Alpini zaposlenih Žirovcev pride skoraj v vsako žirovsko hišo. Tako tisti, ki nismo v Alpini, kot tisti, ki so, prek časopisa spremljamo dogajanje v podjetju in se seznanimo z novostmi. Alpina se za tiste, ki ne delamo v njej, odpre le ob večjih obletnicah. O sprotne dogajanju v podjetju pa izvemo iz časopisa.

Kot muzealec in predsednik Muzejskega društva Žiri mislim, da je časopis Delo življenje pomemben tudi z zgodovinskega vidika. Izšlo je štirideset letnikov, kar je za spremljanje dogodkov v Alpini in kraju izredno dragocen vir. Če se na primer spomnim samo na leto 1969, ko je bil v Žireh referendum o tem, kam naj bi Žiri spadale - pod logaško ali škofjeloško občino. Tudi v časopisu Delo življenje so po svoje izpričani ti dogodki in razmišljanja o tem, kam naj bi se priključili. Taki članki so dragocen in zanimiv vir. Seveda se ob tem pojavi vprašanje, koliko so bile informacije v tistih časih, ko je bilo poročanje še bolj pod nadzorom politike, "prečiščene". To bi vedel povedati tedanji urednik in novinar Neško Podobnik. Toda časopis Delo življenje navadno ni bil komentator, večinoma je poročal o dogodkih. To pa pomeni, naj bi bile informacije dovolj korektne in so zato soliden zgodovinski vir.

V zadnjem času se tudi pri časopisu vidi skrb za zmanjšanje stroškov. Časopis ni več mesečnik. Kljub temu mislim, da opravlja svoje poslanstvo. Hvalevredno je, da je v njem še vedno nekaj strani namenjeno dogajanju v kraju. To se mi zdi zelo pomembno in upam, da bo časopis tudi v tem pogledu ohranil svojo sedanjo zasnovo.

Stanko Čuk, delavec v obratu Col

Časopis Delo življenje rad prebiram. Delavci, ki smo bolj oddaljeni od Žirov, malo vemo o tem, kaj se dogaja v Alpini. Časopis nam da vsaj osnovno sliko, zato mislim, da je prav, da ga imamo. Upam, da bo tako tudi naprej.

Joži Leskovec, delavka v obratu Col

Prav je, da imamo svoj časopis. Iz njega izvemo marsikaj o Alpini, kar drugače ne bi vedeli. V zadnjem času je tako, da se bolj malo pogovarjamo. O delu že, drugače pa ne zvemo veliko. Informator sicer preberemo, vendar so v njem napisane druge informacije. Sama preberem to, kar me bolj zanima. S posebnim zanimanjem preberem, če piše o nekom, ki ga poznam.

Posebne zahvale so prejeli delavci, ki so v obratu že od ustanovitve.

30 let obrata na Colu - Praznovanje, kot ga znajo pripraviti le tu

8. junija je bilo na Colu slovesno in veselo kot že dolgo ne. Saj je znano, da delavke iz Cola znajo pripraviti zabavo. To se je izkazalo že ob odprtju leta 1972, pa tudi leta 1982, ko so se preselili v nove prostore. Toda, da bo vzdušje tako pristrčno in sproščeno, le nismo mogli pričakovati. Priprave na praznovanje so se pričele že mnogo prej, pa kljub temu je bilo treba prav usodnega dne postoriti še največ. Vse je bilo tako rekoč pripravljeno, le vreme se še ni moglo povsem odločiti, kako bi se obnašalo. Prireditev naj bi se odvijala na prostem. A organizatorke so se ozirale v nebo in se končno odločile, da oblakom ne morejo prepričati, da na ta večer na zemljo ne bi poslali svojega pozdrava. Razmišljale so in ugotovile, da bo za vse najbolje, če na hitro na enem koncu nekoliko preuredijo proizvodno halo. Rečeno strojeno, domiselno in vsi smo bili zadovoljni. Še celo oblaki, ki so lahko pod večer neovirano potočili svojo odvečno težo.

Prireditev se je pričela, pa tudi končala z ubranimi zvoki Pihalne godbe Alpina. Zdonela je Zdravljica. Vodja obrata Magda Rupnik je naprej pozdravila vse navzoče, še posebej pa predsednika in generalnega direktorja mag. Martina Kopača, predsednika nadzornega sveta mag. Viktorja Žaklja, vodilne delavce Alpine, župana občine Ajdovščina Marjana

Poljšaka, župana krajevne skupnosti Col Silva Pračka, predstavnike gasilske zveze Ajdovščina, predstavnike gasilskega društva Col, predstavnike društva Trilek, ravnatelja Osnovne šole Col, župnika na Colu, sosede obrata, nastopajoče, upokojence in vse delavce, ki so prišli na prireditev. Za dobrodošlico je vsem zapel moški pevski zbor Razpotje iz Cola.

Prvi je spregovoril predsednik uprave in generalni direktor Alpine mag. Martin Kopač. Spomnil je, da je bilo pred tridesetimi leti, ko so pričeli s proizvodnjo na Colu, povsem drugače. Takrat podjetja niso mogla rasti, če niso ustanovljala novih obratov. Danes pa podjetja preživijo le tako, da proizvodnjo selijo v kraje s cenejšo delovno silo. Tudi Alpina je znala ujeti te usmeritve. Predsednik

V prvi vrsti nekdanji vodja Marjan Špeh, sledijo generalni direktor mag. Martin Kopač z ženo, župan občine Ajdovščina Marjan Poljšak in predsednik nadzornega sveta Alpine mag. Viktor Žakelj.

uprave je poudaril, da je ta pot pravilna in da verjame v bodočnost Alpine. "Kljub temu, da bodo proizvodno delo za nas opravljali drugi, pa bo del zahtevnejše proizvodnje še vedno ostajal v Sloveniji," je zatrdil in poudaril, da se dobrim delavcem ni potrebno bati za zaposlitev. "Obrat na Colu je v tridesetih letih obstoja odigral pomembno vlogo pri razvoju Alpine in prepričan sem, da bo tako tudi v bodoče," je zaključil mag. Martin Kopač.

Nato je vodja obrata Magda Rupnik predstavila obrat. Sledila je podelitev nagrad in zahval. Zahvalo je prejelo enajst delavk in en delavec, ki so v obratu od začetka do danes. To so: **Sonja Bajec, Anica Hladnik, Darinka Ipavec, Dragica Kobal, Jožica Leskovec, Irena Likar, Irena Petrovčič, Gabrijela Pregelj, Frančiška Puc, Miro Rupnik, Vera Novak in Anica Tominc.**

Kot posebna nagrada je bila grafika gradu Trilek, ki je simbol Cola. Ob tem gradu so nekoč od mimoidočih pobirali colnino.

Grafiko so prejeli vodje obrata: **Joža Oblak, Franc Frlic, Marjan Špeh in Stane Čar.**

Posebej so se delavci z grafiko zahvalili: **Milki Rušt**, ki je bila skupaj z Jožo Oblak prva mojstrica na Colu in to delo opravlja še danes, ter **Magdi Rupnik**, ki danes vodi obrat. "V trajen spomin, tudi ko se bodo naša pota ločila, za vse prostovoljne ure, za ves trud ..." so ob izročitvi povedali presenečeni Magdi Rupnik.

Posebno priznanje sta prejela še: **Marjan Špeh** za dolgoletno delo na Colu in **Ivan Pregelj** za prizadevanja ob odprtju obrata na Colu. Ivan Pregelj je bil posrednik med občino Ajdovščina, krajevno skupnostjo Col in Alpino.

Delavci na Colu so se za uspešno vodenje Alpine, zahvalili tudi predsedniku uprave in generalnemu direktorju **mag. Martinu Kopaču**. "Vemo, da delamo v panogi, kjer ni lahko ohranjati delovnih mest. Alpini to uspeva," je povedala vodja obrata Magda Rupnik.

Nato je spregovoril župan občine

Ajdovščina Marjan Poljšak. Čestital je vsem delavcem Alpine za jubilej in se zahvalil prejšnjemu in sedanjemu vodstvu za to, da je na Colu obrat, ki zaposluje toliko delavcev.

Učenci dramskega krožka Osnovne šole Col so nam nato opisali, kako se imenujejo zaselki in vasi okrog Cola in po kom so dobili ime.

Poslušalce je navdušila skupina, ki je nastopila pod imenom Družinski prijatelji. Vodil jo je Matej Likar, zaposlen v Alpini. Poleg Mateja, ki je pesmi in glasbo tudi napisal ter zaigral na kitaro, so nastopili še otroci zaposlenih v obratu. Zapeli so pesmi Mamin objem in Ob trideset letnici.

Sledila je glasbena točka. Zaplesali so učenci Podružnične šole Podkraj. Na harmonikah jih je spremljala skupina Frajton. Zaigrala sta še kitarist Alen Majeršič in harmonikaš Blaž Mikuž. Nastopajoči so bili otroci naših delavk.

Na Colu radi pojejo in plešejo, toda povedali so, da ga radi zvrnejo kozarček. Voditeljica Rozi Miche-

Skupina učencev z delavcem obrata na Colu Matejem Likarjem.

lizza, je spomnila, da je Col na pragu Vipavske doline, dežele vina ter uvod v naslednjo točko opisala takole: "Naši prijatelji iz doline skrbno obrezujejo trto, da ne bi zrasla do nas. Kljub temu so jim pred dvesto leti izmaknili mladiko trte dišečke, drugo najstarejšo trto v Sloveniji. V dokaz, da je to res, bomo našemu generalnemu direktorju mag. Martinu Kopaču, predsedniku nadzornega sveta mag. Viktorju Žaklju, delavskemu direktorju Zoranu Kopaču in tehničnemu direktorju Janku Rejcu, podarili buteljko dišečke. Žlahtno kapljico je imenovanim podaril lastnik trte Lucjan Trošt.

Alpini so se za sodelovanje zahvalili tudi gasilci. Predsednik Gasilskega društva Col Ivan Škvarč je povedal, da je bil prav začetek dela v obratu eden glavnih razlogov za to, da so na Colu ustanovili gasilsko društvo. Pred časom je požar uničil industrijski lesni obrat na Colu. Zaposlitev ni bilo več. Prebivalci so se začeli odseljevati. Potem pa je prišla Alpina in ljudje so spet dobili delo. Povedal je tudi, da so z obratom ves čas dobro sodelovali. Alpina jim je pomagala pri nakupu opreme in ureditvi prostorov. V zahvalo so Alpini podelili fotografijo Cola izpred stotih let. Zaposlenim je zaželel dobro poslovanje in uspešno delo.

Uradni del je bil z zahvalo voditeljice vsem, ki so kakorkoli prispevali, da je praznovanje tako lepo uspelo, končan. Sledila je pogostitev, ki so jo pripravili delavci kuhinje iz Žirov. Željo po čim sladkem smo si potešili z izvrstnimi dobrotami, ki so jih same pripravile delavke iz obrata. In ugotovili smo, da so se zares potrudile ter razmišljali, da bi, če ne bi izdelovale čevljev, lahko postale tudi slaščičarke. Med pogostitvijo smo poklepetali s starimi in novimi prijatelji in znanci.

Nato je zaigrala Pihalna godba Alpine. Ni dolgo trajalo in v izpraznjenem prostoru proizvodne hale, se je pelo in plesalo. Ni bilo pomembno, da je bilo moških plesalcev bolj malo. Glavno je bilo, da je prireditev uspela in da je bilo dobre volje na pretek in še čez. Načrtovano igranje Pihalne godbe Alpine, ki naj bi trajalo eno uro, se je podaljšalo kar za nekajkrat in zares so se uresničile pozdravne besede Rozi Michelizza, ki je v domačem narečju povedala: "Jmnte se fajn, jn bodte duobre mangle!"

Srečali smo se tudi s starimi znanci ter spoznali nove. Svoje vtise so nam zaupali:

Milka Rušt (mojstrica, ki je na Col prišla iz Gorenje vasi, si na Colu ustvarila družino in še danes dela v obratu): Zelo sem presenečena nad priznanjem, posebej nad podeljeno grafiko. Nič nisem pričakovala.

Magda Rupnik je takole predstavila obrat:

Tu je zaposlenih sto štirideset delavcev, od tega le šest moških. Največ zaposlenih je bilo v letu 1987, kar dvesto osem. Pred tridesetimi leti, torej leta 1972 so v skromnih razmerah začele delati prve delavke. Z dograditvijo nove hale leta 1982 so bili ustvarjeni pogoji za zaposlitev večjega števila delavk.

V obratu se je zvrstilo pet vodij, ki so del svojega življenja delavno preživeli med nami. Že šesto leto vodim obrat jaz. Kot prvi, ki je prišel na Col, je bil žal danes že pokojni Martin Klemenčič iz

Gorenje vasi. Tedaj je bil star dvainšestdeset let. Osem mesecev se je vsak dan vozil na Col.

Ko se je upokojil, je za obrat dobrega pol leta skrbela Joža Oblak, ki je bila hkrati tudi vodja izmene. Na Colu je bila dve leti in pol.

Dobri dve leti je obrat vodil Franc Frlic. Delovni pogoji so bili tedaj še slabi. Še vedno so delali v prosvetnem domu. Dnevno so tedaj izdelali do tristo parov.

Marjan Špeh je bil tu celih šest-najst let in pol. Ves čas je dejavno sodeloval pri pripravah in gradnji nove hale. Ta je bila zgrajena ob

deseti obletnici Alpine na Colu. V času graditve obrata je na Črnem Vrhu organiziral poučevanje delavk, ki so se kasneje vključile v proizvodnjo v novem obratu.

Stane Čar je bil predzadnji vodja. To delo je opravljal skoraj pet let. V tem času se je še zaposlovalo nove delavce, obrat pa se je opremljal tudi z novimi stroji.

Razmere so se spremenile. Nekoč zaposliti čim več delavcev, danes narediti čim več z že zaposlenimi. Zmanjšati stroške, zaloge materiala in polizdelkov... Organizirati proizvodnjo tako, da nemoteno poteka.

Lastnik trte dišečke Lucijan Trošt je podelil steklenico žlahtne kapljice nekaterim vodilnim možem Alpine. Na sliki tehnični direktor Janko Rejc.

Upam, da bo Alpini šlo tako še naprej. Takole bom povedala: Želim, da bi čez mnogo let, ko bom že upokojena, skozi okno domače hiše videla dim, ki se bo kadil skozi dimnik. Tako bom vedela, da je tu še življenje.

Matej Likar (avtor besedila in glasbe pesmi Mamin objem in Ob trideset letnici, ter delavec Alpine na Colu): Večkrat napišem kakšno pesem. Ob posebnih priložnostih kot je proslava ob materinskem dnevu, običajno tudi nastopimo. Povabim še druge, največkrat mlajše sorodnike, ki imajo smisel na petje in igranje. To vedo tudi moje sodelavke. Vodja obrata me je prosila, naj nekaj napišem prav za to priložnost. Tako je nastala pesem Ob trideset letnici.

Veliko smo vadili in mislim, da nam je nastop lepo uspel.

Srednjo šolo sem naredil v Kranju. Tam sem se naučil igranja na kitaro. V naših krajih se veliko poje in igra. To nam je nekako položeno v zibelko. Večjo tradicijo pa ima harmonika.

Terezija Pregelj (sindikalna zaupnica svobodnega sindikata): Danes nam je zelo lepo. Vsi smo skupaj: delavke, vodstvo, krajani, otroci iz osnovne šole ...

Mislim, da sindikat in vodstvo v Alpini kar lepo sodelujemo. Upam, da bo tako tudi naprej. Ko grem s sestanko v Žireh, sem včasih kar zadovoljna, ker vidim, da so tako vodstvo kot tudi ostali člani sindikata, odprti za naše težave.

Res pa je, da delavke tudi sindikalnim zaupnicam ne povedo vsega in da se moramo, če hočemo uspešno delati, prilagajati zahtevam vodstva.

Anica Hladnik (sindikalna zaupnica svobodnega sindikata in dobitnica nagrade za tridesetletno delo v obratu): Zelo sem presenečena nad nagrado. Nič nismo pričakovale. Danes je zelo lepo.

Glede dela v sindikatu, pa je tako, da je pri delavcih težko pridobiti zaupanje in jim zadeve razložiti tako, da bi razumeli, zakaj določeni ukrepi. Ko sem začela s sindikalnim delom, sem se bala, kako bo. Potem sem ugotovila, da na sestanku v Žireh lahko povemo, kar nas teži. Vidim, da so v Žireh delavci bolj pogumni in si upajo več povedati.

Magda Rupnik (vodja obrata): Res sem vesela, ker je vse tako lepo in pristrčno uspelo. Vsi so prišli. Vabljeni, delavke Vedno sem si želela, da bi bil to predvsem praznik za delavce in mislim, da je res tako. Prišli so tudi upokojenci in mislim, da je to res lepo srečanje. Danes praznujemo za nazaj, za naprej pa bomo zagrabili v ponedeljek. Generalni direktor mi je potrdil, da se čez deset let spet srečamo in to nam daje velik polet za naprej. To pomeni, da Alpina računa na nas tudi v prihodnje.

Res smo imele veliko dela s pripravo. Toda nismo utrujene. Uspeh da novo moč. Nad nagrado pa sem bila res presenečena. Sodelavke so znale čudovito skriti, da bodo z grafiko obdarile tudi mene.

Joža Oblak (upokojenka in nekdanja mojstrica na Colu): Zelo sem vesela, da sem prišla. Žal bi mi bilo, če bi tega ne bi storila. Pa sem kar malo omahovala, ali naj pridem ali ne. Všeč mi je bil program, pripravili so dobro pogostitev. Vsi so tako prijazni. Najlepše pa je, ker sem srečala sodelavke. Veliko je že upokojenih, ampak me se vse poznamo.

Začetek je bil sicer težak, vendar imam na tisti dve leti in sedem mesecev, kar sem bila na Colu, zelo lepe spomine. Med tednom sem stanovala tu, v soboto in nedeljo pa sem hodila domov v Žiri.

Kristina Govekar (upokojenka): Deset let je, odkar sem se upokojila. Zelo sem vesela, ker so se spomnili tudi na nas in nas povabili. Odkar ne delam več, sem bila v obratu le enkrat. Lepo bo, če se bomo še kdaj takole srečali.

Drugače pa sem bolj doma. Opravljam gospodinjstva dela, rada pa tudi klekljam. To obvladam že iz mladih let.

Doroteja Bončina (upokojenka): Upokojena sem šest let. Danes pa se mi zdi enkratno. Vse je tako lepo organizirano in lepo je, da na upokojence niso pozabili.

Doma imamo manjšo kmetijo. Delamo skupaj z mladimi. Pri nas je kar živahno. Dela je dovolj. Da pa je še bolj pestro, poskrbita triletna dvojčka Nika in Andraž.

Marjan Špeh (nekdanji vodja, ki je obrat vodil več kot šestnajst let): Vesel sem, da sem prišel na Col. Vesel sem tudi, da se je pred dvajsetimi leti naredil tako lep obrat, ki je v ponos Alpini in pogoj, da se tu lahko izdeluje kakovostno obutev. Z izgradnjo obrata smo zagotovili, da so in bodo prihodnji rodovi v teh krajih imeli delo.

Na te kraje in ljudi imam lepe spomine. Alpina je živela s Colom. Veliko smo naredili s skupnimi močmi. In ko vidim, da me vsi poznajo in da me tako z veseljem pozdravljajo, mi je res toplo pri srcu.

Matej Likar
Za trideset let
(Odlomek iz pesmi)

*A veš kej ledi to nutr prvlač,
vsak najbl vesiv sigurnu j plač.
To je petnajzga ku ček se dubi,
ku se n banki u dnar spremeni.
Za vse, ki ju niste prav razumeli,
bomo spet knjižno slovensko zapeli:
Zelo so veseli denarne nagrade,
ki s trudom v denarnice redno jim pade.
V tej tovarni delajo čevlje
za vsakdanjik in za nedelje,
smučarske gorske, tekaške, planinske,
vsi pa so jasno znamke alpinske.
Ob tem ljubileju čestitamo vsem
ter srečno prihodnjim delavnim dnevom.*

Na Colu delajo že trideset let

Trideset let je minilo, odkar so v obratu na Colu začeli izdelovati zgornje dele za žirovske čevlje. 27. aprila 1972 je bilo slavnostno odprtje.

Po kulturnem programu in podpisu pogodbe med Alpino in predsednikom občine Ajdovščina, je bil ogled proizvodnje. "Delavke, domačinke s Cola in iz okolice, so medtem vneto opravljale vsaka svojo delovno operacijo, ki so se jo naučile v Žireh ali v Gorenji vasi," je v Delu življenje tedaj zapisal tedanji sekretar Stojan Pertovt.

Delavke, ki so tedaj pričele z delom na Colu, so se najprej priučevale v Gorenji vasi, nato pa tudi v Žireh. Stanovale so v Strojarni v Žireh. Vozile so se v Gorenjo vas. Tam je bil takrat vodja, žal danes že pokojni, Martin Klemenčič. Martin Klemenčič je potem postal tudi prvi vodja obrata na Colu. Po treh mesecih uvajanja, so se vrstile na Col in pričele z delom.

Začeli so v prostorih sedanje šole. Tam je bil prosvetni dom. Toda dela je bilo vedno več in prostori so postajali neprimerni. Tako so ob deseti obletnici odprli novo sodobno halo, ki je še danes povsem ustrezna za proizvodnjo na Colu.

Na Colu še danes dela enajst delavk, ki so bile prve delavke v obratu. Nekatere izmed njih smo povprašali o spominih na prve dni in o tem, kako je na Colu danes.

Anica Tominc je povedala, da se je v Alpini, skupaj z nekaterimi delavkami zaposlila 10. februarja 1972. "Bila smo mlada dekleta brez družin. Večina nas je bila pred tem brez zaposlitve," je pripovedovala Anica. "Na Colu je bilo obvestilo, da v Alpini želijo zaposliti delavke in prijavila sem se. Še danes sem zadovoljna, ker sem se odločila za ta korak. Nikdar mi ni bilo težko delati. Ves čas sem na kontroli. Se je pa v tridesetih letih kar precej spremenilo. Včasih smo boljše zaslužili. Pa norme so bile lažje dosegljive. Kot povsod, tudi pri delu je tako, da je včasih boljše, včasih slabše. Danes se zahteva večja kakovost. Drugače pa pri delu nimam kakih posebnih težav. Čeprav sem na kontroli, ko moram včasih izdelek tudi zavrniti,

Anica Tominc

se s sodelavkami dobro razumemo. Jaz imam vse rada in rada sem tu," je pripovedovala Anica.

Anica je dopolnila trideseto leto dela v Alpini, kar pomeni, da je prejela jubilejno nagrado. Ko sem jo vprašala, če jo je porabila za kak poseben namen, je povedala. "Prav z namenom, da koristno uporabim to nagrado, sem si izbrala oddih v toplicah v Olimljah. Na počitnice smo hodili tudi prej, vendar bolj skromno. Tokrat smo si privoščili hotel."

Glede želja v prihodnje pa je povedala: "Da bi bila še naprej zdrava in da bi lahko delala. Pa da bi v Alpini na Colu delali tako kot doslej. Ne zase, za ostale sodelavke pa želim, da bi bolj uskladili norme in plačilne skupine, ker mislim, da to ni najboljše urejeno."

Tudi druga sogovornica je bila Anica. Še sreča, da so vsaj priimki

različni. Pogovarjala sem se z **Anico Hladnik**. "Bila sem bolj od daleč, zato nisem razmišljala, da bi se zaposlila v Ajdovščini, kjer je bila prva najbližja možnost zaposlitve. Tako sem bila po osnovni šoli dve leti doma. Če ne bi bilo razpisa za zaposlitev na Colu, ne vem, če bi šla delat," je pripovedovala. Povedala je tudi, da so se v Gorenji vasi učili vse, od začetnih do zahtevnejših opravil in da so se kar dobro naučile. "Na začetku pa je bilo kar težko. Navajena sem bila doma in kmetije. Potem pa se je življenje kar naenkrat spremenilo. Šla sem od doma in vse je bilo novo. Spominjam se, da sem se celo bala zvišati stol, ko sem delala. Na Colu smo bila od začetka le mlada dekleta in imele smo se čudovito. Norme niso bile tako težko dosegljive. Med odmori smo si skušale kavo, jeseni spekle celo kostanj, se pogovarjale, včasih tudi zapele. Res je bilo lepo," se je zatopila v spomine. "Bala sem se dela na šivalnem stroju, saj ga do tedaj nisem še niti videla. Ko pa sem

Anica Hladnik

premagala prvi strah, je šlo. Sedaj pa šivam že več kot dvajset let." Anica Hladnik se je izučila za prešivalko. Najprej so hodile v šolo v Žiri, potem pa na Colu. Pouk je bil ob sobotah in nedeljah.

"Rada delam. Res je, da se je v tem času mnogo spremenilo, norme so težje dosegljive, več pozornosti posvečamo kakovosti ..."

Fanči Puc

Tudi **Fanči Puc** pred prihodom v Alpino ni bila zaposlena. Prijavila se je na oglas in odšla na priučetev v Gorenjo vas. "Začela sem v sekalnici in od začetka je bilo kar hudo. Nisem bila navajena med tujimi ljudmi. Komaj sem čakala malico, da sem srečala naša dekleta," je pripovedovala ter dodala, da si je te občutke zelo dobro zapomnila. Ko je naredila kvalifikacijo, je pričela šivati na šivalnem stroju in to počne še danes. Pravi, da ji je delo všeč, norme pa so odvisne od modela. Včasih je lažje, včasih težje, na splošno pa kar gre. "Da bi bilo vsaj tako kot je sedaj, pa bi bilo kar dobro," je zaključila Fanči.

Irena Petrovčič šiva steljke. Najprej se je zaposlila v Tekstilni v Ajdovščini. Toda delo na Colu je bilo bližje njenemu domu, zato se je odločila za Alpino. "Tako, ko sem prišla, mi je bilo všeč. V Tekstilni je bil večji hrup, prah, pa še daleč je bilo iz Podkrajja, kjer sem bila doma," je povedala. "Tudi sedaj sem zadovoljna in vesela, da sem tu," je razlagala in dodala, da se je v teh letih dela veliko naučila. Tudi norme

se s pridnim delom da doseči. V službo se vozi. Včasih je bil organiziran prevoz z avtobusom, danes pa ni več tako. Pelje se lahko le, če gre s šolskim avtobusom. "Da bi bila le zdrava, da bi lahko delala in da bi dela ne manjkalo. In da bi Alpina še naprej uspešno poslovala, to so moje želje v zvezi z Alpino," je zaključila Irena Petrovčič.

Joži Leskovec je pred zaposlitvijo v Žireh delala priložnostno v Fructalu. Potem pa je našla zaposlitev v Alpini. "Vse je bilo tako novo, vendar smo kar začele. In je šlo. Že od začetka šivam. Začela sem na enostavnejšem, nizkem stroju. Danes je bolj avtomatiziran. Delo na takem stroju je lažje, kar pa ne pomeni, da se ni potrebno zelo potruditi, da dosežemo normo," je razlagala. Joži hodi na delo iz trinajst kilometrov oddaljenega Idrijskega Loga. Večinoma se vozi po več delavk skupaj, kar je po eni strani dobro, po drugi strani pa morajo biti točne in pozorne druga na drugo.

Silva Bizjak je prišla v Alpino v drugi skupini. "Ni mi žal, ker sem se zaposlila tu. Sedaj gre moja delovna doba proti kraju. Še letos, potem pa grem v pokoj," je pripovedovala. "Če se spomnim na vsa prebita leta v Alpini, sploh ne vem, kaj bi rekla. Bilo je lepo, včasih pa tudi malo slabše. Vso mladost in zrejša leta sem preživela tu. Včasih smo bile sodelavke med seboj bolj povezane. Norme so bile lažje dosegljive, drugače pa se ni veliko spremenilo." Silva je še povedala, da se bo potem, ko se bo upokojila, malo oddahnila. Delo v podjetju, pa še gospodinjstva opravila doma, je kar naporno. "Da bi bila zdrava, potem bo pa že šlo," je za konec dodala Silva.

Milka Rušt na Colu ni bila domačinka. Toda po tolikih letih življenja v teh krajih je postala pristna domorodka in pravi, da ji ni niti malo žal, da se je tedaj odločila in prišla v te kraje. "Doma sem bila v Gorenji vasi. Tam sem se v Alpini tudi zaposlila. Naredila sem inštruktorski tečaj in bila izbrana, da grem za mojstrico na Col. Zame je bil to zares dober delovni izziv. Zraven tega pa mi je na Colu všeč. Vživela

Joži Leskovec

sem se v tej kraje, dobro se počutim. Všeč so mi navade, kraji, tu imam družino, vse ..." je prijazno pripovedovala. "Seveda pa v vseh teh letih dela, ni bilo vedno le posuto z rožicami. Če samo pomislim, koliko različnih modelov smo že naredili v tem obratu. Bilo je kar pestro, toda kaže, da bo še bolj," je razlagala, nato pa dodala: "Najtežje pa je, kadar ni dela ali pa ga je premalo za vse. Delavke je treba premeščati, kar povzroča slabo voljo. Drugače pa se s sodelavkami dobro razumemo. Življenje se je sicer spremenilo. Vsaka ima svojo družino in družbo in ni več toliko skupnega druženja kot smo ga imele včasih," je z nostalgijo pomislila, nato pa povedala: "Norme so težje dosegljive, vendar so tudi stroji sedaj boljši. Serije so manjše, zahteva se vedno večja kakovost," je za konec označila sedanje razmere mojstrica Milka Rušt.

Milka Rušt - mojstrica na tekaškem traku

Na Colu izdelujejo

zgornje dele za športno obutev

Na Colu je trenutno zaposlenih stoenaštirideset delavcev. Od tega je večina žensk. Imajo šivalnico in prikojevalnico. V šivalnici sta dva trakova in delajo na dve izmeni. V prikojevalnici običajno delajo dopoldne, po potrebi tudi v popoldanskem času. Imajo tudi svojo kuhinjo, kjer pripravljajo malice.

Magda Rupnik, vodja obrata Col

Magda Rupnik, vodja obrata, je povedala, da se na Colu izdeluje predvsem športna obutev (pohodniška, smučarska in tekaška obutev). Izdelujejo le zgornje dele oziroma notranje čevlje, obutev pa dokončajo v Žireh.

Vodja obrata pa pravi, da bi se zato lahko preusmerili tudi v izdelavo kakega drugega programa. Imajo večinoma delavce z več leti delovne dobe in mnogimi izkušnjami. Sicer pa Magda Rupnik trdi, da je zaenkrat to kar pravo število delavcev. Novih niso zaposlovali že šest ali sedem let. Tisti, ki so prišli, pa kar vztrajajo. To tudi pomeni, da imamo izkušene delavke in delavce, ki znajo poprijeti tu in tam. Res pa je, da je povprečna starost zaposlenih vsak dan višja. Tako imamo tudi nekaj takih z različnimi omejitvami in zdravstvenimi težavami. Toda mnogi se zavedajo, da sedenje za strojem in vedno isti gibi slabo vplivajo na zdravje. Zato odmore izkoristijo tudi tako, da se razgibavajo.

Tudi kvalifikacijska struktura je za sedANJI obseg proizvodnje ustrezna.

Večina delavk ima poklicno šolo, nekaj jih ima srednjo, tri višjo, ena pa celo visoko. Tri delavke obiskujejo tehnično šolo, ki je organizirana v Žireh.

Delovni čas na Colu poteka v dopoldanski izmeni od 6.30 do 14.30 ure, v popoldanski pa do 22.30. To jim zaenkrat ustreza. Nekateri delavci hodijo v službo tudi iz do trideset kilometrov oddaljenih krajev. "Najtežje je pozimi. Toda zadnje čase tudi te niso več tako radodarne s snegom, pa tudi ceste so bolj spluzene," je povedala Magda Rupnik.

Kot povsod, pa imajo tudi na Colu nekaj želja. Radi bi še kak nov stroj. "Pogovarjamo se o nakupu stroja za tanjšanje. Z njim se da delati bolj kakovostno. Tudi sekalni stroji so stari. Dobili pa bodo tudi vodni rezalnik. V Žireh ga uporabljajo predvsem za vzorce, na Colu pa bo namenjen redni proizvodnji. Drugega zaenkrat nimamo v načrtu. Šivalnih strojev je sedaj dovolj, ko pa bomo prešli na eno izmeno, kot se dogovarjamo, bodo potrebne dopolnitve. Res pa je, da so se nekateri zaradi obrabljenosti že pričeli kvariti in če ne bomo obnavljali, lahko pride do težav," je povedala vodja oddelka.

Na Colu delajo še na klasičen način, kar pomeni, da imajo trakove. Rinkov še niso uvedli. "V oddelku se veliko dela z lepili in zato je zelo pomembno, da imamo dobro urejeno odsesavanje. Če bi hoteli preiti na delo na rinkih, bi morali vse preurediti in vprašanje je, če bi bilo to smiselno," je komentirala Magda Rupnik.

Pa tudi drugače je z dosegom plana tako, da je to zelo odvisno od modela. Že stara resnica je, da se delavke ravno privadijo na določen model in ravno dobro dosegajo normo, potem pa pride v proizvodnjo drug model in spet se moramo prilagajati," je

povedala Magda. "Toda običajno kar gre in ni večjih težav," je bila optimistična.

"V zadnjem času je največ težav s kakovostjo materiala," je potarnala Magda. "Vedno večji pritiski na cene in varčevanje pri stroških, so posledica, da kupujemo slabši material. To pa pomeni tudi večjo zamudo pri izdelavi in slabši izdelek."

Magda je tudi povedala, da s sodelavci, pa tudi z drugimi v Žireh, zelo lepo sodeluje, "S kakršnim odnosom se obrnemo na nekoga, tako se on ponavadi odzove," je dejala.

Magda se je udeležila tudi seminarjev, ki so bili organizirani za vodje oddelkov in mojstre, zato sem jo vprašala tudi, kaj si misli o takih izobraževanjih: "Vsak seminar prinese nekaj dobrega. Nihče ne ve vsega in vedno se lahko naučimo kaj novega. Mislim, da bodo tudi take oblike seminarja vedno bolj potrebne. Ni samo denar tisti, ki motivira ljudi. Pri delu najdemo še marsikaj, zaradi česar radi ali neradi prihajamo v podjetje in med sodelavce. Nekaj napotkov, kako ravnati, da nam bo bolje, pa dobimo tudi na takih srečanjih," je pripovedovala Magda.

"Delavci na Colu se zavedamo, da imamo ta obrat že trideset let. Tu imamo delo, zaslužek. Mislim, da moramo čutiti hvaležnost do Alpine. Saj so težave, povsod so. Toda vemo, da bomo petnajstega dobili plačo in tudi ta gotovost nekaj pomeni. Večji del življenja preživimo v službi s sodelavci in jaz vedno pravim, da si moramo te skupne trenutke narediti čim lepše. Vsaj tisto, na kar lahko vplivamo, si skušajmo urediti tako, da bomo delali lažje in da nam bo bolje," je zaključila vodja obrata Magda Rupnik.

Vida Kranjc je med mojstricami najmlajša. V Alpini dela petnajst let.

Miroslava Rudolf in Vlasta Tomažič, prirojevalnica

“Na skrbi imam tekaški trak,” je povedala. “Kot mojstrica imam veliko stikov z delavkami. Usklajujemo delo in sproti rešujemo vse težave. Posebno ob menjavi dela je teh nekaj več. Tedaj delavke tudi težje dosegajo norme in je nekaj več slabe volje, toda gre. Zadovoljna sem s svojimi delavkami. Vse se po svojih močeh trudimo, da delo opravimo čim bolje; to je čim hitreje in ustrezne kakovosti. Zahteve so vedno večje,” je zaključila Vida.

Mira Mikuž, šivalnica

Ob sprehodu po delavnici, sem za strojem zagledala **Miro Mikuž**, delavko, ki se je v te kraje preselila iz Žirov. Prej je delala v šivalnici v Žireh, potem pa se je poročila. Živi v Gozdu, kjer ima družino. Ko sem jo vprašala, kako je v novem okolju, je

povedala, da se dobro počuti. Kakšne večje razlike pa ni. Povsod mora človek delati. Mogoče je na Colu malo bolj sproščeno, ljudje so drugačni, bolj odprti. Včasih se ji tudi malo stoji po Žireh. Takrat pride na obisk. “A kaj, ko skoraj nikogar več ne poznam,” je dejala. Mira je imela pred kratkim tudi dvajset let delovne dobe. Prejela je jubilejno nagrado. “Nekaj takega si bom privoščila, kar bo prišlo prav meni in družini,” je povedala. “Mislim, da bomo kupili pomivalni stroj. Imam moža, tri otroke, manjšo kmetijo, tako da bo ta pripomoček zelo dobrodošel,” je zaključila.

Med zaposlenimi na Colu prevladujejo ženske. Toda vmes se najde tudi kak predstavnik močnejšega spola. V delavnici sem srečala **Stanka Čuka**, mehanika, ki je v Alpini prav tako dvajset let. “Pred novim letom sem tudi jaz prejel jubilejno nagrado,” je

»Pred novim letom sem tudi jaz prejel jubilejno nagrado«

povedal, ko je slišal, da sva se o tem pogovarjali z Miro. “Kupil sem si planinske čevlje, dereze, cepin in še kakšen kos planinske opreme,” mi je zaupal. Povedal je, da veliko hodi v planine. Prehobil je že veliko gora, letos je bil s skupino planincev na Mont Blancu.

V zvezi z delom v podjetju, pa je povedal, da je zelo razgibano. Enkrat ga je več, drugič manj. Precej se poveča tedaj, ko šivajo debelejša

usnje in je treba stroje prilagajati za debelejša sukanca. “Rad opravljam to delo, zato se ne pritožujem,” je povedal. “Imamo kar ustrezne stroje. Rabili bi še kakšen šivalni stroj za debelejši sukanec. V sekalnici so stroji stari dvajset in več let. Pa na srečo nimamo kakih večjih težav,” je pripovedoval. Da pa ne bi govoril le o starih, je Stanko povedal, da so v sekalnici lani dobili dva nova stroja. Najtežje pa čakajo nov vodni rezalnik. A o tem se bomo s Stankom

Stanko Čuk, mehanik

pogovarjali tedaj, ko bo nova pridobitev prišla na Col in ko bo začela svoj zmagovalni delovni pohod.

Dopoldanska ekipa je že zapustila svoja delovna mesta, ko sem stopila v prirojevalnico. Tam sem srečala Miroslavo in Vlasto. Čeprav prirojevalca večinoma dela dopoldne, pa sta bili ti dve delavki tisti teden v popoldanski izmeni.

Miroslava Rudolf seka umetne materiale. V Alpini je devetnajst let. Pravi, da ji ni žal, ker se je zaposlila tu. Rada opravlja to delo. Malo težje je le, ker so bale težke in je včasih potrebna pomoč sodelavke, da bale nastavi na stroj.

Tudi **Vlasta Tomažič** je delala na sekalnem stroju. Povedala je, da včasih tanjša zgornje dele. “Raje sekam. Tega sem bolj vajena,” je razložila. V Alpini je devet let. “Sem ena zadnjih, ki je prišla v obrat. Potem na Colu niso več zaposlovali,” je povedala in dodala, da je z delom zadovoljna.

Nova prodajalna v Kranju

Prodajalna Mercator Kranj

19. aprila je bil odprt še en Mercatorjev center in s tem tudi nova prodajalna Alpine. Kot vedno, je bilo tudi ta dan slovesno. Mercator center se razprostira na 35500 kvadratnih metrih. Ponudba prodajaln je podobna kot običajno, tako da kupec lahko dobi vse: od živil, oblačil, obutve, kozmetike, fotografskih storitev in pribora, do koles in celo motorjev.

Temeljni kamen za ta center so položili 26. oktobra, aprila pa je sprejel prve kupce in od tedaj naprej ga je obiskalo in v njem izpolnilo svoje nakupovalne želje že mnogo kupcev.

Tudi v prodajalni Alpine je bilo slovesno. Odprtju prodajalne so nazdravili tudi generalni direktor mag. Martin Kopač, komercialni direktor Aleš Dolenc, za kratek čas pa se je predstavnikom Alpine v naši prodajalni pridružil tudi predsednik uprave Mercatorja Zoran Jankovič.

V prodajalni sta bili, v času mojega obiska, konec aprila, zaposleni dve novi delavki. Pomagala jima je Nada Šilar iz prodajalne v Kranju, ki je bila po besedah Melite in Silve, s svojimi izkušnjami in znanjem zelo dobrodošla.

Poslovodkinja je **Melita Stevanovič**. "Za nas, ki smo novinke, sicer ni lahko, vendar gre," je povedala.

"Navajamo se. Vse je novo, od izdelkov, do dela na računalniku, toda vse se da naučiti," je pripovedovala. Prej je delala v prodajalni s tekstilom, kjer niso imeli niti računalnika in je bila vsa obdelava ročna.

Poslovodkinja v prodajalni Mercator Kranj, Melita Stevanovič

Ko sem jo vprašala o razlikah med prodajo čevljev in prejšnjo zaposlitvijo, je povedala: "V prejšnji prodajalni smo imeli mnogo manj izdelkov, tu pa je tako veliko število različne obutve. Vse je bolj organizirano. Veljajo neka pravila, ki jih je treba v celoti spoštovati."

Na vprašanje, zakaj se je odločila za Alpino, pa je odgovorila: "Rada delam z ljudmi. Mislim, da se bom v Alpini veliko naučila. Zaenkrat sem zadovoljna. Rada delam. Všeč mi je tudi Alpinina obutev. Lepo je prodajati izdelke, ki so mi všeč," se je razgovorila in dodala, da ji je všeč tudi, ker misli, da so v Alpini dobri medsebojni odnosi. "Vsi, ki sem jih do sedaj spoznala, so prijazni. Poučili so me o vsem, kar potrebujem za delo."

Povedala je tudi, da misli, da je prodaja kar dobra. "Kupci, ki prihajajo, večinoma poznajo Alpino. Poznajo tudi nekatere modele oziroma povprašujejo po njih," je dejala, za zaključek pa še dodala: "Želim, da bi bila prodaja čim bolj uspešna. In veliko dobrih strank. Pa razumevanje s sodelavci. Če bo vse tako, bo super."

Silva Snedec je pred prihodom v Alpino prodajala tekstil. Ima trinajst let delovne dobe in za začetek je povedala: "Imam kar nekaj izkušenj s kupci in z njimi lahko navežem stike. Pri prodajalcu je pomembno tudi, da zna kupca oceniti tako, da mu ponudi, kar je primerno zanj." Na vprašanje, kako se je znašla v Alpini, je povedala. "Česar ne vem, vprašam sodelavko Nado. Dobro je, da je z nama. Mislim, da bi bilo koristno, če bi bili novi delavci kot sva midve, nekaj časa pred odprtjem na uvajanju v eni izmed prodajaln Alpine. To bi veliko pripomoglo k temu, da bi bolj spoznali delo, obutev, značilnosti in potem bi bilo lažje. Pa tudi kupci bi bili bolj zadovoljni, ker bi jim znali več svetovati. Kljub temu pa mislim, da smo kar dobro začele," je bila optimistična. Povedala je, da bodo pozneje, ko bo za to sezona, prodajali tudi smučarsko obutev. Pri tej je več funkcij, obutev je dražja, kupci želijo več informacij. Tekaške čevlje sicer pozna, saj tudi sama teče. Njena sinova tekmuje v teku in ve, da so čevlji Alpine zelo kakovostni. "Dobro bi bilo, če bi imeli pred začetkom glavne smučarske sezone kak seminar, da bi bolj spoznale to obutev," je izrazila svoje mnenje.

V Domžalah so težko čakali na prenovo - Junija se jim je želja uresničila

Prvi kupljen par. Kupila ga je Jožica.

19. junija, ko je bilo zunaj pravo tropsko poletje, smo v prijetno ohlajeni prodajalni v Domžalah praznovali ob odprtju prenovljene prodajalne. Takoj, ko so se odprla vrata, se je prodajalna napolnila z obiskovalci. To so bili večinoma kupci, ki so, kot so povedale prodajalke, pa tudi sami, že težko čakali, da bodo lahko spet kupovali v naši prodajalni.

Novo prodajalno in vse navzoče je najprej pozdravil direktor domače prodaje Primož Kopač. Trknili so kozarci in med obiskovalci so se sprehodile prodajalke, ki so jim ponudile dobrote, ki so za to priložnost nastale v njihovi domači kuhinji. In priznati moramo, da niso le dobre prodajalke. Tudi peči znajo odlično. Toda za slavlje ni bilo veliko časa. Kupci so želeli čevlje in prodajalke so priskočile na pomoč.

Le nekaj minut in prvi par je bil izbran. Kupila ga je Jožica. Povedala je, da se ji zelo mudi v službo, zato je tudi tako pohitela z nakupom. "Izbrala sem rdeče poletne natikače. Že prej sem jih videla v izlozbi in bile so mi všeč. Iskala sem prav tako barvo, pa tudi model in peta sta se mi zdela primerna," je pripovedovala. Dodala je še, da stanuje blizu prodajalne in da največ kupuje v Alpini. Naša kopita ji ustrezajo, prav tako modeli.

Komaj smo dobili prvega kupca, že so se vrstili naslednji. Martin je povedal, da že trideset let kupuje v Alpini. "Komaj sem čakal, da ste odprli prodajalno. Rabim natikače in čakal sem, da sem jih kupil pri vas. Saj me punce (z njimi je mislil na prodajalke) dobro poznajo," se je nasmehnil in povedal, da ne kupuje le zase. V Alpini obujem vso svojo družino, pa še koga," se je pošalil, nato pa odšel po opravkih.

Prodaja je lepo stekla. Komaj sem za nekaj minut zmotila prodajalke, da so se fotografirale in povedale nekaj besed.

Anastazija Bleje, Primož Kopač, Olivera Jereb, spredaj Tatjana Kopitar, Božica Šubelj.

Poslovodkinja **Anastazija Bleje** je povedala, da je prodajalna odprta osemnajst let in da je bila zadnjič obnovljena pred desetimi leti. "Oprema in videz sta bila že dokaj zastarela in to se je poznalo tudi pri

prodaji," je dejala in dodala, da so v prodajalni pogrešali predvsem mlajše kupce. Na tem področju bodo morali narediti korak naprej, saj so mladi zelo dobri kupci.

"Kupci nas poznajo tudi po tem, da poleg obutve prodajamo tudi športno opremo. Trudimo se, da je tudi ta čim bolj kakovostna. Težili bomo k temu, da bomo večinoma prodajali boljše blago znanih in preizkušenih proizvajalcev kot so Elan, Brugi, Pump, itd," je pripovedovala poslovodkinja.

"Občutki ob prenovi so enkratni. Težko smo čakali na prenovo. Pričakujemo tudi boljšo prodajo. V lepo urejeno prodajalno kupci raje prihajajo, pa tudi obutev, ki je lepo razstavljena in primerno osvetljena, pride bolj do izraza. Pričakujemo, da nas bodo obiskali tudi tisti, ki do sedaj niso zahajali k nam," je bila optimistična poslovodkinja.

Tudi prodajalka **Božica Šubelj** je bila navdušena nad prenovo. "Mislim, da je razlika velika. Pa tudi kupci so zadovoljni. Pravijo, da jim je nova prodajalna izredno všeč," je bila navdušena. "Tudi prodaja v tej prvi uri je kar dobra," je dodala in povedala, da so kupci že prejšnje dni trkali na vrata in spraševali, kdaj se bo prodajalna odprla tudi zanje.

»Prostor je svetlejši, bolj pregleden, čevlji bodo prišli bolj do izraza. Naša glavna naloga pa je, da bomo čim več prodale.«

Tatjana Kopitar pa je povedala, da je že takoj ob odprtju prodajalne prodala kar nekaj sandal in natikač. "Kupci pridejo od blizu in daleč," je razlagala. "Pridejo tudi iz Kamnika, Moravč, Blagovice, Lukovice, največ jih je seveda iz bližnje okolice Domžal. Veliko imamo stalnih kupcev, ki jih tudi že poznamo," je povedala. "Prostor je svetlejši, bolj pregleden, čevlji bodo prišli bolj do izraza. Naša glavna naloga pa je, da bomo čim več prodale," je zaključila.

Tudi v Alpini CRO iz dneva v dan več prenovljenih prodajaln

27. februarja je bila prenovljena prodajalna Alpine na Reki. Obnovili so fasado, prodajne prostore, elektriko, izložbe

"Sedaj imamo eno izmed najlepših prodajaln v Reki," je povedal poslovodja **Stanko Knežević**. Prodajalna je opremljena po za Alpino značilnem prepoznavnem načinu.

"Prve dni po obnovi je bil promet zelo dober, potem pa je malo padel," je povedal poslovodja ter se nasmehnil: "Vodstvo pričakuje sedaj tudi do trideset odstotkov povečan promet. Mislim pa, da bo deset do dvajset odstotno povečanje že kar dober uspeh. Seveda pa sem optimist. Upam, da bo prodaja sedaj boljša."

Poslovodja je povedal, da je poleg njega v prodajalni zaposlenih še pet prodajalcev. Največ prodajo klasične obutve, premalo je modelov za mlade. "Izdelati bi morali več visoko modne obutve, mislim pa, da so modeli iz leta v leto boljši. Več

Delavci prodajalne Alpine v Reki.

pozornosti bi bilo potrebno posvetiti tudi temu, da bi bila obutev bolj udobna."

Stanko Knežević je v Alpini triinštrideset let. "V tem času se je mnogo

spremenilo. Pogoji prodaje se spreminjajo. Včasih je bilo obutev lažje prodajati. Sedaj je potrebno več truda, drugačen pristop do kupca," je povedal.

Nova prodajalna Alpine v Splitu - Nov Mercatorjev center naj bi bil prava poživitev trgovske ponudbe v tem delu Dalmacije

5. julija je bil odprt nov Mercatorjev poslovni center v Splitu, ki meri 36.000 kvadratnih metrov. V njem je štiriinštrideset prodajaln in lokalov. Med njimi je tudi prodajalna Alpine. Naš prodajni prostor meri 150 kvadratnih metrov. Zaposlene so štiri prodajalke. Prvi mesec je bila prodaja v novi prodajalni dobra. Upam, da bo tudi v bodoče tako.

Bojan Končan

Prodajalna Alpina v Mercator centru v Splitu.

Premik tudi v Srbiji

Po desetletnem premoru, smo v Srbiji v lanskem letu spet začeli sodelovati s prodajalnima Niš in Čačak, ki sta pred razpadom nekdanje Jugoslavije delovali v okviru Alpine. Prodajalni sta bili v teh letih organizirani kot samostojni družbeni podjetji.

Letos septembra pa smo s sklepom Ministrstva za trgovino, turizem in storitve dobili v upravljanje še pet naših prodajaln, in sicer: Zemun, Novi Sad, Valjevo, Kragujevac in Arandelovac.

V vseh sedmih prodajalnah opravlja trgovinsko dejavnost lansko leto ustanovljeno podjetje Alpina-YUG, ki ga je ustanovilo podjetje Alpina in je registrirana za opravljanje trgovinske dejavnosti prodaje obutve na drobno na območju Republike Srbije.

V letošnjem oktobru pa čaka Alpino-YUG še en podvig. V Mercator centru v Beogradu bomo odprli novo prodajalno. Skupaj z vsemi naštetimi koraki računamo, da bo novo nastalo podjetje pridobilo na tržišču kupce, ki bodo znali ceniti kakovost in modni design obutve Alpina.

Je pa še veliko ovir na poti k še uspešnejšemu sodelovanju. Ena izmed njih so precej visoke carinske stopnje za uvoz obutve v Srbijo, druga pa nepodpisan sporazum o zaščiti tujih vlaganj v Republiki Srbiji.

Stanko Kranjc

Skupščina družbe vse sklepe sprejela skoraj s sto odstotno večino

V četrtek, 20. junija je bila skupščina Alpine, d.d. Žiri.

Udeležili so se je vsi večji delničarji. Udeležba je bila tako 85 odstotna. Skupščina je bila seznanjena z letnim poročilom uprave o poslovanju družbe in poročilom nadzornega sveta in podelila razrešnico upravi in nadzornemu svetu. Sprejet je bil

sklep, da bilančni dobiček v višini 123.074.790,13 tolarjev ostane do nadaljnjega nerazporejen. Skupščina je potrdila tudi nagrade članom nadzornega sveta, imenovala revizorja za leto 2002, sprejela spremembe in dopolnitve statuta ter pooblastila upravo, da pridobi lastne delnice. Sklep o povečanju osnovnega kap-

itala s stvarnim vložkom, ki ga predstavlja terjatev Slovenske razvojne družbe do Alpine, je bil sprejet pod pogojem, da se pogodba med Alpino in Slovensko razvojno družbo sklene najkasneje do 30. septembra 2002. Vsi sklepi so bili sprejeti z več kot 98 odstotno večino.

Marinka Tušek

Skupščina delničarjev

Sonja Mikuž - Potem pa sem kar naenkrat zaslišala, da je generalni direktor spregovoril moje ime

Sonja Mikuž - šivalnica Col
Delavka meseca marca 2002

Sonja Mikuž, delavka meseca marca je iz Cola. Toda pogovarjali sva se kar v Alpini, ko je prišla na slovesnost ob petinpetdeseti letnici in dnevu Alpine. Že med pogovorom sem ugotovila, da je Sonja pridna, skromna delavka, ki življenje jemlje tako kot je.

Čeprav na prvi videz krha, iz nje vije neka posebna moč in volja. To so potrdile tudi sodelavke, ko sem pozneje obiskala obrat na Colu in jih povprašala, kako ocenjujejo izbor za delavko meseca. Vodja obrata Magda Rupnik je dejala, da misli, da so prav izbrali. Sonja je dobra delavka, ki dosega pričakovane rezultate, tako po kakovosti kot obsegu. Življenje jemlje s pozitivne strani. Ko pa je dobila nagrado, je skromno pripomnila. "Saj tudi jaz kdaj kaj 'falim'." "Mislim, da so ji sodelavci privoščili ta naslov in da med podelitvijo ni bilo obraza, iz katerega ne bi bilo odobravanje," je dejala vodja obrata. Tudi sodelavke v proizvodnji so pritrdile tem mislim. "Zdi se mi dobro, da so izbrali prav Sonjo," je dejala ena izmed njih.

Delo življenje: Sonja, danes ste kot delavka meseca prišli v Žiri. Kako se počutite?

Sonja Mikuž: Dobro. Malo obujam

spomine. Tu sem hodila v šolo. Družba je prijetna. Lepo je.

Delo življenje: Morali ste tudi na oder. Je bilo kaj treme?

Sonja Mikuž: Tega res nisem vajena. Malo močnejše mi je bilo srce. A ob meni so bili še ostali delavci meseca, pa je šlo.

Delo življenje: Prejeli ste nagrado. Kako gledate na to?

Sonja Mikuž: Veliko mi pomeni. Pomembno pa se mi zdi tudi, da se z izbiro strinjajo tudi sodelavci. Če bi vedela, da se ne strinjajo s tem, ne bi bila najbolj vesela.

Delo življenje: Ste se kaj spraševali, zakaj priznanje prav vam?

Sonja Mikuž: Seveda. In to še kako. Ko sem izvedela, da se podeljujejo priznanja, nisem nikdar pomislila, da bi lahko to doletelo mene. Mislim, da sem taka kot vse in če priznanje zaslužim jaz, potem ga še mnogi drugi.

Delo življenje: To, da ste bili izbrani za delavko meseca prav gotovo pomeni tudi, da dobro opravljate svoje delo.

Sonja Mikuž: Trudim se. Delo je treba uskladiti tako, da je izdelek narejen dovolj hitro, kar pomeni, da dosežemo normo, še pomembneje pa je, da je narejen dovolj kakovostno. Kakovost je zame vedno na prvem mestu.

Delo življenje: Koliko časa ste že v Alpini?

Sonja Mikuž: Aprila je bilo enaindvajset let, ko sem se zaposlila.

Delo življenje: Dejali ste, da ste v Žireh obiskovali šolo.

Sonja Mikuž: Da. Takoj po osnovni šoli sem se hotela zaposliti v Alpini na Colu. Potem pa je tedanji vodja Marjan Špeh dejal, da bi bilo bolje, če bi se najprej izšolala. Začela sem obiskovati šolo za prešivalke v Žireh.

Delo življenje: Ste bili sami?

Sonja Mikuž: Na srečo ne. Poleg mene so tedaj pričela s šolanjem na

tej šoli še štiri dekleta iz naše okolice.

Delo življenje: Kako ste se počutile v Žireh?

Sonja Mikuž: Kar dobro je bilo. Bile smo v internatu, ki je bil v Strojarni. Tam smo imeli tudi pouk. Bilo je veliko učenk in učencev iz različnih krajev Slovenije in Jugoslavije. Naša družčina je bila kar pestra, bili smo različnih mnenj in navad. Dekleta iz naših krajev smo se večinoma držala bolj skupaj. Mislim, da smo bile kar pridne. Iz internata nismo veliko hodile.

Delo življenje: Kaj pa ste potem počele?

Sonja Mikuž: Plesat smo se naučile v Žireh. Bilo je več deklet. Plesale smo kar ena z drugo. Pa nič zato. Bilo je lepo in še koristno.

Imele smo tudi krožek ročnih del. Poučevala nas je Marica Albreht. Bila je zelo dobra učiteljica. Rade smo jo imele tudi zato, ker smo se z njo lahko pogovarjale o čemerkoli. Ni nas naučila samo ročnih del, dala nam je marsikak nasvet tudi za življenje.

Delo življenje: Ves teden ste bile v Žireh. Ste se vračale vsaj ob koncu tedna?

Sonja Mikuž: Čeprav je bilo v šoli in dijaškem domu lepo, smo si vedno zelo želele domov. Tudi avtobusne zveze, ki so bile na našo stran zelo slabe, niso bile ovira, da ne bi šle vsak teden domov. Spominjam se, da smo morale v Logatecu tri ure čakati na avtobus. Potem pa spet v Godoviču. Ko smo se malo privadile, smo potem kdaj tudi stopale. Jaz sem le enkrat ostala v Žireh tudi v soboto in nedeljo. Zakaj pa se ne spominjam več.

Delo življenje: Naredili ste šolo in se zaposlili. Je bil začetek težak?

Sonja Mikuž: Vsa dekleta iz naše okolice, ki smo bila tedaj v istem letniku šole v Žireh, smo se zaposlila. Ene smo šle na Col, ene na Črni Vrh, kjer je bil tedaj tudi obrat. Mislim, da smo se veliko naučile v Žireh, ko

smo imele prakso. Zato delo za nas ni bilo težko. Začela sem na šivalnem stroju in večinoma to delo opravljam še sedaj. Najprej sem imela nek starejši stroj, toda po enem letu sem dobila boljšega.

Delo življenje: Je bilo vzdušje v oddelku pred dvajsetimi leti kaj drugačno?

Sonja Mikuž: Malo že. Bilo je bolj domače, sedaj pa to izginja. Spominjam se, da mi je bilo kot mlademu dekletu precej nerodno. Takoj, ko so sodelavke začele z bolj žgečkljivimi temami, sem zardela. Potem pa so imele še večje veselje, da so mi včasih malo ponagajale. Toda nisem jim zamerila.

Delo življenje: Kako pa danes? Pravite, da največ šivate?

Sonja Mikuž: Največ delovnega časa preživim ob šivalnem stroju. Včasih pa opravljam tudi kaka druga dela. Z delom sem zadovoljna. Imam dober šivalni stroj in rada delam. Želim si seveda, da bi tako kot je zdaj, ostalo tudi naprej. Rada grem

na delo. Tu se dobro počutim. Zato si zares želim, da bi Alpina delala dobro, da bi bila tu zaposlena in od tu odšla v pokoj.

Delo življenje: Imate tudi družino.

Sonja Mikuž: Imam hčerko in sina. Hčerka končuje gimnazijo v Vipavi. Želi si študirati sociologijo in pedagogiko v Ljubljani. Sin pa hodi na elektro šolo v Gorici.

Delo življenje: Otroka sta že skoraj odrasla. Kako pa še zapolnite svoj čas?

Sonja Mikuž: Doma imamo tudi malo kmetijo. Imamo eno kravo, ravno toliko, da je nekaj dela. Tudi zelenjavo pridelamo doma. Rada grem tudi na kak sprehod. Toda saj veliko časa ni.

Ali pa če malo posedim ob televizorju in pogledam kak dober film.

Delo življenje: Kako pa je bilo tisti dan, ko ste prejeli nagrado?

Sonja Mikuž: Ustavili smo stroje. Vsi delavci smo se zbrali na enem

prostoru. Obiskal nas je generalni direktor, kar se ne zgodi pogosto. Govoril nam je o poslovanju. Potem pa sem kar naenkrat zaslišala, da je spregovoril moje ime. Povedal je, da sem izbrana za delavko meseca. Bila sem grozno presenečena. Sploh nisem vedela, kaj naj počnem. Ko sem šla k njemu, bi najraje vzela s seboj še sodelavko, da bi mi bila v oporo, da ne bi bila sama.

Delo življenje: Torej niste nič slutili, da priznanje čaka vas?

Sonja Mikuž: Kje pa. Še tega nisem vedela, da je generalni direktor prišel na Col zato, da bi nekomu izročil nagrado za delavca meseca.

Delo življenje: Mislite, da je prav, da je Alpina uvedla taka priznanja?

Sonja Mikuž: Jaz sem bila nagrade zelo vesela. Imeli smo maturantski ples in je denar prišel zelo prav. Drugače pa mislim, da je prav, da se Alpina takole spomni na delavce. Kar še naprej naj ostane tako.

Andrej Poljanšek - Vse je v pravilni organizaciji

Andrej Poljanšek, vodja kuhinje Delavec meseca aprila 2002

Kdo ne pozna Andreja Poljanška, našega kuharja, ki nam po mnenju večine pripravlja tako dobre in raznovrstne malice. Seveda ni le to in ni le on sam tisti, ki skrbi, da so naši želodci polni in zadovoljni. Tudi sam pravi, da imajo za to zasluge vsi

zaposleni v kuhinji in še res je tako. Toda trop brez vodje hitro skrene s poti in brez nekoga, ki ima roko nad vsem, bi tudi v kuhinji ne bilo tako kot je. Poleg dobrih malic in kosil, se delavci kuhinje še posebej potrudijo, kadar pripravijo kakšno pogostitev. In prav odlično pripravljena pogostitev ob 55 letnici Alpine je bila tista pika na i, da je bil naš vodja kuhinje Andrej, izbran za delavca meseca aprila.

Bilo je nekaj ur za tem, ko je dobil nagrado. Srečala sva se v kadrovski službi. Mudilo se mu je domov, ker ga je čakal izpit na Višji šoli za gostinstvo in turizem, ki jo obiskuje. Kljub temu sva se domenila, da bova rekla besedo ali dve. Potem je nastalo več besed, mnogo preveč, da bi napisala vse. In po eni strani je škoda, ker bo potrebno spustiti tudi kaj lepega, globokega, saj Andrej zna marsikaj povedati. Toda tako je življenje in naj ostane zapisano vsaj to.

Delo življenje: Kakšni so vaši

občutki ob tem lepem naslovu za delavca meseca?

Andrej Poljanšek: Občutki so lepi. Ta nagrada je dokaz, da v kuhinji dobro delamo. Ne samo jaz. Vsi skupaj. Te nagrade sploh ne jemljem osebno. Mislim, da mora biti dobra cela skupina, če hočemo, da je vse tako kot mora biti.

Že v soboto, ko smo pripravili pogostitev ob petinpetdeseti obletnici Alpine, so mi govorili: "Andrej, dobro si 'zrihtal'." Jaz sem jih popravljaj: "Sam ne morem narediti veliko. Če ne bi imel dobrih sodelavcev, ne bi bilo uspeha."

Delo življenje: Ste torej veseli?

Andrej Poljanšek: Seveda, vesel sem, zelo vesel. Vsaka taka nagrada človeku nekaj pomeni. To je priznanje za minulo delo, čaka pa nas še večja obveza za naprej.

Delo življenje: Torej, vaše oči so uprte v prihodnost.

Andrej Poljanšek: Človek mora imeti vedno višje cilje. Če bi ne bilo tako, bi nazadoval. Zase mislim, da, odkar sem v Alpini, rastem navzgor in le to je garancija za uspeh.

Tudi na naša vrata trkajo razna podjetja, ki bi želela pripravljati malice in kosila za delavce Alpine. Toda edino s kakovostjo se lahko borimo proti njim. To pomeni, da bodo delavci dobili to, kar pričakujejo ali še nekoliko več.

Delo življenje: Koliko obrokov pripravite na dan?

Andrej Poljanšek: V povprečju nekaj čez 800 malic in 20 do 50 kosil. Potem pa so tu še razne pogostitve za goste, razne pogostitve, ko je Alpina sponzor določenih prireditev.

Delo življenje: Kdo sestavlja jedilnik?

Andrej Poljanšek: Večinoma jaz, z nasveti pa mi pomagajo tudi sodelavci. Včasih pride ideja tudi od kod drugod in vsaka je dobrodošla. V kuhinji želimo, da bi bil jedilnik čim bolj pester, trudimo pa se tudi, da je sestavljen po zahtevah sodobne prehrane.

Delo življenje: O vas smo v časopisu že pisali. Ko smo pisali o kuhinji, ko smo vas predstavili kot planinca, maratonca itd. Nikoli pa vas nismo vprašali o tem, kako ste sploh zašli med nas?

Andrej Poljanšek: Kot kuhar sem pričel v Kladivarju, kjer sem bil tri leta. Bil sem tudi v gostilni na Vidmu v Poljanah. V Alpini pa sem od leta 1983. Prišel sem za vodjo kuhinje. Takrat sva nekaj časa delala skupaj s takratno vodjo Cveto Bogataj.

Delo življenje: Torej se bliža dvajseto leto odkar ste tu. Je od tedaj kaj drugače?

Andrej Poljanšek: Mnogo se je spremenilo. Kmalu po tistem, ko sem prišel, smo izvedli prenovo kuhinje. Prej je bila opremljenost kuhinje dokaj slaba. Strojev ni bilo in dobro, da je bilo zaposlenih več delavk. Kar veliko smo vložili v nabavo opreme in strojev v kuhinji in vesel sem, da je tako.

Delo življenje: Koliko vas je zaposlenih v kuhinji?

Andrej Poljanšek: Sedaj nas je dvanajst. Bili pa so časi, ko nas je bilo devetnajst. Pripravljamo tudi malice za Gorenjo vas. Toda kar gre. Imamo posode za razvoz. Poleg tega pripravljamo malice tudi za nekatera manjša podjetja v Žireh. Kot je bilo že rečeno, pripravimo tudi pogostitve za naše goste. Kupili smo nekaj novih kompletov, tako da lahko s hladno toplim prigrizkom pogostimo do sto dvajset ljudi. Imamo tudi osem ogrevalnih posod.

Delo življenje: Pred kratkim ste uredili jedilnico.

Andrej Poljanšek: Jedilnica je velika in s koriti smo nekoliko razbili in popestrili prostor. Med malico naj bi si človek nabral novih moči za delo in pomembno je, kako se tiste pol ure ali malo manj počuti. Mislim, da včasih preveč gledamo samo na materialne dobrine. Premalo znamo ceniti tudi druge stvari.

Delo življenje: Vaša vedno večja kakovost, razni domiselni aranžerski dodatki pri pogostitvah, skratka vedno večji uspeh je gotovo tudi posledica vašega stalnega izobraževanja?

Andrej Poljanšek: Začel sem z jezikovnim tečajem. Naredil sem prvo in drugo stopnjo in ker nisem imel težav, sem začel razmišljati, da bi se vpisal v srednjo šolo. Človek nikoli vsega ne zna, sem razmišljal, obenem pa sem se zavedal, da je poklicna šola za moje delo kar nekoliko premalo. Zaprošil sem Alpino za odobritev šolanja in pričel. Postal sem gostinski poslovodja. Najprej sem mislil, da bo to dovolj. A nekaj me je vleklo naprej. Odločil sem se za študij na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem na Bledu. Tudi v tem primeru je Alpina prisluhnila moji želji po izobraževanju. Študij traja dve leti, sledi mu diploma.

Delo življenje: Sedaj ste študent ob delu. Očitno vam gre kar dobro.

Andrej Poljanšek: Za seboj imam več kot polovico izpitov. Študij gre proti koncu. Potem pa še diploma. O njej že razmišljam. Mislim, da bo nekaj, kar mi bo prišlo prav tudi v Alpini.

Delo življenje: Mislite, da ta šola da potrebna znanja?

Andrej Poljanšek: Mislim, da sem v šoli ogromno pridobil. In to znanja, ki jih lahko tudi koristno porabim pri delu. Seveda pa mora imeti človek vedno odprte oči. Imam še mnogo idej. Povezane so z Alpino, pa tudi z Žirmi na sploh. V Žireh bi morali več pozornosti posvetiti turizmu.

Delo življenje: Poleg službe in šole, vam ostane čas tudi za tek, planinarjenje, druženje s prijatelji in še marsikaj. Kako vam vse to uspeva?

Andrej Poljanšek: Človek misli, da ga vedno nekaj bremeni. Vedno hiti in bije bitko s časom. Veliko sem razmišljal o tem in prišel do zaključka, da je to zato, ker smo premalo organizirani. Vse je v pravilni organizaciji. Če človek obvlada to, potem je časa več kot dovolj.

Delo življenje: Kako ste sprejeli nagrado?

Andrej Poljanšek: Ob osmih je prišel k meni generalni direktor in mi izročil nagrado. Že prej sem ujel, da bom delavec meseca, zato nisem bil tako presenečen. Bil pa sem zelo vesel. Prej si nisem nikdar predstavljal, da bi bil lahko jaz tisti, ki bo izbran za delavca meseca.

To je lepa nagrada. Toda zame je nagrada tudi marsikaj drugega. Na primer, kot nagrado štejem tudi, da smo preurejali kuhinjo, kupili nove stroje, vsa vlaganja v kuhinjo so zame neko priznanje, da nas upoštevajo, da je naše delo dobro in da računajo na nas. To je zame velika nagrada.

Generalnemu direktorju pa sem ob izročitvi nagrade obljubil, da se hrana ne bo poslabšala. Mislim, da se da stroške znižati tudi drugače, ne tako, da se delavcem trga od ust.

Delo življenje: Danes še polni veselja in novih vtisov, ste pomislili tudi na to, kako boste porabili nagrado?

Andrej Poljanšek: Seveda. Jaz pravim, da imam dve družini. Ena je moja doma, druga pa moji sodelavci in sodelavke v kuhinji. In ker je ta nagrada od nas vseh, bom obe svoji družini povabil na večerjo.

Betka Jovan - Že kot majhna deklica sem želela postati prodajalka

Betka (Elizabeta) Jovan, prodajalka v prodajalni Trbovlje
Delavka meseca maja 2002

Betka Jovan je prodajalka v prodajalni Trbovlje. Racionalizacije dela zahtevajo uskladitve in zelo prav mi je prišlo, da je imela Betka v teh dneh enodnevní računalniški tečaj in da sva se srečali kar v Žireh. Druge udeleženske tečaja so si vzele kratek odmor, Betko pa sem zaprosila, da ta čas namení meni. Takoj je bila za to, saj že iz prejšnjih časopisov ve, da sicer laskavi naslov "delavca meseca" prinaša s seboj tudi to dolžnost oziroma čast, da izbranec pove nekaj tudi za naš časopis.

Delo življenje: Ste prva prodajalka, ki je bila izbrana za delavko meseca. Kje vidite vzrok za tako odločitev?

Betka Jovan: Tega sicer ne vem, mislim pa, da je vzrok za izbor v tem, da sem v zadnjem času zelo veliko delala v prodajalni. Naša prodajalna spada med manjše in zaposlene smo le tri delavke. Poslovodkinja je morala zaradi nesreče na daljšo bolniško, zato sva ostali le dve prodajalki. Toda tudi kolegica je šla na bolniško in ostala sem sama. Od zadnjega tedna oktobra in do začetka decembra, to je kar dobrih sedem tednov, sem bila v prodajalni čisto sama. Prodajalna pa je odprta ves dan. Potem sem sicer dobila pomoč, najprej za štiri ure, nato za poln delovni čas, toda še vedno sva samo dve prodajalki.

Delo življenje: Ste bili prodajalka, poslovodkinja, vse ...

Betka Jovan: Da. Včasih je bilo težko. Bili so meseci, ko je tudi kupcev kar precej. Glavna naloga prodajalca pa je, da se čim bolj posveti kupcu, da mu svetuje in da se z njim pogovori. Prihajalo je tudi novo blago in vse je bilo treba zložiti v police in urediti. Potem pa še poslovodska dela. Še sreča, da sem že prej pomagala poslovodkinji in da mi to delo ni bilo povsem tuje.

Delo življenje: Kako ste zmogli vse to?

Betka Jovan: Saj sama ne vem, kako je bilo. Ampak šlo je. Ko človek mora, kar nekako gre.

Danes pa se prav čudim, kje sem dobila toliko moči. Ne vem, kako bi bilo, če bi bilo treba ponoviti. V veliko pomoč so mi bili tudi moji domači, da so doma vse uredili namesto mene.

Delo življenje: Koga imate doma?

Betka Jovan: Doma je mož, ki je že v pokoju ter hči, ki je stara triindvajset let in je že v službi. Sin pa še obiskuje srednjo šolo.

Delo življenje: Ali stanujete v Trbovljah?

Betka Jovan: Če bi bilo tako, bi bil prihod v službo lažji. Tako pa imam do Trbovelj kar štiriindvajset kilometrov. Stanujem v Turjah pri Hrastniku.

Delo življenje: Kako potem hodite v službo?

Betka Jovan: Moja pot je kar pestra. Vozim se z avtobusom, toda veze so slabe. V Hrastniku moram presesti na drug avtobus. Še sreča, da največkrat uredimo tako, da v Hrastnik pride pome mož ali hčerka. Kadar imava podoben delovni čas, se peljem tudi s hčerko. Najhuje je pozimi, ko je včasih, zaradi snega kar malo težko priti do doma.

Delo življenje: Torej vaš dom ni v mestu?

Betka Jovan: Ne. Turje je hribovska

vas. Doma imamo tudi nekaj zemlje. Zredimo prašiča, imamo kokoši, zajce in eno kozo.

Delo življenje: Kako potem preživljate prosti čas?

Betka Jovan: Prostega časa ni veliko. Služba, gospodinjstvo in malo okrog hiše, pa čas hitro mine. Imamo vrt, kjer pridelamo nekaj zelenjave in krompir.

Ob nedeljah, ko si vzamemo prosto, pa rada grem malo v naravo. Včasih gremo na Kopitnik, To je grič nekako petinštirideset minut oddaljen od nas. Tam je tudi planinska kočica. Dopust preživimo kar doma. Z možem nama to čisto ustreza.

Delo življenje: Vrniva se še malo k vašemu delu. Kako, da ste se odločili za poklic prodajalke?

Betka Jovan: Spomnim se, da sem že kot majhna deklica želela biti prodajalka. Po končani osnovni šoli sem to željo tudi uresničila. V Alpini sem dobila štipendijo. Takrat je bilo še tako, da smo pol leta hodili v šolo, pol leta pa smo delali v prodajalni. Vedno sem imela veselje do tega dela.

Delo življenje: Kako dolgo ste že v Alpini?

»Prodajalec mora biti prijazen, s kupcem mora najti pravi stik, pa gre.«

Betka Jovan: Letos teče šestindvajseto leto. Tri leta sem obiskovala šolo. Učila sem se v Celju. Potem sem bila, do leta 1990 v prodajalni v Celju.

Delo življenje: Šestindvajset let, kar lepa doba?

Betka Jovan: Da res je. Že dolgo sem v Alpini in vesela sem, da je tako. Včasih je dela veliko, včasih malo manj. Prodajalec mora biti prijazen, s kupcem mora najti pravi stik, pa gre.

Delo življenje: V tem času se je tudi v Alpini gotovo veliko spremenilo. Kako vi vidite te spremembe?

Betka Jovan: Seveda se je. Sedaj je precej drugače. Vse je vezano na računalnik, kar pomeni tudi, da moramo imeti druga znanja. Pa mod-

»Poleti se proda največ modne ženske obutve. Tudi moški program se je izboljšal.«

eli obutve se tudi stalno spreminjajo. Kupci pravijo, da imamo v zadnjem času zelo lepe modele.

Delo življenje: Česa prodate največ?

Betka Jovan: Poleti se proda največ modne ženske obutve. Tudi moški program se je izboljšal. Posebno veliko povpraševanja je po najnovejših modelih.

Ker je poletje, so najbolj iskani nati-kači in sandali.

Pozna pa se, da v Trbovljah ni več

tako, kot je bilo včasih. Industrije je vedno manj. Včasih je bil rudnik gonilna sila in to je pomenilo tudi boljšo kupno moč. Pravijo, da bo rudnik počasi prenehal z delom. V naših krajih je veliko brezposelnih. Še dobro, da imamo z nekaterimi podjetji sklenjeno pogodbo o sindikalni prodaji. To nam kar precej poveča število nakupov.

Delo življenje: Kako pa ste sprejeli novico, da ste izbrani za delavko meseca?

Betka Jovan: O delavcih meseca sem brala v časopisu Delo življenje. Mislila sem si, da bodo za delavce meseca izbrani delavci v tovarni. Da pa bi ta nagrada prišla v Trbovlje; na to nisem nikdar niti pomislila. Trbovlje je majhen kraj, pa še kar precej oddaljen od Žirov. Tudi naša prodajalna je majhna.

Delo življenje: Kako ste izvedeli, da ste dobili ta naslov?

Betka Jovan: Vodja maloprodaje za Slovenijo Olja Jereb je prišla v pro-

dajalno in mi povedala. Bila sem resnično presenečena. Olja Jereb mi je povedala tudi, da me bo obiskal generalni direktor. Jaz ga osebno do tedaj še nisem videla.

Delo življenje: In potem ste dobili obisk?

Betka Jovan: Da. Prišel je generalni direktor, mi čestital in izročil nagrado. Bila sem zelo počaščena. Na žalost pa se nisva mogla kaj več pogovoriti, saj so bili v prodajalni kar naprej kupci in sem se jim morala posvetiti.

Delo življenje: Dobili ste nagrado. Nam lahko za konec zaupate, ali imate z njo kake posebne načrte?

Betka Jovan: Tako sem bila presenečena, da sploh nisem mogla razmišljati še o tem. Nagrado imam kar doma v kuverti. Mož pravi, da naj kupim nekaj takega, kar bo samo zame in bom imela za spomin. Res bom naredila tako, samo do sedaj mi to še ni uspelo.

Ivanka Petkovšek - Mene zanima tudi izdelava čevlja - od ideje, do izdelka

Ivanka Petkovšek, priкроjevalnica Žiri

Delavka meseca junija 2002

Ko sva zaključili pogovor z Ivanko Petkovšek, delavko meseca junija, je olajšano dejala: "Pa sem preživela." "Pa saj ni bilo tako hudo," sem jo nagovorila. "Saj ni bilo, toda člove-

ka je kar malo strah. Potem seveda gre, ko se čisto normalno pogovarjamo," je dejala in poslovili sva se.

Pa nisem imela občutka, da bi bilo Ivanki težko govoriti. Beseda ji je lepo tekla in misli so bile zbrane in včasih zvenele kar poetično. Saj tudi ni čudno. Ivanka je povedala, da ji gre tudi pisanje. Včasih pa je rada tudi risala. Misli, da ima nekaj smisla za take stvari in prav zato ji mogoče gre dobro od rok tudi njeno delo. Ivanka Petkovšek dela v priкроjevalnici. Tanjša zgornje dele. Pravi, da ji je to delo všeč in da nima želje po čem drugem.

"Zdi se mi, da smo dobro izbrali," je izbiro Ivankе za delavko meseca pojasnila mojstrica v oddelku Betka Jurca. "Ivanka je pridna, natančna, prilagodljiva, delo ji gre dobro od rok. Rada pomaga drugim ..."

Delo življenje: Ivanka, kako dolga je vaša pot v Alpini?

Ivanka Petkovšek: Avgusta bo osemnajst let, odkar sem prišla v Alpino.

Delo življenje: Končali ste šolo za krojilce v Kranju? Kako da ste se odločili za ta poklic.

Ivanka Petkovšek: Že v osnovni šoli sem ugotavljala, da imam nekaj kreativnega smisla. Želela sem iti na oblikovalno šolo v Ljubljano. Toda tam je bil preizkus sposobnosti in to me je odvrnilo od te namere. Potem so starši rekli, da bo najbolje, da grem kar za krojilca. In tako je ostalo.

Delo življenje: Imate na dijaške dni lepe spomine?

Ivanka Petkovšek: Seveda. Vsak dan sem se z avtobusom vozila v Kranj. Najprej je bilo malo težko, a mladi človek se hitro privadi. Vožnja je bila lepa in zanimiva. Vedno je bilo živahno. Toda to ne pomeni, da bi zganjali ne vem kakšne traparije. Danes se sliši vse mogoče, tedaj pa mislim, da smo bili kar kulturna mladina.

Delo življenje: Po končani šoli ste

se zaposlili v Alpini. Kako pa se spominjate tistih časov?

Ivanka Petkovšek: Sploh si nisem predstavljala, da se tako dela čevlje. Pa vse je bilo tako veliko. Delavnice, stroji, ljudje ... vse je bilo novo.

Od začetka sem delala v vseh oddelkih, od šivalnice, prirojevalnice, montaže, celo v skladišču. Tako sem spoznala podjetje, kar ni slabo. Tako ima človek veliko boljšo predstavo o vsem.

Delo življenje: Kako pa ste potem pristali v prirojevalnici?

Ivanka Petkovšek: Krojilec je moj poklic. Prirojevalnica pa moj oddelk in upam, da bo tako tudi ostalo. Rada imam to delo, oddelk in sodelavce. Saj bi šla tudi drugam, če bi bilo potrebno, vendar mislim, da mi to delo zelo leži.

Delo življenje: Vrniva se še malo nazaj. Ste bili ob prihodu na delo v Alpino lepo sprejeti?

Ivanka Petkovšek: Zelo lepo in po osemnajstih letih dela ne morem reči, da bi prišla v kak konflikt. Nisem človek, da bi se prepirala. Če kdaj pride do kakšnih težav, se raje umaknem in si mislim svoje. Škoda se mi zdi vlagati energijo v to, da bi odpirala konfliktne situacije in se ubadala z njimi.

Delo življenje: Bili ste mladi, neizkušeni.

Ivanka Petkovšek: Starejša generacija, posebno tisti, ki so danes že v pokoju, so bili zelo prijazni z nami. Vedno so nam pomagali in nas poučili, kako naj ravnamo, da bo šlo delo lažje od rok. Jaz sem bila bolj sramežljiva in včasih se nisem niti upala vprašati. Kmalu sem ugotovila, da beseda ni konj.

Tudi vzdušje je bilo drugačno kot danes. Vse je bilo nekoliko bolj sproščeno in več pristnih človeških odnosov in smeha. Danes pa se tudi, če bi lahko, ne upamo s pogovorom motiti sodelavca. Vsak se peha za svoj doseg in svoje delo.

Delo življenje: Ali ni od tistega v prejšnjih časih ostalo ničesar?

Ivanka Petkovšek: Tega ne morem

reči. Samo družabnosti je precej manj. Včasih so delavci hodili na sindikalne izlete. Nekaj pa se je v našem oddelku še vedno ohranilo. Vsako leto enkrat imamo piknik. Taka srečanja nas zbližajo. Med delovnim časom smo bolj po skupinah, glede na delo, na pikniku pa najdemo stike tudi z ostalimi.

Tudi pred novim letom se skupaj odpravimo na večerjo, potem pa sledi zabava, običajno do jutranjih ur.

Zdi se mi, da so taka druženja potrebna. V življenju je že tako, da več časa preživimo s sodelavci kot z domačimi. In če skupaj delamo, se moramo skupaj tudi malo veseliti. Mislim, da smo v prirojevalnici kar dober kolektiv.

Delo življenje: Že prej ste omenili, da imate radi to delo.

Ivanka Petkovšek: Res je. To ni samo delo. Mene zanima tudi, kako pride do izdelka, kako se naredi, zakaj gre to in to tako skupaj in podobno. To zanimanje je gotovo tudi vzrok, da delam različne stvari; od redne proizvodnje, vzorcev, popravil napake ali pa uvajam nove delavce. Z Zorico Bajuk sva učili dve delavki iz FOGS-a. V tej tovarni so dobili nove stroje za tanjšanje in ker takega načina dela niso poznali, sva jima midve pomagale pri uvajanju.

Delo življenje: Reciva se kakšno o naslovu delavke meseca. Zakaj mislite, da ste bili izbrani?

Ivanka Petkovšek: Tudi jaz sem se najprej to vprašala. Delamo vsi, zame smo vsi enaki. Potem pa ravno jaz. Drugi pravijo, da se jim zdi logično, da sem to jaz. Sodelavci so že prej vedeli, da sem izbrana. Saj so me tudi predlagali. Pa so vse to skrivali, da nisem niti malo posumila. Super sodelavce imam. Mislim, da so bili res iskreni, ko so mi potem čestitali in ko smo se pogovarjali o nagradi.

Delo življenje: K vam je pristopil generalni direktor. Kako se spominjate teh trenutkov?

Ivanka Petkovšek: Tega dne ne bom nikdar pozabila. Res je bilo lepo. Prišel je generalni direktor. Najprej sem mislila, da mi je prišel

čestitat, ker smo uspešno zaključili uvajanje z delavkami iz Bosne. Potem mi je dejal, da sem izbrana za delavko meseca in da je bilo med sodelavci veliko podpore za ta naziv.

Groza, dejali so, da sem bila vseh barv. Potem mislim, da sem spustila kaki dve solzi, tako sem bila presenečena in srečna.

Delo življenje: Kako boste pa porabili nagrado?

Ivanka Petkovšek: Rekla sem si, da si bom kupila kaj za spomin. Verjetno bo to prstan.

Delo življenje: In kakšne so želje za naprej?

Ivanka Petkovšek: Da bi bilo vsaj tako kot je sedaj. Jaz bom ostala taka kot sem. Vesela sem nagrade, toda še več mi pomeni moralno priznanje.

Najbolj si želim, da bi imeli dovolj dela. Sedaj je tempo precej drugačen kot včasih, ko je bilo dela vedno dovolj. Pride obdobje, ko moramo delati nadure, potem pa je zatišje in hodimo domov. Vendar pa to ni problem. Rade delamo in bolj smo vesele, če je dela preveč, kot pa, da se nas mojster zjutraj, ko pridemo v službo, tako rekoč prestraši, ker za nas nima prave zaposlitve.

Delo življenje: Povejte za konec še nekaj o sebi?

Ivanka Petkovšek: Kaj naj rečem. Imam moža, ki je samostojni podjetnik. Ukvarja se s hidravliko, izdeluje razna železna ogrodja, ograje. Pri delu mu tudi sama priskočim na pomoč.

Imava dva otroka. Sina, ki je letos zaključil osmi razredi in hči, ki bo osnovno šolanje končala naslednje leto.

Delo življenje: Kako pa ste preživeli dopust?

Ivanka Petkovšek: Za deset dni smo šli v prikolico v Banjole pri Puli. Prej nismo hodili na morje. Bili smo majhni otroci, zidali smo hišo, lani pa smo rekli, da si moramo nekaj privoščiti. In smo šli. Ugotovili smo, da je super. Take stvari pa moramo ponoviti.

Zdenko Bekš - Mnogo smo že naredili, upam, da bomo še

Zdenko Bekš, računalniški center Alpine
Delavec meseca julija 2002

Ko se je Zdenko Bekš odločal za šolanje, ni niti pomislil, da bo pristal med računalničarji. Toda življenje se samo obrne in tudi pri Zdenku je bilo tako. Povedal je, da mu za tak dar usode ni žal in da rad opravlja to delo. Kako tudi ne. Delavec, ki je tako uspešen, da je izbran za delavca meseca, mora gotovo ljubiti svoje delo in mu biti predan z vsem srcem. Tudi sodelavci trdijo, da je Zdenko dober delavec in ker se tega zaveda, so tudi s svojimi podpisi podprli predlog za izbiro. In še ena potrditev pravilne izbire. Ko sva se pripravljala na tale razgovor in je prišla mimo ena izmed delavk, ki sodeluje z Zdenkom in je z odobravanjem dejala: "Vse naredi. Ne pozna izgovorov, dela ne odlaga."

To je bil tudi povod za začetek najinega pogovora.

Delo življenje: Slišala sva komentar. Kaj pa mislite vi, zakaj ste bili izbrani?

Zdenko Bekš: Pojma nimam. Mogoče zaradi dobrega sodelovanja s sodelavci. Če le morem ugodim željam in potrebam tistih, s katerimi sodelujem. Mislim, da delam z dobro voljo in da to sodelavci opazijo. Včasih je dela zelo veliko in kadar se nabere le preveč, tudi jaz ne morem biti vedno na razpolago. Nihče ni vedno dobre volje. Toda narediti je

treba čim več. To je moje vodilo.

Delo življenje: Po vašem mnenju je povod za izbiro za delavca meseca dobro sodelovanje s sodelavci?

Zdenko Bekš: Sodelavci gotovo čutijo, da se vedno potrudim, da najdemo ustrezno rešitev. To sodelavcem olajša oziroma poenostavi delo in zato so zadovoljni.

Da, mnogo smo že naredili, in upam, da bomo še.

Delo življenje: Ste programer v računalniškem centru. Kakšne so vaše naloge?

Zdenko Bekš: Kot programer razvijam novo programsko opremo, ki služi za vnos in obdelavo podatkov. Zadolžen sem predvsem za področje prodaje. Tako največ sodelujem z izvozno službo, grosisti, skladiščem obutve.

Delo življenje: Lahko opišete svoj delovni dan.

Zdenko Bekš: Tega se pri delu, ki ga opravljam ne da storiti. Moji delovni dnevi so zelo različni. Nikoli ne morem povsem predvideti ali planirati, kako bo dan potekal. Da delo teče naprej, moram biti sodelavcem na razpolago, kadar me potrebujejo. Včasih je treba popraviti kak program, ga v nekem delu spremeniti, drugič izdelati novega. Vse to pa je povezano z iskanjem novih rešitev.

Delo življenje: Torej vam ni dolgčas?

Zdenko Bekš: Res ne. Pa tudi, ko zapustim prostore tovarne, gredo nerešena vprašanja mnogokrat z menoj. Doma potem razmišljam, kako naprej. Kdor opravlja taka dela, to dobro pozna in ve, kako je. Razmišljam in včasih kot nek preblisk pride prava rešitev.

Delo življenje: Kar precej delovnih ur se vam je že nabralo v Alpini. Kako da ste se odločili postati to, kar ste?

Zdenko Bekš: Ko je človek mlad in se odloča za poklic, ima mnogo želja in težko je izbrati pravo pot.

Razmišljal sem o prodajalcu, grafičnem oblikovalcu, potem pa se odločil za čevljarskega tehnika. Šolo sem obiskoval v Kranju, štipendijo pa imel v Alpini. Bilo nas je še nekaj, ki smo šli po isti poti. Najprej sem delal v proizvodnji. Zanimal sem se za delo modelirja. Potem pa so v računalniškem centru rabili novo delovno moč. Opravljali smo IBM teste in z Ivico Kosmač, s katero sva bila tudi sošolca, sva bila izbrana.

Delo življenje: Tako ste prišli v računalniški center in pričeli na popolnoma novem področju, ki z vašo izobrazbo ni bilo veliko povezano.

»Narediti je treba čim več, to je moje vodilo.«

Zdenko Bekš: Res je. Toda niti malo mi ni žal, da je tako.

Delo življenje: Kako je bilo, ko ste se začeli ukvarjati z računalniki?

Zdenko Bekš: To je bila sicer novost, vendar sem se za to delo usposabljal postopoma. Z Ivico sva začela pri najosnovnejših stvareh. Seznanjala sva se z delom in počasi so prišla tudi zahtevnejša opravila.

Delo življenje: Je bilo delo v računalniškem centru tedaj drugačno?

Zdenko Bekš: Zame je bilo delo na tem področju nov izziv. Način obdelave pa je bil povsem drugačen kot je danes. Znanja in opreme je bilo mnogo manj. Orali smo neke vrste ledino. Šole tedaj tega še niso poučevale. Izobraževali smo se na seminarjih v Radovljici in Zagrebu.

Delo življenje: Alpina je bila na področju računalništva precej napredna. Ste svoje znanje prenašali tudi drugam?

Zdenko Bekš: Računalničarji smo bili včasih kot nekak poseben klan. Imeli smo svoje združenje. Spoznavali smo se na različnih srečanjih. Tam smo si tudi izmenjavali izkušnje in znanje. Danes je to drugače. Vse je bolj profesionalizirano in računalniško znanje se drugače trži.

Delo življenje: Računalništvo se zelo hitro razvija. Je obseg dela danes večji?

Zdenko Bekš: Vsekakor. Danes se v računalniškem centru naredi mnogo več kot včasih, čeprav je v našem računalniškem centru zaposlenih manj delavcev. Spominjam se, da nas je bilo dvanajst, danes nas je osem. Tudi način dela je drug. Včasih smo vse podatke vnašali v računalnik prek posebnih kartic. Delavke so te kartice izpisale oziroma kot smo imenovali ta postopek "luknjale". Danes vsak delavec sam dela preko svojega osebnega računalnika. Na glavnem računalniku se podatke večinoma le shrani ali pa dodatno obdela. Kljub temu pa mislim, da je delo danes mnogo bolj zahtevno. Včasih smo delali le na svojem centralnem računalniku, danes pa je veliko povezave tudi izven podjetja.

Delo življenje: Midva pa se pogovarjava o delu. Ste si privoščili tudi kak dan oddiha?

Zdenko Bekš: Sem. Z družino smo bili štirinajst dni na Pagu. Letos smo ta kraj obiskali že tretjič. Tam nam je zelo všeč. Smučamo ne, zadnja leta pa si privoščimo nekaj dni morja.

Delo življenje: Omenili ste družino. Čeprav v Žireh po številu družinskih članov odstopamo od povprečja, pa je vaša družina

celo nad žirovskim povprečjem. Kako je imeti tako družino?

Zdenko Bekš: Imam štiri dekleta. Najstarejša je stara dvaindvajset let, najmlajša pa gre v šesti razred. Oba z ženo izhajava iz družin, kjer je bilo več otrok. Že od malega sem navajen na življenje v večji skupini in kar ne morem si predstavljati, da bi ne bilo tako kot je. Mislim, da imajo večje družine svoj čar. Otroci imajo ponavadi nekoliko manj materialnih dobrin, ne morejo vedno uveljaviti svoje volje. Prav to pa je zanje običajno dobra šola za življenje. Tudi pri nas je tako in mislim, da naša dekleta to dobro sprejemajo.

Ko smo gradili hišo, smo se morali marsičemu odreči. Več let nismo bili na morju, tudi vsega ostalega si nismo mogli vedno privoščiti. Jaz sem bil tudi bolan, žena pa nekaj časa brez zaposlitve. Ni bilo lahko, toda sedaj se je vse uredilo in upam, da bo tako tudi naprej.

Delo življenje: V mladih letih ste preboleli kar hudo bolezen.

Zdenko Bekš: Pri štiriindvajsetih sem zbolel za hudo boleznijo, ki mi je pustila posledice. Z ženo sva v tistem času začela graditi hišo, imela sva tudi prvo hčer. Do prve plošče nisem mogel ničesar pripomoči pri gradnji, potem pa je šlo na boljše.

Delo življenje: S čim ste si pomagali, da se vam je zdravje tako lepo povrnilo?

Zdenko Bekš: Boril sem se na vse načine. Poslušal sem zdravnike, poskusil pa tudi z alternativno medicino. Človek ne zna ceniti zdravja, dokler ga ima. Posledice bolezni še vedno čutim. Toda živim s tem. Včasih ni lahko, toda zavedam se, česa sem sposoben in gre. Obenem pa želim le to, da se zdravje ne bi poslabšalo.

Delo življenje: Srečala sva se, ker ste izbran za delavca meseca. Povejte za konec, kaj vam pomeni ta nagrada?

Zdenko Bekš: Mislim, da je to nek izraz spoštovanja in zaupanja v moje delo. To je znak, da me je okolica sprejela in me ima za svojega. Vsaka pohvala je dobrodošla in človeku nekaj pomeni. Delavec meseca pa mislim, da je še nekaj več.

Delo življenje: Je ta nagrada za vas tudi spodbuda za naprej.

Zdenko Bekš: Poskušal bom biti tak in delati tako kot sem do sedaj. Če sem dobil to priznanje, to tudi pomeni, da so me opazili in da bo dobro, če ostane tako kot je bilo. Sem tak in tako bom poskušal nadaljevati.

Rajko Kosmač - Rad imam šport

Rajko Kosmač, vzorčna delavnica
Delavec meseca avgusta 2002

"Mi smo ga predlagali," je povedal eden izmed sodelavcev Rajka Kosmača, delavca meseca avgusta. Rajko Kosmač dela kot rezalec v vzorčni delavnici.

"Vsi, ki smo v oddelku tedaj delali, smo podpisali zanj," je dodala sodelavka. Nato pa je nadaljeval najbližji sodelavec: "Tako smo se odločili, ker je dosleden, natančen, ker se razume na delo. Ima veliko delovne prakse in svoje izkušnje rad deli z nami. On me je naučil tega dela. Mislim, da dobro." Jaz pa sem spraševala naprej. Hotela sem slišati še kaj. Sodelavke na drugem koncu so bile pripravljene povedati še, da je prijazen, da vedno naredi, kar pričakujejo od njega, da se ne pritožuje. Pa tudi za oddelek je to,

da je tudi med njimi delavec meseca, svojevrstno priznanje. Mojster Mitar Perić ni imel ničesar dodati. Povedal je, da se strinja s povedanim. Potem pa so mi sodelavci opisali še, kako je Rajko nagrado sprejel. "Čisto iz sebe je bil. Malo prej smo nekje izvedeli, da je izbran, on pa ni nič slutil. Prišel je generalni direktor in mu ponudil roko. Toda Rajko je nekaj trenutkov kar gledal," so komentirali.

Ko sem prišla do Rajka, mi je takoj povedal, da ni človek, ki bi rad nastopal v medijih in da naj kar nekaj napišem o njem. "Saj me poznaš, kar napiši," je dejal. Toda ker kar tako le ne gre, sva kljub temu skupaj rekla nekaj besed.

Delo življenje: Rajko, led bo najlažje prebit, če začneva pri delovni dobi. O tem ni težko govoriti?

Rajko Kosmač: Novembra bo devetintrideset let odkar sem v Alpini. Takoj po osnovni šoli sem se zaposlil. Začel sem v prirojevalnici kot ročni rezalec. Imel sem mentorja. To je bil sedanji upokojenec, drugače pa znan slikar in pisatelj Jože Peternej. Tudi on je delal v tem oddelku. Mislim, da je bil dober mentor, usposobljen za to delo, natančen, vesten...

Delo življenje: Toda svet gre naprej. Kar hitro ste odložili rezalni nož.

Rajko Kosmač: Ko sem prišel, je bil v prirojevalnici le en sekalni stroj. Potem so pripeljali še dva. Na enega so razporedili mene. Najprej sem sekal gobo, potem pa vse po vrsti. Delo je potekalo hitreje. Bila pa je ena slabost. Tisti, ki so rezali ročno, so zaslužili več.

Ko sem prišel od vojakov, sem delal na egaliziranju (izenačevanju zgornjih delov). To delo je bilo že tedaj strojno. Kasneje sem bil razporejen na odpravljanje ozkih grl, leta 1988, ko je šel sodelavec v pokoj, pa sem prišel v razvoj in spet začel z ročnim rezanjem.

Delo življenje: V vzročni delavnici ste že kar nekaj let. Kako vam je všeč to delo?

Rajko Kosmač: Zadovoljen sem. Odkar imamo v oddelku vodni rezalnik, je mnogo lažje. Ročno se reže le dele, ki za rezalnik niso primerni, oziroma priprava za ta postopek ni rentabilna.

Preden smo imeli rezalnik, je bilo dela preveč. Potrebno je bilo opraviti veliko nadur. Seveda se še zgodi, da je treba narediti kakšno uro, ali da pridem v soboto, vendar tako kar gre. Saj rad pridem tudi izven rednega delovnega časa, toda če je le preveč, tudi delovna zmogljivost pade in ni pričakovane učinka.

Delo življenje: Kar dolgo ste že v Alpini. Koliko časa boste še naš?

Rajko Kosmač: Alpinec sem bil vso dosedanje delovno dobo in upam, da

bom vsaj malo Alpinec tudi, ko bom odšel. To pa bo po mojih izračunih nekako v dveh letih in pol.

Delo življenje: Se že veselite?

Rajko Kosmač: Nič ne razmišljam o tem. Saj mi ni nič hudega. Kdaj je človek že malo bolj napet in slabe volje. Toda to mine in potem sem čisto vesel, da sem tu, med sodelavci in ostalimi.

Delo življenje: Postali ste delavec meseca. Kako ste sprejeli to nagrado?

Rajko Kosmač: Nagrada mi veliko pomeni; še posebej zato, ker so me predlagali sodelavci. To je znak, da se dobro razumemo in da me imajo radi, kar mi pomeni mnogo več kot denar, čeprav sem tudi tega vesel.

Delo življenje: Delavce meseca vprašam tudi, kako bodo porabili nagrado. Ste tudi vi že kaj razmišljali o tem?

Rajko Kosmač: Bliža se zima. Vse bom dal za smučanje. Prav s tem namenom bom šel kdaj smučat in si rekel: to je pa moja nagrada, in še z večjim veseljem bom drvel po zasneženih strminah.

Delo življenje: Pa sva tam. Pri športu. To je vaše zelo priljubljeno področje?

Rajko Kosmač: Res je. Zanj me je navdušil starejši brat. Šport je moje veliko veselje. Ne samo ena vrsta. Ukvarjam se z različnimi športi.

Delo življenje: Kaj počnete?

Rajko Kosmač: Pozimi smučam. V tujino ne hodim, zadostujejo mi domača pobočja. Največkrat grem na najbližji Črni Vrh, bil sem na Rogli, v Kranjski Gori. Največkrat pa smučam na domačem Vrsniku. Blizu mojega doma imamo vlečnico. Lani smo kupili tudi manjši teptalec. Včasih priredimo tudi kako tekmo v veleslalomu. Upam, da bo letos sneg. In če bo tako, vse, ki se radi spuščate po zasneženih strminah, vabim, da se srečamo na našem smučišču.

Delo življenje: Udeležujete se tudi sindikalnih tekmovanj.

Rajko Kosmač: Včasih smo hodili na Šuštarjadi, sedaj jih ni več. Pa je

bilo lepo. Malo smo smučali, potem pa še malo zabave. V lanski sezoni sem nekajkrat tekmoval tudi za pokal Ski open.

Delo življenje: Ko govorite o sebi, ste bolj zadržani, ko pa nanese beseda o športu, se vam pa kar zasvetijo oči?

Rajko Kosmač: Mogoče res. Kot sem že rekel. Rad imam šport. Druženje je s športom prijetnejše. Poleg tega pa šport krepi telo in duha. To človek, ko je malo starejši, še bolj občuti.

Delo življenje: S čim se poleg smučanja še ukvarjate?

Rajko Kosmač: Poleti in jeseni kolesarim. Imam gorsko kolo. Z njim se zapeljem po okoliških poteh. Udeležim se tudi kakega tekmovanja v kronometru, ki ga organizirajo v okolici doma. Drugače pa tu ne tekmujem.

Na Vrsniku imamo tudi balinarsko skupino. Balinišče imamo pri nekdanji šoli. Včasih gremo tudi na kak turnir.

Rad imam tudi nogomet. Včasih se zberemo pri šoli in rekreativno zaigramo ali pa organiziramo srečanje različnih ekip z okolice.

Delo življenje: Pozabila sva na planinarjenje.

Rajko Kosmač: Mogoče zato, ker jih letos nisem nič obiskal. Lani sem bil na Triglavu. Mogoče mi bo kak planinski podvig uspel sedaj, ko prihaja jesen. Če drugega ne, pa se bom malo sprehodil po okoliških hribih.

Delo življenje: Je bilo včasih hribolazenja več?

Rajko Kosmač: Včasih smo imeli v prirojevalnici zelo navdušenega planinca Franca Oblaka. On je kar določil dan, smer in cilj pohoda. Povedal je, da gremo. In smo šli. Včasih nas je bilo več, včasih manj. Toda bilo je lepo.

Delo življenje: V sedanjem oddelku ni take prakse?

Rajko Kosmač: Ne. Sedaj se je to nekako spremenilo. V oddelku je veliko mlajših in vsak ima kaj svojega. Lani smo šli skupaj na večerjo. Za letos se dogovarjamo, da bi se odpravili na

izlet. Bomo videli, kako bo. Mislim, da je problem tudi v tem, ker ni nekoga, ki bi kar določil in "ukazal".

Delo življenje: Sodelavci so pripovedovali, kako ste bili presenečeni nad priznanjem. Da kar niste mogli verjeti. Je bilo res tako?

Rajko Kosmač: Res. Prav nič nisem vedel. Pa mislim, da sem kar dober za to, da kdaj kaj izsledim. Pri tej

stvari pa so vsi vedeli, samo jaz nič.

Delo življenje: In kakšni so vaši občutki?

Rajko Kosmač: Včeraj, ko sem dobil nagrado, pa sem res kar malo premišljeval o vsem. Zakaj prav jaz? Saj je še mnogo takih, ki si nagrado bolj zaslužijo. V Alpini je veliko dobrih delavcev in vsi ne bodo nikdar prišli na vrsto. Res imel sem mešane

občutke. Če pa bi vedel za predlog, bi rekel, naj izberejo koga drugega.

Delo življenje: Sedaj je prepozno. Postali ste delavec meseca. Ste od danes naprej kaj drugačni?

Rajko Kosmač: Popolnoma nič. Delal bom kot že vsa leta. Kot pa sem že rekel, nagrada mi veliko pomeni prav zaradi tega, ker vidim, da me sodelavci lepo sprejemajo.

Slovenski biatlonci

bodo s čevlji za smučarski tek, narejenimi po meri, še boljši

20. junija pa je Alpina gostila državno biatlonsko reprezentanco Slovenije. Prišli so naravnost iz treninga na Pokljuki. Toda mudilo se jim je nazaj, saj jih je popoldne čakalo še trdo delo. Najprej jih je sprejel generalni direktor mag. Martin Kopač. Med drugim jim je zagotovil, da se bomo v Alpini potrudili, da jim bomo izdelali zares dobro obutev, da bodo lahko še bolj uspešni. To pa bomo lahko dosegli le z obojestranskim sodelovanjem. Športnike je zaprosil, naj čim več povedo o uporabnosti izdelkov in počutju v naši obutvi. V Alpini bomo skušali pripombe upoštevati.

Nato so se tekmovalci skupaj z vodjo razvoja Alešem Jurcem in serviserjem Lojzetom Oblakom napotili na optično merjenje stopal. Na podlagi meritev bomo biatloncem lahko izdelali obutev za tek, ki se bo popolnoma prilagajala njihovi nogi. To bo pripomoglo k udobnosti, s tem pa upajmo tudi rezultatom naših športnikov. Tomas Globočnik še posebej sodeluje z Alpino. Testira Alpinino tekaško obutev in našim delavcem daje povratne informacije. Takoj je bil pripravljen povedati nekaj tudi za naš časopis.

Delo življenje: Testirate našo tekaško obutev. Kako ste zadovoljni s sodelovanjem z Alpino?

Tomas Globočnik: Zelo sem zadovoljen s sodelovanjem. S sodelavci, ki delajo pri razvoju in izdelavi tekaške obutve, se dobro razumemo. Vedno skušajo upoštevati naše želje in pripombe. Mislim, da s skupnimi močmi rešimo marsikatero težavo, ki se pojavlja v zvezi z obutvijo. To je dobro tako za nas kot za Alpino. Mislim, da Alpina stoji ob strani vsej ekipi. Če bi bila naš opremljevalec z obutvijo neko večje tuje podjetje, bi nam dali čevlje, tu pa je sodelovanje na drugačni ravni. Mislim, da je tudi to delček k uspehih, ki jih dosegamo.

Delo življenje: Prišli ste s treninga na Pokljuki.

Tomas Globočnik: Da, treniramo na Pokljuki. Vse poteka po planu. Imamo zelo raznolične treninge, ki pa niso tako intenzivni. Je čas po olimpijadi, zato je vse nekoliko bolj sproščeno.

Delo življenje: Naslednje leto vas čaka svetovno prvenstvo.

Tomas Globočnik: Svetovno prven-

stvo bo šele 20. marca v Khanty Mansisku v Rusiji.

Tam so zelo nizke temperature, zato je tudi prvenstvo zelo pozno. To pomeni, da imamo tudi še kar nekaj časa za intenzivnejše priprave.

Delo življenje: Kakšni so vaši načrti v prihodnji sezoni?

Tomas Globočnik: Seveda izboljšati zadnji najboljši rezultat, to je osmo mesto na svetovnem prvenstvu. Seveda to ni lahko, saj so tekmovalci iz leta v leto boljši. Upam, da ne bo kakšne poškodbe, ker potem taki cilji gotovo ne bodo dosegljivi.

V svetovnem pokalu pa se želim uvrščati med prvo petnajsterico oziroma jim biti čim bliže. Moja velika želja in cilj pa je priti tudi na stopničke. Manjka mi še tista pika na i, zmaga.

Med čakanjem na optično merjenje stopal sem zmotila tudi Andrejo Mali.

Delo življenje: Kakšni pa so vaši načrti za prihodnost?

Andreja Mali: Letos je cilj svetovno prvenstvo. Ker pa je to še daleč, težko

govorim o tem, kaj pričakujem. Kako bo šlo, bom videla pozneje.

Delo življenje: Danes vam bodo izmerili stopala. Mislite, da je to pomembno?

Andreja Mali: Imam ozke noge, zato imam tudi nekaj težav z obutvijo. Upam, da se bodo čevlji sedaj res prilagajali nogi. Tako rekoč celo zimo preživimo v tekaški obutvi, zato je zelo pomembno, da je obutev taka, da se v njej dobro počutimo.

Andreja Mali

Delavci iz Fabrike obuće i galanterije Sarajevo v Žireh

9., 10. in 11. maja je Alpina gostila delavce iz Fabrike obuće i galanterije Sarajevo. V mesecu septembru lanskega leta so bili na obisku v Sarajevu naši delavci. Že tedaj so se dogovorili za povratni obisk. Oboji, tako delavci Alpine kot FOGS-a, so bili nad izletom, prijaznostjo in videnim navdušeni. Organizacijo obiska je prevzel svobodni sindikat, ki je poskrbel, da so obiskovalci dobili prenočišča, hrano, zabavo. Odpeljali pa so se tudi na nepozabni izlet na Bled in si ogledali čudovito gorenjsko pokrajino. Obisk je bil tudi priložnost, da o delu v podjetju, načrtih in počutju med nami, povedo tudi delavci FOGS-a, katerega večinski lastnik je 19. aprila lanskega leta postala Alpina.

Delavci FOGS-a Sarajevo: Muhamed Brčić, Arduana Delić, Suada Mirvič, Zineta Milič, Sabaheta Bašić.

Senad Selmanović - direktor FOGS-a

V planu dela so zapisali, da bo FOGS dnevno proizvedla 1600 parov obutve dnevno. Glede na obdobje pred sodelovanjem z Alpino, naredijo za petdeset odstotkov več. Montaža je bila v prvih treh mesecih blizu izpolnitve plana. Izdelajo okrog 1500 parov obutve dnevno. Računajo pa, da bodo načrtovano dnevno količino kmalu dosegali.

Delo življenje: Kje je po vašem razlog za povečanje produktivnosti?

Senad Selmanović: Na prvem mestu je velika pomoč Alpine in njenih delavcev. Predvsem tu mislim na znanje in na prenašanje tega znanja v naše podjetje. S prihodom Alpine smo naredili velik premik v strojnem parku. V Alpini imate izkušnje in glede na priporočilo vaših delavcev, smo kupili nekaj novih strojev. Ti so prinesli pravo revolucijo v izdelavi obutve. To je npr. Torellijev stroj za oblikovanje opetja, avtomat za pritrdjevanje peta, stroj za preoblikovanje prednjikov, stroj za tanjšanje, stroj za zagibanje obrnjene podloge, likalniki za umetne podloge. Imamo pa še veliko drugih manjših strojev, ki pripomorejo k povečanju proizvodnje in

omogočajo lažje delo. Posledica tega je seveda boljša kakovost izdelanega in s tem tudi boljši izdelki.

Delo življenje: 19. aprila ste praznovali prvo obletnico privatizacije. Kako ocenjujete to leto?

Senad Selmanović: Kot uspešno, saj so se v tem času v podjetju zgodile velike spremembe. Mislim, da so narejeni taki premiki, da se FOGS ne more več meriti z običajnimi podjetji v BiH, temveč se nagibamo k evropskim standardom.

Delo življenje: Pravite, da ste naravnani k evropskim standardom. Lahko to nekoliko bolj razložite?

Senad Selmanović: Mislim, da se lahko glede tehnologije izdelave pa tudi organizacije proizvodnje primerjamo z evropskimi podjetji. Poudarjam pa, da so k temu mnogo pripomogli delavci iz Alpine, med njimi, Muhamed Smailagić, Andreja Bogataj, Judita Oblak in seveda tehnični direktor Janko Rejc. Povsem smo spremenili organizacijsko shemo podjetja in postavili drugačno organizacijo dela. V proizvodnji smo naredili velike korake naprej. Poenostavili smo razne delovne operacije. Vse to je dalo podjetju neko novo kakovost.

Korenito smo zmanjšali administracijo, saj imamo sedaj na tem področju zaposlenih le šest delavcev. Ti opravljajo vsa dela v zvezi s finančnim poslovanjem in računovodstvom, logistiko, kadrovskimi zadevami ...

Delo življenje: Torej dobro sodelujete z Alpino?

Senad Selmanović: Res je. Imamo stalne stike. V prejšnjem letu sem bil dvakrat ali trikrat v Alpini, letos sem

tu prvič. Večkrat pa nas obiščejo tudi delavci iz Alpine. Ponosni smo, da je bil med nami tudi generalni direktor. Večkrat nas obišče tehnični direktor, predvsem pa strokovni delavci Alpine.

Delo življenje: Glede na povedano ste zadovoljni z odločitvijo, da ste se vključili v poslovni sistem Alpine?

Senad Selmanović: Meni osebno ni bilo nikdar žal, da smo se povezali z Alpino. Sam sem bil pobudnik in kreator te povezave. Že od vsega začetka sem sodeloval pri tem projektu.

Delo življenje: Kako da ste se odločili prav za Alpino?

Senad Selmanović: Alpina je dobro podjetje. V njem so resni ljudje z dolgoročno vizijo razvoja. Prepričan sem, da tu ni špekulativnih razlogov. Na žalost se to v naši državi, ob privatizaciji, kar pogosto dogaja.

Delo življenje: Obiskalo nas je kar precej vaših delavcev. Tudi struktura je zelo različna, od vodstva, pa do delavcev na stroji. Je vaš obisk tudi poslovnega značaja?

Senad Selmanović: Eden izmed razlogov za naš obisk je vsekakor tudi ta, da bodo naši delavci neposredno spoznali Alpino, proizvodnjo, organizacijo dela in da bodo spoznali vaše delavce, ki opravljajo podobna dela kot oni sami. V pogovoru z njimi bodo spoznali, da delavci v Alpini v Žireh niso drugačni od njih in da sta za uspeh zelo pomembna disciplina in čut pripadnosti podjetju.

Delo življenje: Mislite, da je pri vas vzdušje drugačno kot v Alpini?

Senad Selmanović: Vesel sem, da imamo v FOGS-u delavce, ki imajo veliko znanja, ki so disciplinirani pri delu in izvrševanju svojih obveznosti.

Toda naši delavci so bili zaradi razmer v naši državi deset let zaprti v krogu svoje države, brez možnosti povezovanja in komunikacije z zunanjim svetom, brez možnosti sprejemati novosti in tehnologijo, ki se razvija z neverjetno hitrostjo. To je pustilo posledice na življenje in delo ljudi v Sarajevu.

Toda kljub temu sem zadovoljen s hitrostjo in tempom sprememb, ki se dogajajo, kot tudi s pripravljenostjo zaposlenih, da jih sprejemajo.

Delo življenje: Tudi povezava z internetom je nova pridobitev?

Senad Selmanović: S pomočjo Alpine smo v tem letu dobili tudi dostop do interneta. Tako preko tega medija sodelujemo z Alpino in spremljamo tudi druge svetovne dogodke.

Delo življenje: Kakšen je vaš proizvodni program?

Senad Selmanović: Največ izdelamo modne obutve. To je že od nekdaj naša usmeritev. V manjšem obsegu smo se lotili tudi bolj športnih modelov.

Delamo za vsa tržišča Alpine. Veliko obutve izdelamo od začetka do konca in jo nato pošljemo tudi končnemu kupcu.

Letošnje leto smo pričeli tudi s proizvodnjo ženskih modnih torbic. Po podatkih iz terena, so jih kupci dobro sprejeli. Tako smo dobili tudi naročilo za izdelavo okrog 1200 kosov torbic za slovensko in hrvatsko tržišče.

Delo življenje: In za konec. Gospod Selmanović, kako se počutite v Žireh?

Senad Selmanović: Zelo dobro, dokler ne pride do razgovora o izpolnjevanju planov ter problematike v zvezi s proizvodnjo. Tedaj se ne počutim najbolje. Vaše zahteve so zelo visoke, kriteriji ostri. Tudi če mislim, da je vse najbolje, se vedno najde kaj, s čimer v Alpini niste

zadovoljni. Tako moramo reči, da so moja občutja in počutja malo mešana.

Mirsada Ganbegović je v FOGS-u zadolžena za logistiko. Kot je povedala to obsega plan proizvodnje, uvoz, izvoz, skladišče materiala in obutve. Povedala je, da v tej službi skrbijo za celoten proizvodni proces; od prihoda materiala za izdelavo, same izdelave do odpošiljanja narejene obutve.

Teče sedmo leto od kar je Mirsada zaposlena v FOGS-u. Povedala je, da se je v podjetju, odkar je postala lastnica Alpina, mnogo spremenilo. In to na bolje. Opirajo se vedno nove možnosti, prihajajo nove tehnologije. Z Alpino zelo dobro sodelujejo na vseh področjih. Seveda nastajajo tudi težave, vendar jih sproti in z dobro voljo uspešno rešujejo. "Do sedaj še ni bilo težav, ki jih ne bi mogli rešiti," je povedala Mirsada. "Zadovoljna sem s sodelovanjem," je poudarila, nato pa nadaljevala: "Alpini bi se rada prav posebej zahvalila za to leto skupnega dela. V tem času smo se veliko naučili. Vsak dan pa pride kaj novega in vsak dan je lažje in bolje. Veselim se, da je tako. Na vprašanje, kako se počuti v Žireh, pa je povedala: "Tu sem drugič. Prišla sem že prejšnje leto, ko smo pričeli s sodelovanjem. Lepo je pri vas. Všeč so mi Žiri, kot mesto, ljudje, ki so zelo komunikativni, družabni, pripravljeni na sodelovanje. Človek pri vsem tem ne more biti slabe volje," je bila navdušena. Glede načrtov v FOGS-u pa je povedala: "Naša največja naloga je, da bomo čim bolj izpolnili zastavljene načrte. Gledati moramo samo naprej in verjeti, da bo še bolje. Zavedamo se, da napredujemo, toda zavedamo se tudi, da je še veliko možnosti in da smo lahko še boljši."

Mevlida Kasapović dela na obrezovanju, likanju, lepljenju centelina. V FOGS-u je petnajst let. Pravi, da se je v času, odkar je FOGS prevzela Alpina, mnogo spremenilo, in to na bolje. "Več je dela, boljša organizacija, boljše plače," je utemeljila svojo trditev.

"Zelo lepo je v Žireh. Domačini so

čudoviti. Tudi sam kraj je lep. Tako lepa narava, tišina, mir. Pri nas v mestu, je veliko ljudi, stalen hrup ..."

Zahida Šarak šiva na dvoigelnem šivalnem stroju. "Mnogo bolje je sedaj, ko smo se povezali z Alpino," se je pohvalila Zahida. Imamo veliko dela, plače so redne. Vse gre na bolje. Prezadovoljni smo," je razkladala, nato pa zaključila: "Rada delam, samo da imam kaj. Sem mlada in ni pomembno, če moramo včasih opraviti tudi kako naduro. Samo da gre na bolje in da imamo delo. Dokler bo tako, bo dobro."

Sabaheta Bašić že triindvajset let dela v FOGS-u. Na vprašanje, kako se počuti na obisku v Alpini, je povedala: "Super je. Vsi so tako prijazni. Všeč mi je tako rekoč vse. Od ljudi, pokrajine, dela v proizvodnji," ter dodala, da je v FOGS-u zadovoljna, toda kljub temu je opazila, da so stroji v Alpini boljši.

Tudi **Zinata Milić** je v FOGS-u že triindvajset let. Všeč ji je tam in kot je rekla: "Vse je OK." Glede potoovanja v Žiri pa je povedala: "Rada potujem. To je bila moja najdaljša pot v življenju. Nikdar še nisem bila v Sloveniji. Zelo sem vesela, ker imam priložnost spoznati vaše kraje in Alpino. Opažam, da je pri vas vse zelo dobro. Tudi stroji so boljši. Prav tako organizacija dela. Veliko smo videli. Človek, ki rad dela ga vse zanima," je z navdušenjem pripovedovala ter zaključila: "Dobro se počutim med vami."

Muhamed Brčić dela v skladišču repromateriala. V FOGS-u je zaposlen od leta 1957. Začel je kot sekalec, nato je bil v računovodstvu, od leta 1980 pa dela v skladišču. "V času, odkar se je v FOGS vključila Alpina, se je bistveno spremenila organizacija dela. Alpina ima svoj način dela. Mi se moramo temu čim bolj prilagoditi, če hočemo, da se tudi pri nas obrne na bolje." Muhamed je povedal, da je pred tem že bil v Sloveniji. Tri leta je bil zaposlen, nekaj časa v Kopru, nato v Postojni. Na vprašanje, kako se počuti v Žireh pa je dejal: "Čudovito. Žiri so lepo in prijetno mesto. Ljudje so pristrčni, kar mi zelo cenimo."

Petra Majdič

tekmovalka z močno voljo in vero v uspeh

Naloga vrhunskih športnikov ni le v tem, da tekmujejo, temveč morajo poskrbeti tudi za nekatere druge obveznosti. Ena izmed takih je tudi, da si športnik priskrbi opremo, ki mu ustreza in v kateri se bo najbolje počutil. To je bil tudi povod, da je Petra Majdič aprila obiskala Alpino. Z vodjem programa tekaške obutve in treking obutve Janezom Novakom, modelirjem Emilom Filipičem in serviserjem Lojzetom Oblakom, so se srečali in skupaj iskali možnosti, da bi tekmovalki izdelali tak čevelj, ki bi se optimalno prilegal njenim nogam in ki bi omogočil kar se da udoben tek.

Petra Majdič je zelo uspešna slovenska tekačica. V lanski sezoni je bila v svetovnem pokalu dvakrat druga v šprintu v klasični tehniki, večkrat pa je bila tudi med prvo deseterico. Skupno je v svetovnem pokalu dosegla petnajsto mesto, ker je zelo velik uspeh slovenskega ženskega teka.

Petra Majdič

Obisk Petre Majdič je bil tudi priložnost za pogovor z njo. Ni samo tekmovalka. Je študentka in zelo zanimiva sogovornica. Iz pogovora z njo lahko izvemo marsikaj zanimivega. Pove veliko stvari, o čemer mnogi gotovo niti ne razmišljajo in sogovornika pripravi, da se tudi on poglobi v določena vprašanja. Po drugi strani pa pravi, da upa, da ji bo uspelo zadržati tudi nekaj zasebnosti. "Za javnost sem športnica in pomembni so rezultati. Zelo pozitivne izkušnje sem dobila v Skandinaviji. Ljudje so privrženci športa in športnika cenijo po tem, kaj zmore. Zanimajo se za športne dosežke, ne pa za to, kaj posameznik počne v zasebnem življenju."

Petra je tako dala lepo izhodišče. Ne bova se pogovarjali o njej, temveč o športu, ki ga ima rada in ki se mu posveča z vsem srcem. A hočeš

nočeš; smučarski tek in Petra, Petra in tek. To je kakor prepletena veriga in eno brez drugega ne gre. Zato sva se pogovarjali o športu in o Petri in minute so minevale kot bi trenil.

Delo življenje: Kot ste povedali, imate sedaj nekaj prostih dni. Vzeli ste si čas in prišli v Alpino. So taki dnevi za vas sproščujoči?

Petra Majdič: Mislim, da veliko športnikov trdi, da je to težji del sezone. Šola, testi, opremljevalci ... To me bolj utruja kot trening.

Delo življenje: Kje vidite razloge za vaše uspehe?

Petra Majdič: Zelo veliko treniram. Imam močno voljo in vedno verjamem v uspeh. Upanje me nikoli ne zapusti. Verjamem v bodočnost in v to, da usoda velikokrat sama poskrbi, da se nekaj obrne na bolje. Treniram zaradi sebe, ne zaradi drugih.

Živim v prepričanju, da morajo biti tudi rezultati včasih slabši, da potem tekmovalci ve, kako lepo je, če je dober. Jaz ne morem nikdar jamčiti, da bom vedno najboljša.

Delo življenje: Kaj mislite, da vam daje ta šport?

Petra Majdič: Študiram na Fakulteti za družbene vede, toda kljub temu mislim, da mi nobena šola, noben izpit, ne bo nikoli dal toliko življenjskih izkušenj, kot sem jih doživela pri tem športu. Bilo je toliko lepih, na žalost pa tudi nekaj slabših trenutkov in spoznanj.

Delo življenje: Kako ste začeli s tekom?

Petra Majdič: To je bilo bolj naključje. Imela sem čas in preveč

energije, ki sem jo hotela pametno vložiti. Tako sem se vključila v športni klub, ki je bil najbližje mojemu domu in začela s treningi teka. To je bilo v četrtem ali petem razredu. Nihče v družini ni športnik in zato doma tudi ni bilo vzpodbude, naj se ukvarjam s tem.

Delo življenje: Začeli ste in tek vas je prevzel.

Petra Majdič: Da, točno to. Tek je postal moj sen. Malo je športnikov, ki v svoji tekmovalni disciplini najdejo tudi svoje sanje. Tekmujem zase, za svoje ideale, za svoje sanje. Čeprav je včasih zelo težko, mi ni žal za energijo, ki jo vlagam v to. Ni mi žal za bolečine, ki jih doživljam, ničesar v zvezi s tem mi ni žal. Tudi kadar imam kakršnekoli osebne težave, grem in tečem. Vrnem se kot prerajena.

Delo življenje: Pravite, da veliko trenirate in da so bili okrog vas tudi ljudje, ki niso verjeli v vas in so vas celo prepričevali, da ni vredno toliko truda.

Petra Majdič: Res je bilo tako. Imam pa posebno srečo, da sem že na začetku dobila zelo dobrega trenerja. Robert Slabanja me trenira že vso mojo kariero.

Delo življenje: Ima trener pri športniku veliko vlogo?

Petra Majdič: Seveda. Mislim, da je Robert Slabanja najboljši trener v Sloveniji in eden boljših v svetu. On je tako rekoč moj drugi oče. Veliko sva skupaj, on me je pazil, vzgajal, trenirala sva skupaj. Trener mora biti tudi vzgojitelj in mislim, da me je Robert dobro vzgajal. Imel je vpliv tudi na rast moje osebnosti in

prepričana sem, da mi je pomagal, da sem našla pravo smer. Zdi se mi tudi, da je zelo pomembno, da se trener in tekmovalci dobro razumeta.

Delo življenje: Kako pa se razumete z ostalimi sotekmovalci?

Petra Majdič: Jaz sem zelo odprta in s tistimi, s katerimi imamo podoben značaj, se dobro razumemo. Je pa problem, ker je pri vrhunskem športu veliko egoizma, ljubosumja in malo pristnega prijateljstva.

Kljub temu pa mislim, da se je potrebno potruditi, da smo prijatelji. Ne smemo se zapreti vase, če skupaj tekmuje, moramo biti tudi v prostem času kdaj skupaj.

Delo življenje: Bili ste na olimpijskih igrah. Tako prireditev vsak doživi po svoje. Kako ste jo videli vi kot tekmovalka?

Petra Majdič: Lepo je bilo, ker sem osvojila lepe rezultate. Drugače pa v Ameriki ni bilo čutiti tistega pravega športnega duha. Znajo narediti dober program, ne znajo pa mu vtisniti duše. Nobena otvoritvena slovesnost do sedaj ni stala toliko kot v Lake Cityu. Toda bila je brez čustvenega naboja. Videlo se je, da je v Ameriki na prvem mestu "biznis" in ne šport. Če bi bilo to v Evropi, bi bilo povsem drugače. Tudi vzdušje je v Evropi drugačno. Posebno v skandinavskih državah.

Na tekmah je bilo bolje. Bilo je veliko gledalcev. Lepo so nas spre-

jeli in nas pozdravljali, ko so videli, kako se trudimo.

Zelo pa se nam je vtisnila v spomin počasna vožnja od hotela, kjer smo prebivali, do tekmovalnih prizorišč. V Ameriki so zelo stroge kazni in omejitve. Šoferji so nas po praznih cestah prevažali s hitrostjo trideset kilometrov na uro. Mi pa smo navajeni slabih cest in hitre vožnje. Športniki smo vedno v gibanju. Veliko se tudi prevozimo po cestah. Motile so nas tudi stalne kontrole. Drugače pa tekmovalci sploh ne dobi pravega vtisa o deželi in dogajanju okrog sebe. Kadar ne tekmuje, je v hotelu, tam pa ni bilo čutiti olimpijskega utripa.

Delo življenje: Že prej ste omenili skandinavske države. Očitno so vam pri srcu?

Petra Majdič: Tam ljudje živijo za šport in tek. Čisto drugače gledajo na tekmovalce. Podobno je tudi v Sloveniji, kjer vsi tečejo, smučajo ali se ukvarjajo s čim podobnim.

Delo življenje: Torej raje tekmuje v takem okolju?

Petra Majdič: Tudi vzdušje na tekmah je pomembno. Pomaga, če kdo navija zate, če slišiš svoje ime. Tudi v tujini me že poznajo.

Delo življenje: Kako pa se razumete z vašimi Brinji, kjer živite. So ponosni na vas in na vaše uspehe?

Petra Majdič: Naša vas ima kakih štirideset hiš in nekaj čez sto prebivalcev. Vsi se med seboj poznamo in

lepo razumemo. Ko pridem iz velikih tekmovanj, mi pripravijo sprejem. Imam tudi verižico in obesek, ki so mi ju kupili moji vaščani.

Delo življenje: Ste z našimi tekaškimi čevlji zadovoljni?

Petra Majdič: Nikoli nisem poskusila nobenih drugih čevljev za smučarski tek kot Alpinine. To tudi pomeni, da sem zadovoljna. Dobro je, ker tekači z Alpino lepo sodelujemo. S tem si obojestransko pomagamo; mi Alpinini in ona nam. Posebno dobro se razumeva s serviserjem Lojzeto in jaz pravim: Alpina je Lojze. Brez njega ne bi bilo tako kot je. Zelo sem vesela, da je tako in da se trudite, da bi nam naredili obutev, ki bi zadostila našim zahtevam. Z novim čevljem ste naredili korak naprej. Je bolj stabilen, toplejši ...

Delo življenje: Imate veliko volje vztrajati in ni vas strah naporov, ki jih vlagate v ta šport. Kaj si želite v prihodnje?

Petra Majdič: V takšnem tempu želim nadaljevati naprej. Imam veliko volje in energije in to je tudi porok, da lahko nekaj naredim. Ko dosežem dober rezultat, je poplavljen ves moj trud. Toda vedno je tako, da hočemo še več. Po vsakem dobrem nastopu želim, da bi uvrstitve še izboljšala. Vsak boljši tekmovalci čaka na zmago. Tudi jaz.

Delo življenje: Naj bo tako. Naj bo smučarski tek še naprej vaš sen in uresničitev vaših hoten in želja.

Skupno kolesarjenje slovenskih biatloncev in Alpincev - Ne le poslovni sodelavci, tudi prijatelji pri delu in športu

31. maja je del slovenske biatlonske reprezentance obiskal Alpino. Prišli so kar s kolesi. Obisk je bil uvod v trening, ki so ga sredi maja pričeli posamično, v juniju pa so se zbrali na Pokljuki. Zamisel o takem druženju se je rodila na skupnem kolesarjenju našega serviserja Lojzeta Oblaka in reprezentanta Tomasa Globočnika. Kolesarji so se zbrali v Škofji Loki. Niso bili sicer vsi, toda družina je bila kar pestra. Med tekmovalci so se kolesarjenja udeležili Lucija Larisi, Andreja Mali, Tomas Globočnik, Jože Pokljukar in Janez Marič. Z njimi je bil tudi koordinator reprezentance Matej Oblak.

K pestrosti so pripomogli tudi nekateri naši vodilni možje. Tako so si kolesarsko opravo nadeli tudi naš komercialni direktor Aleš Dolenc, vodja tekaškega programa Janez Novak in vodja programa smučarskih čevljev Robert Križnar. Družina se je podala na 73 kilometrov dolgo pot. Ta jih je iz Škofje Loke vodila po cesti proti Lubniku na Gabrsko Goro, skozi Javorje, Žetino, na Črni Kal, nato so se spustili na Sušo mimo Marmorja na Hotavljah in v Žiri. In točno ob napovedanem času, to je ob 12. uri, se je skupina pojavila pred Alpino. Kratek oddih in sadno okrepčilo v Sindikalni dvorani in že so hiteli naprej. Toda dekleti sta priznala, da kolesarjenje, tudi za kondicijsko tako dobro pripravljene športnike kot so biatlonci, ni bilo od muh. Nič pa se ni pritoževal naš serviser Lojze Oblak, ki je, čeprav daleč najstarejši, v družbi z reprezentanti spet sedel na kolo in jih spremil proti Škofji Loki.

Kakšno obutev

bomo nosili v letošnjih jesenskih in zimskih mesecih?

V sezoni jesen-zima se pojavljajo tri modne smernice: *powerdressing*, *s sofisticirano* in *arhivsko*.

Powerdressing: ponovna vrnitev črne barve s poudarki v rdeči in zlati. Pojavlja se ekstravagantna mešanica agresivnosti in ženskosti. Visoki škornji, široki pasovi, visoke pete, usnjene rokavice in diamanti zaokrožujejo videz.

Barve: črna, rdeča, krem, perla, globoko modra, čokoladno rjava.

Materiali: pomembno je, da so modeli izdelani iz mehkih materialov in krojeni po nogi. Uporaba strecha je še vedno zelo aktualna. Linije so asketske, okraši so zaponke, zadrge in zavezovanje z vezalko.

Modeli: poudariti velja vrnitev elegantne obutve, ki se napoveduje že nekaj sezon, vendar se do širokih množic ne prebije. Elegantne salonke na petah vseh višin so tema, ki jo moramo poudariti. V ospredju so vsekakor škornji, ki obsegajo vse višine golenic in pet. Pete so lahko široke in elegantne. Vse več je koničastih oblik konic, zraven katerih sodijo tudi zelo vitke oblike pet, ki so praviloma višje kot nižje in se vrtijo od osemdeset do sto milimetrov.

Sofisticirano: za to modno smernico je značilna subtilna barvna paleta biserov z drobnimi poudarki v črni barvi. Izhaja iz podobnih vzgibov kot tema *Powerdressing*.

Barve: med barvami se pojavljajo kremasti toni, barva kože, belo zlato in platinasti efekti ter kamelji toni in toni usnja.

Materiali in modeli: ravno tako kot v temi *Powerdressing* se še vedno zelo veliko uporabljajo stretch materiali. Poudarek je tudi na poobdelavah usnja, in sicer že na surovini - usnju ali pozneje na čevljih. Delno

se še vedno pojavljajo kombinacije s paspulami.

Arhivsko: nepričakovana mešanica srednjeveškega ozračja, nežne renesanse, hipijevskih sedemdesetih let in konjenišva.

Barve: barvna paleta je zelo široka. Prek toplih tonov bež, rumene, oranžne, rdeče in rjave, prehaja v hladno paletu modre in sive. Izpostavimo lahko rumeno-oranžno pri toplih tonih in porcelanasto-modro pri hladnih tonih.

Materiali: veliko se pojavlja velur in nubuk. Videz starega, uporabljenega je velika tema sezone v vseh treh modnih smernicah. Imitacije rje, plesni, starega globina, dajejo izdelkom videz prijetnega in udobnega.

Modeli: v tej modni smernici so večinoma zastopani casual modeli ravnih linij peta z linijo konice zaokroženega kareja. Največ pa je casual zastopan na višinah peta do petindvajset milimetrov. Večinoma so to gumi TP podplati, enobarvni ali v več barvnih kombinacijah. Isto velja tudi za moške čevlje, kjer pa pete niso višje od petindvajset milimetrov.

Že v sezoni pomlad poletje je bila torbica zelo pomemben modni dodatek. Tudi sedaj je tako. Lahko so elegantne, kot recimo oblika pisma, okrašene z dragim kamenjem ali popolnoma brez okrasja. Nosimo jih prek rame, največkrat samo prek roke.

Drugi tip so velike torbe, ki se zapirajo z velikimi zaponkami ali zadrgami. Izdelane so iz mehkih materialov, vendar še vedno držijo svojo obliko, materiali so enaki kot pri čevljih, le da se tu pojavljajo različne oblike preš in raznega tekstila.

Andreja Kopač

KADROVSKE NOVICE

Marec

V mesecu marcu letošnjega leta sta se zaposlili dve novi delavki, in sicer: Vesna Čadež, v oddelku brizgane obutve, in Darka Žakelj, v oddelku šivalnica.

Iz naše delovne sredine so v mesecu marcu odšli trije delavci. Anton Seljak iz sekalnice se je upokojil. Poslovili smo se od umrlega sodelavca Janeza Filipiča iz vzorčne delavnice. Delovno razmerje je prenehalo tudi prodajalki Maši Sladič iz prodajalne Jesenice II.

April

V mesecu aprilu 2002 smo ob odprtju prodajalne Alpina Mercator center v Kranju zaposlili dve novi delavki: prodajalko Silvo Snedec in poslovodkinjo Melito Stevanović. V vzdrževalni službi je delavki Andreji Matjašič prenehalo delovno razmerje z dnem izteka delovnega razmerja za določen čas.

Maj

V mesecu maju 2002 smo v prodajalni v Kranju v Mercator centru zaposlili še prodajalko Matejo Korošec. Delovno razmerje je v prodajalni v Kranjski Gori nastopila Ruža Radovanovič. S služenja vojaškega roka se je vrnil Matej Jurca. V oddelku marketinga se je zaposlil Klemen Možina.

Osmim delavcem je prenehalo delovno razmerje.

Aleš Gantar iz oddelka vzorčne delavnice je odšel k vojakom. Suzani Kopač iz oddelka brizgana obutev je delovno razmerje prenehalo po izteku določenega časa.

V pokoj sta odšla Jakob-Zdravko Vehar iz končne kontrole in delavka Marija Koren iz obrata Col.

Več fluktuacije je bilo v maloprodajni mreži, saj je delovno razmerje prenehalo Barbari Arčon iz prodajalne Nova Gorica II, Nataši Perpar iz prodajalne Ljubljana VII, Klemnu Mikcu iz prodajalne Kamnik in Dejanu Dimitrijeviču iz prodajalne Ljubljana VI.

Junij

V mesecu juniju ni bilo novih zaposlitev. Po izteku določenega časa je delovno razmerje prenehalo Martini Mlinar iz oddelka brizgana obutev. Zaradi smrti je delovno razmerje prenehalo Frančišku Bogataju iz oddelka termoplastov.

Julij

Tudi v juliju nismo zaposlovali novih delavcev. Delovno razmerje pa je prenehalo: Marinku Božiču, ki je opravljal delo kontrolorja proizvodnje pri kooperantih ter prodajalkama Mateji Jordan iz prodajalne Ljubljana VI in Denisi Merdanović iz prodajalne Logatec. Prodajalkama se je iztekel določen čas, za katerega sta bili v delovnem razmerju.

Avgust

Prvo polovico meseca avgusta smo zaposleni v Alpini preživeli ob koriščenju kolektivnega dopusta. Novih delavcev v tem mesecu nismo zaposlovali. Spet pa je bilo kar nekaj prenehanj delovnega razmerja.

Ob izteku določenega časa sta z delom prenehala Matejka Dolenc iz obrata Gorenja vas in Miha Grošelj. Med trajanjem delovnega razmerja za določen čas so podali izjavo za sporazumno prenehanje: Silva Snedec iz prodajalne Alpina Mercator Kranj II, Marta Logar iz prodajalne Alpina Ljubljana VII in Melita Brenčič iz obrata v Rovtah.

Upokojila se je Jožefa Milek iz prodajalne Ljubljana 2.

OB ODHODU V POKOJ

želimo dolgoletnemu sodelavcu Jakobu-Zdravku Veharju iz oddelka končne kontrole in Antonu Seljaku iz sekalnice, še mnogo zdravih in zadovoljnih let v domačem okolju, polno dobre volje in optimizma, da bi jima vsakdanje delo na domačiji, za kar jima je večkrat primanjkovalo časa, sedaj zapolnjevalo in lepšalo dni v tretjem življenjskem obdobju. Mnogo lepega tudi Jožefi Milek iz prodajalne Ljubljana 2.

Seminar računalništva za prodajalce.

Tehtnica na dvorišču Alpine

Dela pred Alpino

Obisk tujih kupcev

Sodelavcu Janezu Filipiču v poslednje slovo

V prvih pomladnih dneh, ko se vsa narava prebujala, je med delavci Alpine odjeknila vest, da našega sodelavca Jančija iz vzorčne delavnice ni več med nami.

Janez Filipič se je junija 1955 rodil mami Martini in očetu Janezu. Odraščal je v Starih Žireh. Po končani osnovni šoli se je, kot še veliko sošolcev, odločil za poklicno čevljarstvo, ki je bila v Žireh. Šolanje je zaključil leta 1973. Kot kvalificiran izdelovalec spodnjih delov obutve se je avgusta 1973 zaposlil v Alpini v montaži obutve. Aprila leta 1974 je odšel na služenje vojaškega roka. Vrnil se je junija leta 1975 in nadaljeval delo v montažnih oddelkih na normiranih delih. Kasneje je bil premeščen na kontrolo gotove obutve, nekaj časa je delal tudi v finišu.

Pred slabimi šestimi leti, ko se je ustanovil vzorčni oddelek, je

bil Janči med prvimi, ki je pričel z delom v tem oddelku. Bil je delavec, ki je večinoma opravljal zahtevne faze pri izdelavi vzorcev.

Kmalu po prihodu od vojakov sta si z ženo Ireno ustvarila družino. Rodila sta se jima sin in hči. Z ženo sta zgradila hišo. Skupaj sta prebrodila mnogo težav, svetli trenutki pa so ju hrabrili in jima vlivali novih moči.

Samo dobro leto dni je, odkar je bolezen našemu sodelavcu onemogočila, da bi še prihajal na delo, se veselil z nami lepega in nam bil v skupnih težkih trenutkih v oporo. Imeli smo ga radi. Vedno nam je znal nameniti prijazno besedo.

Tudi ko je zbolel, smo občudovali njegovo voljo zmagati. Upali smo z njim in njegovimi, ki so mu potrpežljivo in z vso skrbjo pomagali lajšati težave. Toda včasih tudi upanje splahni in še tako trdna volja se mora ukloniti. Tako se je zgodilo tudi z našim sodelavcem Jančijem.

Janči, odšel si mnogo prezgodaj. Neizprosna bolezen te je iztrgala od domačih, sodelavcev in prijateljev. Težko je bilo slovo in zaman so besede. Toda vedi, da boš v naših srcih ostal kot vesten sodelavec, dober prijatelj in človek, ki je bil vedno pripravljen priskočiti na pomoč.

Poslovili smo se od sodelavca Francija Bogataja

Franci Bogataj, se je rodil leta 1956 na kmetiji v Goropekah. Mnogim izmed nas, ki delamo v Alpini, je bil sošolec že v osnovni šoli v Žireh.

V Alpino je prišel leta 1971 kot mlad petmajsteten fant. Najprej je delal v proizvodnji. Dela in pridnosti je bil vajen že od doma, saj so ga tega naučili že kot majhnega fantiča. Po prihodu od vojakov, je aprila leta 1976 zopet poprijel za delo v proizvodnji. Kasneje je bil premeščen v vratarnico, najprej za stražarja. To je pomenilo delo ponoči, ob nedeljah in praznikih. Toda nad tem se ni pritoževal. Kot dober gospodar je vedno skrbel, da je bilo v tovarni vse tako kot mora biti. Še celo včasih, ko je bil prost, se je ustavil v Alpini in preveril, če je kaj novega. Čez čas je prevzel delo vratarja in končno je Franci postal vodja vratarske službe.

Za boljši jutri sta skupaj z ženo Cirilo in otrokoma Simonom

in Sonjo pridno delala na kmetiji in v tovarni. Toda vedno v življenju ni vse lepo in prav.

Razgibani časi in organizacijske spremembe v tovarni in po mnogih letih dela v vratarnici, je Franci zopet moral poprijeti za delo v proizvodnji. Premeščen je bil v oddelek termoplastov.

Vendar življenje ima svoje zakonitosti in usoda ima za vsakega napisan svoj roman. In Francijev roman se je končal pri šestinštiridesetih letih. V zavetju domače narave, ki jo je tako ljubil in vsa leta pridno obdeloval, je našel svoj večni mir. Ostajajo pa njegovi domači, ostaja nedokončano delo in spomin na mnoge lepe trenutke v družini in v podjetju.

Francija smo vsi poznali, saj smo se leta in leta srečevali, ko smo prihajali in odhajali z dela. Kolikokrat je prav on v svojem več kot dvajsetletnem delu v vratarnici, izobešal črno zastavo v znak in opomin, da nekoga ni več. Kolikokrat je nemo opazoval in čutil bolečino in nemoč nad usodo, ki ne vpraša, temveč jemlje po svojih nepojasnjenih zakonih.

Franci, ne bomo te pozabili. Tvoji družini pa želimo, da bi ostala močna in da bi s pogumom in vero v lepo in dobro, nadaljevala zastavljene skupne cilje in se spominjala skupnih lepih trenutkov.

V drugi polovici meseca marca smo se poslovili od našega upokojenca ALOJZA NAGLIČA, rojenega 21. maja 1914 v Stari vasi v Žireh.

Alojz Naglič je po osnovni šoli najprej obiskoval poklicno šolo za izdelovalca spodnjih delov obutve. Kasneje mu je bila interno priznana visoka kvalifikacija za izdelovalca spodnjih delov obutve. Z delom v Alpini je pričel novembra 1946. leta, večinoma je delal v montažnih oddelkih; upokojil se je konec junija leta 1969.

Našega nekdanjega delavca in upokojenca Alpine bomo ohranili v lepem in trajnem spominu.

V prvih dneh meseca aprila je za vedno odšla od nas naša upokojenka FRANČIŠKA DOLINAR, rojena 24. septembra 1914 na Selu pri Žireh.

Frančiška Dolinar je po osnovni šoli nadaljevala šolanje na poklicni čevljarški šoli in je kot izdelovalka gornjih delov obutve v Alpini pričela delati oktobra leta 1945 v oddelku šivalnice v Žireh. Vsa delovna leta je kot pridna in vestna delavka preživela v šivalnici. Upokojila se je septembra leta 1964.

Delavci in upokojenci Alpine bomo našo upokojenko Frančiško Dolinar ohranili v dobrem in lepem spominu.

V začetku maja smo se za vedno poslovili od naše upokoјenke **IVANE BRADEŠKO**, rojene 21. junija 1923 na Črnem

Vrhu.

Kot delavka na delih čiščenja proizvodnih prostorov v obratu Gorenja vas se je Ivana Bradeško zaposlila v januarju leta 1974. To delo je vestno opravljala vse do odhoda v pokoj konec avgusta leta 1981.

Vsi delavci in upokoјenci Alpine iz obrata Gorenja vas bomo nekdanjo delavko in upokoјenko Ivano Bradeško ohranili v trajnem spominu.

Poslovili smo se od naše upokoјenke **A L O J Z I J E KOPAČ**, rojene 12. junija 1920 v Gorenji vasi, stanujoče v Žireh,

Starožirovska c. 6.

Po osnovni šoli je Alojzija Kopač nadaljevala šolanje na poklicni šoli in si kot kvalificirana šivilja v Alpini pričela služiti svoj kruh avgusta leta 1964. Večinoma je opravljala delo v montažnih oddelkih. V pokoj je odšla aprila leta 1980.

Nekdanjo delavko in upokoјenko Alpine bomo za vedno ohranili v lepem spominu.

Poslovili smo se od naše upokoјenke **MALI-NOVIČ BETI**, rojene 30. 5. 1948 v Novem mestu.

Po poklicu KV prodajalka, zaposlena v Alpini v prodajalni v Novem mestu v času od maja 1971 do 18. novembra 1993, ko se je morala zaradi zdravstvenih težav invalidsko upokoјiti.

Sodelavci iz prodajalne v Novem mestu, delavci iz maloprodajne mreže, kot tudi kolektiv Alpine bomo našo nekdanjo prodajalko in upokoјenko Beti Malinovič ohranili v lepem spominu.

Poslednje slovo smo konec avgusta izrekli naši dolgoletni upokoјenki **ANTONIJI DISIĆ**. Rojena je bila 15. januarja 1922 v Novi vasi pri

Žireh. Po osnovni šoli se je izučila za kvalificirano izdelovalko zgornjih delov, leta 1959 pa pridobila še visoko kvalifikacijo.

V šivalnici je delala kot kontrolor in inštruktor pri pripravi, leta 1959 je postala vodja oddelka šivalnice. Od leta 1966 dalje pa je bila mojstrica v lahki šivalnici. Upokoјila se je februarja leta 1972. V vrstah upokoјencev Alpine vlada še ena praznina. Našo nekdanjo delavko in upokoјenko bomo ohranili v lepem spominu.

V prvi polovici septembra nas je zapustila tudi naša upokoјenka **JOŽICA JEREB** iz Dobračevske ulice 12 v Žireh. Rojena

je bila 17. aprila 1932 v Žirovskem vrhu.

V Alpini se je zaposlila avgusta leta 1961 in ji ostala zvesta vse do upokoјitve, konec decembra 1990. Opravljala je dela v montažnih oddelkih, kjer se je usposobila za delo na mnogih zahtevnih fazah pri izdelavi spodnjih delov čevljev. Našo nekdanjo sodelavko in upokoјenko bomo ohranili v trajnem spominu.

Nepričakovano, še polnemu načrtov, je smrt pretrgala življenje našemu upokoјencu **JANKU RUPNIKU**. Rojen je bil 30. marca 1939 na Gorenjem

Vrsniku. Po končani poklicni šoli za kvalificiranega čevljarja, se je septembra 1956 zaposlil v Alpini. Ves čas je delal v montažnih oddelkih in iz delavca na normiranih delih, napredoval do vodje oddelka. Leta 1982 je končal šolo za čevlarskega tehnika, 1987 pa postal vodja oddelka lahke montaže. Dejaven je bil tudi pri sindikatu Alpine. Bil je tudi njegov predsednik. Janko Rupnik se je upokoјil septembra leta 1996. Pogrešali bomo njegov veder nasmeh in ga ohranili v lepem spominu.

MARIJAN PRAPROTNIK je bil rojen 14. marca 1927 na Hotovljah pri Poljanah. Po osnovni šoli je končal šolo za kvalificiranega čevljarja, julija leta 1959 pa je opravil izpit za visoko kvalifikacijo.

V Alpini je pričel delati septembra 1952. leta na normiranih delih v montažnih oddelkih. Kot visoko kvalificiran čevljar je sčasoma napredoval in opravljal razna zahtevnejša dela kot je kontrolor končnih izdelkov, kasneje pa je bil vodja dela v finišu in vodja izmene. Invalidsko se je upokoјil decembra 1987.

Njegova pot in delo sta sedaj končana. Marjan Praprotnik pa bo še dolgo ostal v našem spominu.

"Vsem svojcem, prijateljem, znancem umrlih izrekamo ob slovesu s svojimi dragimi iskreno sožalje, z željo da bi se svojih pokojnih spominjali po dobroti in lepih dejanjih."

Mladi igralci Nogometnega kluba Alpine v Franciji

Žirovski nogometaši v Franciji

V dneh od 18. do 20. maja smo se žirovski nogometaši udeležili mednarodnega nogometnega turnirja v deželi evropskih in nekdanjih svetovnih prvakov v Franciji. Turnir je bil organiziran v mestu Villefranche pri Lyonu. Sodelovali smo z dvema selekcijama nogometašev: letnik 86 in 87 ter 88 in 89. Zlasti slednji so se odlično odrezali.

Sicer pa je bil cilj turnirja druženje mladih nogometašev iz različnih držav. Že naslednje leto pričakujemo ponovno srečanje, želimo pa si, da bi naše gostitelje iz Arnasa lahko povabili tudi na prijateljsko tekmo v Žiri.

Tomaž Vehar

Skakalec Jaka Oblak v poletni sezoni že trikrat zmagal

Jaka Oblak

V teh mesecih potekajo najpomembnejše tekme smučarskih skakalcev v letošnji poletni sezoni. Tekmovalci

Smučarskega skakalnega kluba Alpina spet dosegajo odlične rezultate.

Med najboljše na svetu se spet uvršča naš mladinec Jaka Oblak, ki s svojimi rezultati potrjuje, da medalja na mladinskem svetovnem prvenstvu letošnjo pomlad, ni bila naključje.

Prva pomembnejša tekma, ki je neuradno svetovno poletno mladinsko prvenstvo, je bila avgusta v Garmisch-Partenkirchen. Jaka Oblak je osvojil drugo mesto. V istem mestu je bila naslednji teden pomembna mednarodna tekma, kjer pa je bil Jaka prvi.

7. in 8. septembra pa je bil v Obersdorfu alpski pokal. To je tekmovalje sedmih evropskih držav. Jaka je tekmoval na dveh tekmah, kjer je potrdil dobro pripravljenost, saj je na obeh tekmah alpskega pokala zmagal. V skupnem seštevku tega pokala je trenutno preprečljivo

prvi, čakata pa ga še dve tekmi v Švici.

Tudi ostali tekmovalci našega kluba se uvrščajo na vidnejša mesta. Jure Kumer in Tadej Vegelj sta na slovenskem mladinskem pokalu uvrščena med prvih petnajst.

Med dečki do štirinajst let je Tomaž Naglič osvojil deveto in deseto mesto, Andrej Bačnar pa deseto in petnajsto mesto.

Pri dečkih do trinajst let je bil Denis Zupančič peti in dvanajsti, Gašper Klinec je bil štirinajsti in dvajseti, Andrej Mlinar pa je obakrat dobil točke slovenskega pokala.

Med dečki do enajst let se Nace Šinkovec redno uvršča na stopničke slovenskega pokala.

Na turneji Alpe Adria za mlajše kategorije do enajst let pa naši tekmovalci prav tako dosegajo zelo dobre rezultate. Barbara Klinec je v svoji kategoriji med fanti dosegla odlično tretje mesto in zmago. Domen Zupančič je bil dvakrat peti, Dejan Martinčič pa dvakrat sedmi.

V kategoriji do deset let je bil Matic Benedik četrti. V kategoriji do enajst let je bil Nace Šinkovec prvi in drugi, Gašper Martinčič pa štirinajsti. V kategoriji do dvanajst let je bil Denis Zupančič dvakrat peti, Gašper Klinec dvakrat četrti, Andrej Mlinar pa šesti.

Pred skakalci so še pomembne mednarodne in domače tekme. V Smučarskem skakalnem klubu Alpina pričakujemo še nadaljnje dobre rezultate.

Sebastian Jereb

Smučarski skakalni klub Alpina želi pridobiti nove mlade tekmovalce. Zato vabijo vse, ki imajo veselje do smučarskih skokov in ki bi želeli trenirati z njimi, da se jim pridružijo. Pokličite lahko trenerja Sebastiana 041 429 875 ali Zorana (031 302 353).

Ekipe Alpine zmagala v pokalu Ski-open

Tudi letos smo se tekmovalci ekipe Alpina A3 Racing team udeležili državnega prvenstva za pokal Barcasse ski-open. To je najbolj množično tekmovalje smučarjev rekreativcev. V 29. kategorijah je na vsaki tekmi merilo moči preko tristo tekmovalcev.

Ekipe Alpine je imela tekmovalce kar v desetih kategorijah, kar je zadostovalo, da smo zbrali dovolj točk za skupno zmago in poleg ostalih prejeli tudi ekipni prehodni pokal.

Tekmovalo je petintrideset ekip. Na vsaki tekmi smo zasedali prva mesta, tako da je na razglasitvah ime Alpine pogosto odmevalo med množico.

Prva mesta za ekipo Alpine so dosegli: Hedvika Kotar, Saša Gortnar, Mateja Krek, Dušan Seljak, Marko Ribnikar, Gregor Seljak, Dušan Oblak, Mirko Klinar. Drugi so bili: Anuška Kavčič, Mojca Pečelin, Ciril Čop, Aleš Zorjan, tretja: Milena Dolčič in Anton Primožič, četrta pa Marjan Oblak in Marko Podobnik.

Upamo in želimo, da bomo dosežene rezultate ponovili tudi v naslednji sezoni in tako prispevali k promociji našega podjetja.

Anuška Kavčič

Sašo Jereb niza uspeh za uspehom

Sašo Jereb drugi na mladinskem svetovnem prvenstvu.

V Žireh so mu pripravili lep sprejem.

9. junija je naš judoist Sašo Jereb nastopil na mednarodnem turnirju v Italiji. V svoji kategoriji (do 73 kilogramov) je dosegel prvo mesto. Tekmovanje je potekalo v sedmih kategorijah. Pomerilo se je preko tristo tekmovalcev iz petindvajsetih držav iz vsega sveta.

V septembru pa je Sašo na mladinskem svetovnem prvenstvu v Južni Koreji dosegel odlično drugo mesto. Šele v podaljšku je izgubil z brazilskim tekmovalcem.

V Žireh so mu ob tem uspehu pripravili sprejem. Udeležili so se ga tudi njegovi sotekmovalci in trenerji. Saša so poleg prijateljev, znancev in ljubiteljev juda pozdravili tudi predsednik Judo kluba Žiri Tomaž Mlakar, župan Občine Žiri Bojan Starman in predsednik uprave Alpine mag. Martin Kopač. Da pa se bomo še kdaj srečali na podobni prireditvi, nam vlivajo upanje tudi besede dolgoletnega tekmovalca in trenerja Jožeta Škraba, ki je žirovskega judoista takole opisal: "Sašo je pravi biser. Je na pragu članske ekipe in pravi rezultati zanj šele prihajajo. Je osebnost, ki se zaveda, koliko truda je potrebno za tak uspeh. Za takega športnika se splača potruditi. Zato bomo naredili vse, kar je v naši moči, da bo še naprej posegal po najvišjih mestih."

Pihalna godba Alpina Žiri zaigrala v večnem mestu - Rim

2. maja smo se žirovski godbeniki v zgodnjih jutranjih urah odpravili na štiridnevni izlet v Rim. Pot nas je vodila po avtocesti mimo Benetk in Ravene do umrjanskega mesteca Assisija, kjer smo si ogledali baziliko Sv. Frančiška. Od tod smo se napotili proti Rimu. Svoje glasbeno znanje smo lahko pokazali kar na treh koncertih. Enega smo posvetili tudi našemu domačinu Janezu Žaklju, ki je bil 4. maja v cerkvi Al Gesu (cerkev imena Jezusa), posvečen v diakona. Vsak godbenik je lahko občutil, kako lepo je zaigrati v mogočni cerkvi z odličnim akustičnim ozadjem. Po končanem posvečenju v cerkvi, smo zaigrali tudi zunaj nje. Tu smo izvajali le koračnice slovenskih skladateljev in s tem obiskovalcem predstavili slovenska dela. Zaigrali smo tudi Avenikovo na Golici in z njo ogreli srca številnih turistov. Ti so bili navdušeni tudi nad našo gorenjsko narodno nošo.

Obiska Rima si skorajda ni mogoče zamisliti brez ogleda Vatikana, ki je med najmanjšimi državicami na svetu. Trg sv. Petra pa bo godbenikom ostal v nepozabnem spominu. Prav tam smo imeli koncert, ki je bil med poslušalci zelo odmeven. Za to, da smo ga lahko izvedli, pa se moramo zahvaliti predvsem veleposlaniku gospodu Tivaderju in tehničnemu direktorju Alpine Janku Rejcu.

Barbara Kopač

Judo klub Alpine ima pomembno mesto tudi v slovenskem prostoru

Klub, njegovi člani in žirovski judoisti opisani tudi v knjigi o razvoju tega športa

Anton Prančič, nekdanji judoist in trener, sedaj pa tudi upokojeni ravnatelj ene izmed osnovnih šol v Ljubljani, je napisal knjigo z naslovom *Ledina*. V njej je opisal razvoj juda v Ljubljani, od leta 1952 do 1963. Segal je tudi na področje Žirov, saj so imeli Žirovci tu zelo pomembno vlogo. Najpomembnejši je naš rojak Marjan Maček.

Judo klub Alpina in Muzejsko društvo Žiri, sta zato 11. maja organizirala predstavitev te knjige tudi v Žireh. Prireditve se je pričela z uvodnim nagovorom Miha Nagliča, ki je bil tudi med glavnimi organizatorji predstavitve. Spregovoril je predvsem o judoistih Žirovcih, njihovi rekreaciji, treningih, tekmovalstvu in izobraževanju. Nato je besedo povzela voditeljica Milena Miklavčič, ki se je o judu in njegovemu razvoju, pogovarjala z avtorjem Antonom Prančičem ter sodelavcema Aljažem Macerolom in Sergejem Stepančičem. Obiskovalci so z veseljem prisluhnili ubranemu petju

Moškega pevskega zbora Alpina.

Za nas je bil zelo zanimiv pogovor z našim rojakom Marjanom Mačkom, ki živi in dela v Ljubljani. Marjan Maček je srednje šolo obiskoval v Ljubljani. Tam se je vključil v judo klub in dosegal zelo dobre rezultate. Bil je absolutni državni prvak, prav tako pa je dosegal velike uspehe tudi na ekipnih tekmovanjih. Za ta šport pa je navdušil še rojaka Daneta Burnika in Antona Grošlja, ki sta bila prav tako uspešna.

Prav zato ni naključje, da je v knjigi veliko pozornosti posvečeno žirovskim judoistom. Ljubljanski judo klub je imel leta 1959 priprave na Trebiji. Nastopili so tudi v Žireh. Prav to je bil gotovo tudi povod, da je ta zvrst pritegnila še več Žirovcev. Leta 1960 so ustanovili tudi Judo klub Alpina. Prvi predsednik je bil Vili Kavčič. Navezal je stike z Alpino, ki je postala sponzor kluba in to nalogo opravlja še danes. Vse to je opisano tudi v knjigi *Ledina*, saj sta bila klub iz Ljubljane in Žirov ves čas povezana in sta uspešno sodelovala. Da je bila ustanovitev Judo kluba Alpina dogodek, ki je odmeval tudi izven kraja, priča tudi dejstvo, da je članek o tem objavila športna revija Polet.

Anton Mlakar

Nogometni klub Alpina Žiri v tretji slovenski ligi -

V prvih tekmah dosegajo odlične rezultate

V tekmovalni sezoni 2001/2002 je članska ekipa Nogometnega kluba Alpine Žiri dosegla prvo mesto v prvi gorenjski ligi in se s tem uvrstila v tretjo slovensko ligo, kjer uspešno nastopajo. To je največji uspeh našega kluba od njegove ustanovitve leta 1973. Zaradi zahtev Nogometne zveze Slovenije o tekmovalnih na takem nivoju, smo morali nekoliko preurediti igrišče in spremljajoče objekte. To je bil za naš klub, med drugim tudi precejšen finančni zalogaj. Vsem, ki ste nam pri tem pomagali, iskrena hvala. Ves trud in prostovoljno delo, ki smo ga člani kluba vložili v ta projekt, pa je bil poplačan že na prvi tekmi, ki smo jo odigrali na preurejenem igrišču proti favorizirani Svobodi iz Ljubljane. Po dobri igri smo dosegli neodločen rezultat, kar je z zadovoljstvom pospremila preko tristo gledalcev.

Drago Kramperšek

Predsednik uprave in generalni direktor mag. Martin Kopač odvija prapor PGD Dobračeva.

100 let delovanja Gasilskega društva Dobračeva - Alpina botrica novemu praporju

Prostovoljno gasilsko društvo Dobračeva je julija praznovalo stoto obletnico delovanja. Priprave so se pričele že mnogo prej, vrhunec pa je bil v petek, 12., in soboto, 13. julija.

V petek je bila slavnostna seja. Udeležili so se je mnogi pomembni predstavniki gasilske zveze Slovenije, občinske gasilske zveze, predstavniki sosednjih in prijateljskih društev, predstavniki kraja, podjetij in drugi vabljeni. Društvu so izrekli mnogo pohvalnih besed.

Podeljena so bila tudi številna priznanja in zahvale, kar priča o zelo dejavnemu društvu. Kipec sv. Florjana, zavetnika gasilcev, so dobračevski gasilci podelili svojim članom: Janezu Kopaču, Milanu Kopaču, Antonu Logarju in Fanči Vidmar. Sv. Florjana je prejela tudi dobračevska rojakinja dr. Marija Stanonik. Dr. Marija Stanonik je posebej za to priložnost napisala knjigo, ki jo je nasloвила z Dobračeva gori. V njej je zelo podrobno opisala delovanje društva od nastanka do danes. Posebno priznanje, sliko akademskega slikarja Staneta Kosmača, so gasilci za požrtvovalno delo podelili predsedniku društva Janezu Miklavčiču.

Še slovesneje pa je bilo v soboto. Prireditev se je pričela z gasilsko parado, ki se, kot je mogočna reka vila proti prizorišču. Tam so številne domače gasilce in predstavnike mnogih slovenskih gasilskih društev ter predstavnike gorske reševalne službe iz Škofje Loke, ki so prav tako sodelovali v paradi, pozdravili pomembni visoki gostje. Med drugim se je praznovanja udeležil tudi predsednik republike Milan Kučan.

Dobračevski gasilci so razvili nov prapor društva. Ta čast je pripadla generalnemu direktorju Alpine mag. Martinu Kopaču. Alpina je prevzela botrstvo nad praporom. Gasilsko društvo Dobračeva je v svojih stotih letih delovanja imelo štiri prapore. Prvega so dobili že leta 1904. Njegova botrica je bila Franja Tavčar. Ostalim trem pa je botrovala Alpina. Generalni direktor Alpine je ob tem povedal: "Gasilec je človek dejanj. Za uresničitev teh pa potrebuje znatna sredstva, zato ni naključje, da je Alpina že tretjič boter praporu Gasilskega društva Dobračeva. V Alpini smo vedno boljši, kar naj bi pomenilo tudi, da bomo tudi za gasilce lahko nekaj prispevali."

Trakove so pripeli še mnogi donatorji, med katerimi so poleg Alpine, najpomembnejši še Etiketa, Kladivar, Mercator Sora in Občina Žiri. S svojim trakom se je pridružil tudi predsednik republike Milan Kučan. Prapor je nato blagoslovil žirovski župnik Jože Stržaj.

Jože Peternelj-Mausar - praznovanje 75-letnice v duhu umetnikovega dela in življenja

"Življenje Jožeta Peternelja-Mausarja se je odvijalo tako, kot kažejo njegove slike. V sebi ima nek žar, žene ga neka sila duha. Je človek z odprtim srcem in odprtimi očmi," smo slišali iz ust umetnostne zgodovinarke Polone Škodič, ki je spregovorila na odprtju razstave likovnih del slikarja in pisatelja iz Žirov ter upokojenca Alpine Jožeta

Odprtja razstave se je udeležilo veliko obiskovalcev. Slikar Jože Peternelj v prvi vrsti skrajno desni.

Peternelja-Mausarja. Razstava je bila v Galeriji Krvina v Gorenji vasi. Odprta je bila v petek, 17. maja in je bila posvečena 75-letnici umetnikovega rojstva.

Svečano jo je odprl župan občine Žiri Bojan Starman. Številnim obiskovalcem je z ubranimi zvoki harmonike srca ogrela svetovna prvakinja harmonikarjev do trinajst let, Kristina Pahor. Slavljencu Jožetu Peternelju je ob tem gotovo močnejše bilo srce, saj je v mladih letih tudi sam mnogokrat s svojim ansamblom tako osrečeval mnoge poslušalce. Glasba, slikanje, pisanje, vse se prepleta. Glasbo je Jože Peternelj-Mausar z leti zaradi pomanjkanja časa opustil. Pisanja se je loteval občasno, kljub temu pa napisal osem knjig. Trenutno ne piše, slikanje pa je še vedno njegov vsakdan.

Prehrana na Žirovskem

Učence in učenci od petega do osmega razreda iz Osnovne šole Žiri so se pod mentorstvom Marije Kokalj in Andreje Bogataj odločili, da bodo skušali ugotoviti, kako so se v Žireh prehranjevali nekoč in danes. K temu jih je spodbudila strokovna sodelavka Kmetijske zadruge Žiri Germana Pivk, ki je v okviru Aktivna kmečkih žena že lansko jesen pripravila razstavo hrane. Svoje ugotovitve so popisali v raziskovalni nalogi, ki so jo predstavili v osnovni šoli, kasneje pa še v Galeriji DPD Svobode.

Učenci so ugotavljali, kaj so radi jedli včasih in kaj danes, kje se je in kje se kupuje, kako so in kako pečejo danes, kakšne so bile in kakšne so kuhinje danes ... To področje je v Žirovskem občasniku obdelala že dr. Marija Stanonik, vendar je mentorica Marija Kokalj povedala, da so z raziskovalno nalogo učenci to naredili na svoj način.

Predstavitve raziskovalne naloge Prehrana na Žirovskem.

Prenovljena telovadnica v Osnovni šoli v Žireh

V Žireh je šport zelo priljubljena dejavnost. To priča tudi zasedenost telovadnice v osnovni šoli, ki jo uporabljajo tudi za potrebe občanov. V njej poteka vadba in rekreacija od jutra, pa do poznih večernih ur. Parket, ki je bil položen ob izgradnji telovadnice, je bil zato že izrabljen in neprimeren. V letošnjih pomladanskih mesecih so obnovili tla in popravili dotrajano streho. To je bil uvod v investicije, ki naj bi se po trditvah ravnatelja osnovne šole Slobodana Poljanška, nadaljevale z urejanjem učilnic za devetletko, izgradnjo novih prostorov za vrtec, nato pa še multimedijško učilnico, učilnice za predmetno stopnjo in manjšo telovadnico.

Zaplesale so tudi žirovske navijačice.

Devetletka tudi v Žireh

Letošnji začetek šolskega leta bo žirovskim prvošolčkom gotovo ostal v lepem spominu. Poleg dveh razredov osemletke, so s poukom pričeli tudi trije oddelki devetletke. V ta namen so v osnovni šoli na novo uredili tri učilnice. Prvošolčke in njihove starše so sprejeli v kinodvorani, kjer je nastopila klovnesa Eva Maurer. Potem pa so si učenci s starši in učitelji ogledali prostore, kjer se bo pričela njihova šolska učenost. Učence so pričakale lepo opremljene učilnice, vsakega devetošolca pa je na mizi pričakal plišasti zajček. Malčki so bili nad tako šolo navdušeni. Želimo jim, da bo tako tudi naprej.

Malčkom bolj prijazna šola: v učilnici tudi prostor za igro.

Kultivirati svoj rovt - zbirka člankov in esejev Miha Nagliča

Na večer pred prvomajskim prazniki, 26. aprila se je v večnamenskem prostoru Osnovne šole Žiri zbrala lepa družina. Prišli so Žirovci, nekdanji Žirovci, ki še vedno čutijo z nami in mnogi drugi. Tako veliko število obiskovalcev je privabila predstavitev knjige Miha Nagliča Kultivirati svoj rovt. V njej je zbrano triintriideset člankov in esejev, ki so nastali v letih od 1994 do 2001. Veliko lepega je bilo povedanega o avtorju Mihi Nagliču in knjigi. Slikovito oceno pa je že na začetku podal pisatelj Vladimir Kavčič, ki je dejal: "Miha Naglič je pritegnil pozornost v slovenskem tisku. Ima nek svež pristop med zgodovino in sedanostjo. Kar pa pri izboru besedil še posebno preseneča je, da so zelo bogata s podatki. Kdor bo enkrat segel po tej knjigi, bo to še storil, saj odpira nov pogled na te kraje, ljudi in ves slovenski prostor."

Predstavitve knjige Kultivirati svoj rovt avtorja Miha Nagliča.